

373.1422
N 157
63

การเปรียบเทียบผลการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มและแบบรายบุคคลที่มีต่อการตระหนักรู้
ด้านการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5
โรงเรียนวัดนวลนรดิศ กรุงเทพมหานคร

10 ส.ค. 2539

ปริญญาพันธ์
ของ
ศนิ จันทร์ทองดี

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนว

พฤษภาคม 2538

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

195840

การเปรียบเทียบผลการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มและแบบรายบุคคลที่มีต่อการตระหนักรู้
ด้านการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5
โรงเรียนวัดคณวราธิศ กรุงเทพมหานคร

บทคัดย่อ

ของ

ศนิ จันทร์ทองดี

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนว

พฤษภาคม 2538

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาเปรียบเทียบผลของการทำให้คำปรึกษาแบบกลุ่มและแบบรายบุคคลที่มีต่อการตระหนักรู้ด้านการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดนวลนรดิศ ปีการศึกษา 2537 กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่มีการตระหนักรู้ด้านการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 25 ลงมา จำนวน 16 คน ที่ได้มาจากการสุ่มอย่างง่ายจากประชากร และสุ่มอย่างง่ายอีกครั้งหนึ่ง เป็นกลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 2 กลุ่มละ 8 คน กลุ่มทดลองที่ 1 ได้รับความให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม ส่วนกลุ่มที่ 2 ได้รับความให้คำปรึกษาแบบรายบุคคล เครื่องมือที่ใช้ในการวัดตระหนักรู้ด้านการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาคือ แบบสอบถามการตระหนักรู้ด้านการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ การทดสอบของ วิลคอกซัน (Wilcoxon's Matched - Pairs Signed - Ranks Test) และแมนวิทนี (The Mann-Whitney U Test)

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. นักเรียนที่ได้รับความให้คำปรึกษาแบบกลุ่มมีการตระหนักรู้ด้านการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาดีขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
2. นักเรียนที่ได้รับความให้คำปรึกษาแบบรายบุคคลมีการตระหนักรู้ด้านการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาดีขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
3. นักเรียนที่ได้รับความให้คำปรึกษาแบบกลุ่มกับนักเรียนที่ได้รับความให้คำปรึกษาแบบรายบุคคลมีการตระหนักรู้ด้านการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาดีขึ้นไม่แตกต่างกัน

A COMPARISON OF THE EFFECT OF GROUP AND INDIVIDUAL
COUNSELING ON AWARENESS BASED ON FURTHER EDUCATION
OF MATHAYOM SUKSA V STUDENTS OF
WATNAUNNORADIT SCHOOL IN BANGKOK

AN ABSTRACT

BY

SANI CHANTHONGDEE

Presented in partial fulfillment of requirements for the Master
of Education degree in Guidance and Counseling Psychology
at Srinakharinwirot University

May 1995

The purpose of this experimental research was to compare the effect of group and individual counseling on awareness based on further education of Mathayom Suksa V students of Wat Nuannoradit School in Bangkok in the academic year 1994. The subjects of sixteen students were randomly selected from Mathayom Suksa V students whose awareness scores based on further education were lower than twenty-fifth percentile. The subjects were then divided into two experimental groups, each group consisted of eight students. The experimental group I participated in the group counseling program while the experimental group II was exposed to the individual counseling program. The research instrument was the awareness based on further education questionnaire. The data were analyzed by the Wilcoxon's Matched-Pairs Signed-Ranks Test and the Mann Whitney U test.

The results were as follows :

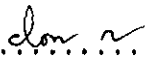
1. The awareness based on further education of students participated in the group counseling program significantly increased at .01 level.

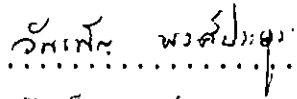
2. The awareness based on further education of students participated in the individual counseling program significantly increased at .01 level.

3. No significant difference in awareness based on further education of both groups was found.

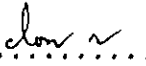
คณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการสอบได้พิจารณาปริญญาบัตรฉบับนี้แล้ว เห็นสมควร
รับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนว
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

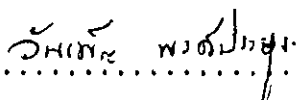
คณะกรรมการควบคุม

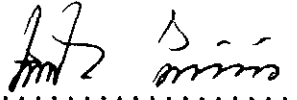
..... ประธาน
(ศ.ดร.พ่องพรรณ เกิดพิทักษ์)

..... กรรมการ
(ผศ.วันเพ็ญ พงศ์ประยูร)

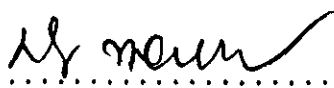
คณะกรรมการสอบ

..... ประธาน
(ศ.ดร.พ่องพรรณ เกิดพิทักษ์)

..... กรรมการ
(ผศ.วันเพ็ญ พงศ์ประยูร)

..... กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(อาจารย์ไพศาล อ้นประเสริฐ)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับปริญญาบัตรฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนว ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ดร.ศิริญา พูลสุวรรณ)

วันที่ 11 เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2538

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงด้วยความกรุณาของ ศาสตราจารย์ ดร. ผ่องพรรณ
เกิดพิทักษ์ ประธานกรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ วันเพ็ญ
พงศ์ประยูร กรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ ที่ได้ให้คำแนะนำ ข้อเสนอแนะ ตลอดจน
แก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณในความกรุณาเป็นอย่างสูง

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กาญจนา หาลิตะพันธุ์ ศาสตราจารย์
ดร.สมบูรณ์ ศาลยาชีวิต และผู้ช่วยศาสตราจารย์ บังอร เสดะนนท์ ที่กรุณาให้คำแนะนำ
และ เป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือสำหรับการวิจัยในครั้งนี้

ขอขอบพระคุณผู้อำนวยการและอาจารย์แนะแนวโรงเรียนทวิธาภิเศก และขอขอบใจ
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนทวิธาภิเศก ที่ให้ความร่วมมือในการทดลอง

ขอขอบพระคุณผู้อำนวยการโรงเรียนวัดนवलนรดิศ อาจารย์แนะแนว และขอขอบใจ
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดนवलนรดิศ ที่ให้ความร่วมมือในการทดลองครั้งนี้

ขอขอบคุณเพื่อน ๆ และขอขอบคุณนักเรียนทุกคนที่ช่วยเหลือ และให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยด้วยดี
ตลอดมา

ท้ายที่สุด ขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ ที่ให้กำลังใจ และให้ความช่วยเหลือ
ตลอดระยะเวลาของการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้

ศนิ จันทรทองดี

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
คำนำ	1
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	4
สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า	4
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	5
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	5
นิยามศัพท์เฉพาะ	5
2 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย	9
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการให้คำปรึกษา	9
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา	37
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการตระหนักรู้ด้านการศึกษา	45
3 วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	49
แหล่งข้อมูลและกลุ่มตัวอย่าง	49
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า	50
วิธีดำเนินการสร้างเครื่องมือ	50
การดำเนินการทดลอง	54
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	55
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลศึกษาค้นคว้า	57
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์และแปลผล	57
ผลการศึกษาค้นคว้า	57

บทที่	หน้า
5 บทย่อ สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	61
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	61
สมมติฐานการศึกษาค้นคว้า	61
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	62
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า	62
การดำเนินการทดลอง	62
การวิเคราะห์ข้อมูล	63
สรุปผลการศึกษาค้นคว้า	63
อภิปรายผล	64
ข้อเสนอแนะ	67
 บรรณานุกรม	 68
 ภาคผนวก	 77
 ประวัติย่อผู้วิจัย	 149

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 แบบแผนการทดลอง Randomized Group Pretest - Posttest Design	54
2 เปรียบเทียบการตระหนักรู้ด้านการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา ของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ 1 ก่อนการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม และกลุ่มทดลองที่ 2 ก่อนการให้คำปรึกษาแบบรายบุคคล	57
3 เปรียบเทียบการตระหนักรู้ด้านการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาของ นักเรียนกลุ่มทดลองที่ 1 ก่อนและหลังการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม	58
4 เปรียบเทียบการตระหนักรู้ด้านการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาของนักเรียน กลุ่มทดลองที่ 2 ก่อนและหลังการให้คำปรึกษาแบบรายบุคคล	59
5 ความแตกต่างของการตระหนักรู้ด้านการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา ก่อนและหลังการทดลอง ของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ 1 ที่ได้รับการศึกษาแบบกลุ่ม และกลุ่มที่ 2 ที่ได้รับการให้คำปรึกษา แบบรายบุคคล	60
6 แสดงค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามการตระหนักรู้ด้านการศึกษาต่อ ในระดับอุดมศึกษา	94
7 แสดงคะแนนการตระหนักรู้ด้านการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาของ นักเรียนกลุ่มทดลองที่ 1 ก่อนได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม กับ นักเรียนกลุ่มทดลองที่ 2 ก่อนได้รับการให้คำปรึกษาแบบรายบุคคล	156
8 แสดงคะแนนการตระหนักรู้ด้านการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาของนักเรียน กลุ่มทดลองที่ 1 ก่อนและหลังการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม	157

9	แสดงคะแนนการตระหนักรู้ด้านการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาของนักเรียน กลุ่มทดลองที่ 2 ก่อนและหลังการให้คำปรึกษาแบบรายบุคคล	158
10	แสดงความแตกต่างของคะแนนการตระหนักรู้ด้านการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา ของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ 1 ที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม และนักเรียนกลุ่มทดลองที่ 2 ที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบรายบุคคล	159

บทที่ 1

บทนำ

คำนำ

การศึกษาเป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุดอย่างหนึ่งของชีวิต เพราะเป็นรากฐานสำหรับช่วยให้บุคคลสามารถก้าวไปสู่ความสำเร็จ ความสุข ความเจริญทั้งปวงทั้งของตนเองและของสังคม (กระแสพระราชดำริสันพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช. 2515 : 11) แต่ปัจจุบันการศึกษาได้เปลี่ยนแปลงไปตามความเจริญทางเทคโนโลยี เศรษฐกิจและสังคม ท้าให้ผู้เรียนประสบปัญหาต่าง ๆ ที่จะต้องดิ้นรนต่อสู้ แข่งขันเพื่อจะได้เข้าศึกษาต่อในสาขาและสถาบันที่เป็นที่ต้องการของตลาดแรงงาน เพราะการจัดการศึกษาทุกระดับมีจุดหมายปลายทางเพื่อการมีอาชีพของพลเมืองให้มีอาชีพเป็นหลักฐานและเป็นพลเมืองที่ดี (โรสภักดิ์ พลเพชรพันธ์. 2514 : 2 ; อ้างอิงมาจาก ป่วย อึ้งภากรณ์) และเนื่องจากคำนึงถึงความสำคัญของการศึกษาเป็นบันไดสู่การเลื่อนฐานะทางสังคมและเศรษฐกิจให้พ้นจากสภาพเดิม จึงทำให้นักเรียนที่สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ต้องการศึกษาระดับอุดมศึกษาเพิ่มมากขึ้น (คณะกรรมการวางแผนพื้นฐานเพื่อปฏิรูปทางการศึกษา. 2518 : 29)

หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 (ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2533) ได้ระบุจุดมุ่งหมายประการหนึ่งไว้ว่า เพื่อให้ผู้เรียนพัฒนาคุณภาพชีวิตและการศึกษาต่อให้สามารถเลือกแนวทางที่จะทำประโยชน์ให้กับสังคมตามบทบาทและหน้าที่ของตน ในฐานะเป็นพลเมืองดี ตามระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตยที่มีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข โดยให้ผู้เรียนมีความรู้ และทักษะเพียงพอที่จะเลือกและตัดสินใจประกอบสัมมาชีพ ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ มีนิสัยงานการปรับปรุงงาน ตนเอง และสังคม (กรมวิชาการ. 2533 : 1) และเพื่อช่วยให้ผู้เรียนสามารถปรับตัวได้อย่างเหมาะสม และเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นในการจัดการเรียนการสอน โรงเรียนจึงเปิดโอกาสให้นักเรียนได้เลือกแผนการเรียนให้เหมาะสมกับความต้องการ ความถนัด และความสนใจของนักเรียน เพื่อเป็นแนวทางการประกอบอาชีพในอนาคต (วัชรินทร์พันธ์. 2531 : 5 - 7)

นอกจากนี้วิทยาการที่เพิ่มขึ้นเมื่ออาชีพใหม่ ๆ เกิดขึ้นในประเทศไทย ซึ่งนักเรียนและผู้ปกครองยังได้ข้อมูลในเรื่องเหล่านี้ไม่เพียงพอ จึงทำให้เกิดปัญหาการเลือกสายวิชาเรียนหรือการศึกษาต่อ อีกทั้งประชาชนมีทัศนคติไม่ดีต่อการอาชีวศึกษา ทำให้นักเรียนส่วนมากมุ่งศึกษาในระดับอุดมศึกษาทั้ง ๆ ที่มีความสามารถ หรือความถนัดในสาขาที่ตนเรียน ดังผลการศึกษาวิจัยของชูถิ่น จุลทรัพย์ (2509) ที่ศึกษาพบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จะเลือกเรียนทางด้านสายสามัญมากกว่าสายอาชีพ

ในแต่ละปีการศึกษา มีนักเรียนเพียงบางส่วนเท่านั้นที่สามารถเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา จากสถิติการรับนักเรียนเข้าศึกษาในระดับอุดมศึกษา สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2536 มีจำนวนนักเรียนสมัครสอบทั้งสิ้น 132,562 คน แต่มหาวิทยาลัยต่าง ๆ สามารถรับได้เพียง 34,886 คน ส่วนผู้ที่ไม่สามารถเข้าศึกษาต่อในสถาบันอุดมศึกษา มีจำนวนถึง 97,676 คน (กองแผนงาน ทบวงมหาวิทยาลัย. 2536 : 5) และจากสถิติดังกล่าว แสดงให้เห็นว่า การสอบเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษามีอัตราการแข่งขันที่สูงมาก ซึ่งเอกวิทย์ ฌ กลาง (เสนห์ จามริก. 2530 : 7 ; อ้างอิงมาจาก เอกวิทย์ ฌ กลาง. 2529 : 7) กล่าวว่า "ปัจจุบันระบบการศึกษาเป็นการศึกษาของผู้ชนะ ซึ่งจะมีผู้แพ้เป็นจำนวนมหาศาล โดยเฉพาะอย่างยิ่งในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายและตอนจะขึ้นสู่ระดับอุดมศึกษา ซึ่งเป็นการแข่งขันกันอย่างครึกโครมเสมือนงานมหกรรมประจำชาติ"

วัยรุ่นเป็นวัยที่มีการเปลี่ยนแปลง และมีการพัฒนาทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ เป็นวัยที่ต้องการปรับตัวเป็นอย่างมาก จึงเป็นวัยแห่งปัญหา มีความเครียดและความวิตกกังวลสูง ประกอบกับสภาพสังคมเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ทำให้เกิดการแข่งขันสูงทั้งในด้านการศึกษาต่อและการประกอบอาชีพ ทำให้เกิดความกดดันแก่นักเรียน โดยเฉพาะนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายจะมีความวิตกกังวลเกี่ยวกับอนาคตทางการศึกษาต่อของตนเองเป็นอย่างมาก (กองแผนงาน ทบวงมหาวิทยาลัย. 2530 : 11) ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของสมัญญา เสียงใส (2521 : 45) ที่พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย มีความวิตกกังวลด้านการเรียนกับอาชีพมากที่สุด และนิตดา พงศ์พานิชญเวช (255 : 94) ได้ศึกษาพบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา จังหวัดราชบุรี

มีความวิตกกังวลในการศึกษาต่อในระดับปานกลาง นอกจากนี้ วราวุฒิ จรัสตระกูล (จิระ เจริญสุขวิมล. 2527 : 1 ; อ้างอิงมาจาก วราวุฒิ จรัสตระกูล. 2522 : 86) ได้ศึกษาปัญหาวัยรุ่น โดยศึกษานักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย พบว่า ปัญหาที่นักเรียนประสบมากที่สุด ได้แก่ ปัญหาเกี่ยวกับการเลือกอาชีพและการศึกษาในอนาคต

จากสถิติของงานแนะแนวโรงเรียนวัดนวลนรดิศ กรุงเทพมหานคร พบว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ทุกคนในปีการศึกษา 2536 สมัครเข้าเรียนต่อในระดับอุดมศึกษา แสดงให้เห็นว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีความต้องการที่จะศึกษาต่อในระดับสูงขึ้น แต่มีนักเรียนที่สามารถเข้าศึกษาต่อได้เพียง 52 คน จากจำนวนนักเรียน 191 คน คิดเป็นร้อยละ 27.22 และสาเหตุที่สำคัญประการหนึ่งที่นักเรียนสอบเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาไม่ได้นั้น อาจจะเป็นเพราะว่า นักเรียนเลือกสาขาวิชาตามความต้องการของตลาดแรงงานแต่ไม่ได้คำนึงถึงความสามารถและความถนัดของตนเอง

จากประสบการณ์ในการเป็นครูแนะแนวของผู้วิจัย พบว่า ในแต่ละปีมีนักเรียนที่เรียนแผนการเรียนวิทยาศาสตร์ มาขอรับคำปรึกษาในเรื่องการศึกษาต่อมากกว่าแผนการเรียนอื่น ๆ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่านักเรียนที่เรียนแผนการเรียนวิทยาศาสตร์มีความสนใจที่จะศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา แต่จากการสำรวจเบื้องต้นเกี่ยวกับการตระหนักรู้ด้านการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 แผนการเรียนวิทยาศาสตร์ ปีการศึกษา 2537 จำนวน 199 คน ulyใช้แบบสอบถามปลายเปิดพบว่า นักเรียนไม่ทราบว่าควรจะศึกษาต่อในสาขาใด ร้อยละ 20.58 ไม่ทราบข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะของสาขาวิชาต่าง ๆ ในระดับอุดมศึกษา ร้อยละ 28.40 และไม่ทราบว่าเตรียมตัวเลือกสาขาวิชาเพื่อเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาอย่างไร ร้อยละ 51.02 ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความต้องการที่จะพัฒนาการตระหนักรู้ด้านการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาให้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 เพื่อเป็นการเตรียมตัวในการเลือกสาขาวิชาที่ศึกษาในระดับอุดมศึกษาได้อย่างเหมาะสมต่อไป

วิธีการพัฒนาการตระหนักรู้ด้านการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาอาจทำได้หลายวิธี เช่น การให้ข้อสังเกตด้านการศึกษา การแนะแนวเป็นกลุ่ม การแนะแนวเป็นรายบุคคล การให้คำปรึกษา (ทองเรียน อมรัชกุล. 2524 : 39)

วัชรวิ ทรัพย์มี (2533 : 99) กล่าวว่า การให้คำปรึกษาแบบกลุ่มและแบบรายบุคคลตามทฤษฎีวิเคราะห์ลักษณะและองค์ประกอบของบุคคลของวิลเลียมสัน จะช่วยให้ผู้รับคำปรึกษารู้จักตนเอง รู้จักแสวงหาข้อมูลจากสิ่งแวดล้อม ซึ่งสอดคล้องกับความต้องการของนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาที่ขาดข้อมูลเกี่ยวกับตนเองและโลกของการศึกษา จึงไม่สามารถที่จะวางโครงการหรือเลือกแนวทางด้านการศึกษาต่อไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงมีความประสงค์ที่จะพัฒนาการตระหนักรู้ด้านการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดนवलนรดิศ กรุงเทพมหานคร โดยจะศึกษาเปรียบเทียบผลของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มและแบบรายบุคคลที่มีต่อการตระหนักรู้ด้านการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดนवलนรดิศ กรุงเทพมหานคร

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อเปรียบเทียบการตระหนักรู้ด้านการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา ก่อนและหลังการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม
2. เพื่อเปรียบเทียบการตระหนักรู้ด้านการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา ก่อนและหลังการให้คำปรึกษาแบบรายบุคคล
3. เพื่อเปรียบเทียบการตระหนักรู้ด้านการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาของนักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มกับนักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบรายบุคคล

สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า

1. นักเรียนมีการตระหนักรู้ด้านการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาดีขึ้น หลังจากได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม
2. นักเรียนมีการตระหนักรู้ด้านการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาดีขึ้น หลังจากได้รับการให้คำปรึกษาแบบรายบุคคล

3. นักเรียนที่ได้รับการทำให้คำปรึกษาแบบกลุ่มและนักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบรายบุคคล มีการตระหนักรู้ด้านการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาที่ขึ้นแตกต่างกัน

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

ผลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้จะเป็นแนวทางให้ครูแนะแนวและผู้ที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน ซึ่งมีความสามารถในการให้คำปรึกษา สามารถเลือกใช้วิธีการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มและแบบรายบุคคลไปช่วยเหลือนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 5 เพื่อให้มีการตระหนักรู้ด้านการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาได้อย่างเหมาะสม

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 แผนการเรียนวิทยาศาสตร์ โรงเรียนวัดนวลนรดิศ กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2537 ที่มีการตระหนักรู้ด้านการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาต่ำกว่าเบอรัร์เซ็นต์ไทล์ที่ 25 ลงมา จำนวน 49 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 แผนการเรียนวิทยาศาสตร์ โรงเรียนวัดนวลนรดิศ กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2537 ที่มีการตระหนักรู้ด้านการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาต่ำกว่าเบอรัร์เซ็นต์ไทล์ที่ 25 ลงมา จำนวน 16 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) จากประชากรที่สมัครใจเข้ารับการทดลอง แล้วสุ่มอย่างง่ายอีกครั้งหนึ่งเป็นกลุ่มทดลอง 2 กลุ่ม กลุ่มละ 8 คน

3. ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

3.1 ตัวแปรอิสระ คือ วิธีการพัฒนาการตระหนักรู้ด้านการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา แบ่งเป็น 2 วิธี คือ

- 3.1.1 การให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม
- 3.1.2 การให้คำปรึกษาแบบรายบุคคล
- 3.2 ตัวแปรตาม คือ การตระหนักรู้ด้านการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม หมายถึง วิธีการให้ความช่วยเหลือแก่นักเรียนเป็นกลุ่มตามทฤษฎีวิเคราะห์ลักษณะและองค์ประกอบของบุคคลของวิลเลียมสัน เพื่อพัฒนาการตระหนักรู้ด้านการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา โดยมีลำดับขั้นในการให้คำปรึกษาดังนี้

1.1 ขั้นเริ่มต้นให้คำปรึกษา เป็นขั้นที่ผู้ให้คำปรึกษาชี้แจงวัตถุประสงค์ของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มและสร้างสัมพันธภาพระหว่างผู้ให้คำปรึกษากับนักเรียน เพื่อให้นักเรียนเกิดความคุ้นเคย ใจกว้างใจ เข้าใจ ยอมรับผู้ให้คำปรึกษา และยอมรับซึ่งกันและกัน นักเรียนแต่ละคนพร้อมที่จะให้ความร่วมมือในการพัฒนาการตระหนักรู้ด้านการศึกษาระดับอุดมศึกษา

1.2 ขั้นดำเนินการให้คำปรึกษา เป็นขั้นที่ผู้ให้คำปรึกษาดำเนินการตามลำดับขั้นตอนต่อไปนี้ โดยเปิดโอกาสให้นักเรียนในกลุ่มได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นและประสบการณ์ ตลอดจนทั้งอภิปรายร่วมกันเพื่อให้นักเรียนเกิดการตระหนักรู้ด้านการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา

1.2.1 การวิเคราะห์ (Analysis) เป็นการจำแนกข้อมูลต่าง ๆ ของนักเรียน โดยให้นักเรียนตอบแบบทดสอบความถนัด แบบสอบถามความสนใจ ค่านิยม และบุคลิกภาพ

1.2.2 การสังเคราะห์ (Synthesis) เป็นการผสมผสานข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้จากการวิเคราะห์ เพื่อให้นักเรียนรู้จักและเข้าใจตนเองมากยิ่งขึ้น

1.2.3 การวินิจฉัย (Diagnosis) เป็นการพิจารณาไตร่ตรองข้อมูลต่าง ๆ ของนักเรียนแต่ละคนประกอบกับลักษณะของสาขาวิชาต่าง ๆ ในระดับอุดมศึกษา และบุคลิกภาพของผู้เรียนในแต่ละสาขาวิชา

1.2.4 การทำนาย (Prognosis) เป็นการคาดการณ์อย่างมีหลักเกณฑ์ว่านักเรียนแต่ละคนจะเลือกแนวทางการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาที่เหมาะสมกับตนเองอย่างไร

1.2.5 การให้คำปรึกษา (Counseling) เป็นการช่วยเหลือนักเรียนในกลุ่ม ในการเตรียมตัวเลือกสาขาวิชาที่จะศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา โดยผู้ให้คำปรึกษาจะใช้เทคนิคต่าง ๆ ในการให้คำปรึกษา ได้แก่ การใช้คำถามปลายเปิด-ปลายปิด การอธิบาย การให้ข้อเสนอแนะ และการให้กำลังใจ

1.2.6 การติดตามผล (Follow up) ภายหลังจากการให้คำปรึกษาแต่ละครั้ง ผู้ให้คำปรึกษาดูติดตามผลของการให้คำปรึกษาว่า หลังจากนักเรียนในกลุ่มได้รับคำปรึกษาแล้ว นักเรียนสามารถรู้จักและเข้าใจตนเอง เข้าใจความสำคัญและลักษณะสาขาวิชา บุคลิกภาพของผู้เรียนในแต่ละสาขาวิชา และเตรียมตัวเพื่อเลือกศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาได้อย่างเหมาะสมเพียงใด

1.3 ขั้นตอนการให้คำปรึกษา เป็นขั้นที่นักเรียนในกลุ่มได้เรียนรู้เกี่ยวกับการตระหนักรู้ด้านการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา ผู้ให้คำปรึกษาให้นักเรียนแต่ละคนสรุปผลของการให้คำปรึกษาและเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถาม และผู้ให้คำปรึกษาสรุปเพิ่มเติม

วิธีการนี้ใช้กับกลุ่มทดลองที่ 1

2. การให้คำปรึกษาแบบรายบุคคล หมายถึง วิธีการให้ความช่วยเหลือแก่นักเรียนเป็นรายบุคคลตามทฤษฎีวิเคราะห์ลักษณะและองค์ประกอบของบุคคลของวิลเลียมสัน เพื่อพัฒนาการตระหนักรู้ด้านการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา โดยมีลำดับขั้นในการให้คำปรึกษาดังนี้

2.1 ขั้นเริ่มต้นให้คำปรึกษา เป็นขั้นที่ผู้ให้คำปรึกษาชี้แจงวัตถุประสงค์ของการให้คำปรึกษาแบบรายบุคคล และสร้างสัมพันธภาพระหว่างผู้ให้คำปรึกษากับนักเรียน เพื่อให้ นักเรียนเกิดความคุ้นเคย ไร้กังวล เข้าใจ ยอมรับผู้ให้คำปรึกษา และพร้อมที่จะให้ความร่วมมือในการพัฒนาการตระหนักรู้ด้านการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา

2.2 ขั้นดำเนินการให้คำปรึกษา เป็นขั้นที่ผู้ให้คำปรึกษาดำเนินการให้คำปรึกษาตามลำดับขั้นตอนต่อไป

2.2.1 การวิเคราะห์ (Analysis) เป็นการจําแนกข้อมูลต่าง ๆ ของนักเรียน อดยําให้นักเรียนตอบแบบทดสอบความถนัด แบบสอบถามความสนใจ ค่านิยม และบุคลิกภาพ

2.2.2 การสังเคราะห์ (Synthesis) เป็นการผสมผสานข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้จากการวิเคราะห์ เพื่อให้นักเรียนรู้จักและเข้าใจตนเองมากยิ่งขึ้น

2.2.3 การวินิจฉัย (Diagnosis) เป็นการพิจารณาโดยตรงข้อมูลต่าง ๆ ของนักเรียนประกอบกับลักษณะของสาขาวิชาต่าง ๆ ในระดับอุดมศึกษา และบุคลิกภาพของผู้เรียนในแต่ละสาขาวิชา

2.2.4 การทำนาย (Prognosis) เป็นการคาดการณ์อย่างมีหลักเกณฑ์ว่านักเรียนจะเลือกแนวทางในการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาที่เหมาะสมกับตนเองอย่างไร

2.2.5 การให้คำปรึกษา (Counseling) เป็นการช่วยเหลือนักเรียนในการเตรียมตัวเลือกสาขาวิชาที่จะศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา โดยผู้ให้คำปรึกษาจะใช้เทคนิคต่าง ๆ ในการให้คำปรึกษา ได้แก่ การใช้คำถามปลายเปิด-ปลายปิด การอธิบาย การให้ข้อเสนอแนะ และการให้กำลังใจ

2.2.6 การติดตามผล (Follow up) ภายหลังจากการให้คำปรึกษาแต่ละครั้ง ผู้ให้คำปรึกษาดูติดตามผลของการให้คำปรึกษาว่า หลังจากนักเรียนได้รับคำปรึกษาแล้ว นักเรียนสามารถรู้จักและเข้าใจตนเอง เข้าใจความสำคัญและลักษณะสาขาวิชา บุคลิกภาพของผู้เรียนในแต่ละสาขาวิชา และเตรียมตัวเพื่อเลือกศึกษาต่อได้อย่างเหมาะสมเพียงใด

2.3 ขั้นตอนการให้คำปรึกษา เป็นขั้นที่นักเรียนได้เรียนรู้เกี่ยวกับการตระหนักรู้ด้านการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา ผู้ให้คำปรึกษาให้นักเรียนสรุปผลของการให้คำปรึกษา และเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถาม และผู้ให้คำปรึกษาสรุปเพิ่มเติม

วิธีการนี้ใช้กับกลุ่มทดลองที่ 2

3. การตระหนักรู้ด้านการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา หมายถึง การที่นักเรียนรู้จักและเข้าใจเกี่ยวกับสิ่งต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา ดังนี้

3.1 การรู้จักและเข้าใจตนเอง ได้แก่ การให้นักเรียนสำรวจความถนัด ความสนใจ ค่านิยม และบุคลิกภาพ

3.2 ความสำคัญและลักษณะของแต่ละสาขา ได้แก่ การให้นักเรียนได้รู้จัก

และเข้าใจเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ เป้าหมายของหลักสูตรของสาขาวิชาต่าง ๆ ในระดับอุดมศึกษา
ที่เกี่ยวข้องกับแผนการเรียนวิทยาศาสตร์ที่นักเรียนต้องการศึกษาต่อ ดังนี้

3.2.1 สาขาวิศวกรรมศาสตร์

3.2.2 สาขาวิทยาศาสตร์

3.2.3 สาขาวิชาเกษตรศาสตร์

3.3 การเตรียมตัวเลือกสาขาวิชาเพื่อศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา

การตระหนักรู้ด้านการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา วัตถุประสงค์จากแบบสอบถามการตระหนักรู้
ด้านการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา ที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้น

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องโดยจัดเรียงตามลำดับ ดังนี้

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการให้คำปรึกษา
 - 1.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการให้คำปรึกษา
 - 1.2 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม
 - 1.3 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการให้คำปรึกษาแบบรายบุคคล
 - 1.4 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการให้คำปรึกษาแบบวิเคราะห์ลักษณะและองค์ประกอบของบุคคล
 - 1.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม
 - 1.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการให้คำปรึกษาแบบรายบุคคล
2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา
 - 2.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา
 - 2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา
3. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการตระหนักรู้ด้านการศึกษา

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการให้คำปรึกษา

- 1.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการให้คำปรึกษา
 - 1.1.1 ความหมายของการให้คำปรึกษา

รอเจอร์ (Rogers. 1942 : 3) กล่าวว่า การให้คำปรึกษาหมายถึง การติดต่อสัมพันธ์โดยตรงระหว่างบุคคล โดยที่บุคคลหนึ่งต้องการความช่วยเหลือจากบุคคลหนึ่ง โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อที่จะ เปลี่ยนเจตคติและพฤติกรรมต่าง ๆ ของเขา

กู๊ด (Good. 1973 : 104) กล่าวว่า การให้คำปรึกษานั้นเป็นการช่วยเหลือบุคคลเป็นการส่วนตัวเกี่ยวกับปัญหาต่าง ๆ เช่น ปัญหาการศึกษาเล่าเรียนหรือปัญหาเกี่ยวกับอาชีพซึ่งจำเป็นต้องอาศัยการนำข้อมูลต่าง ๆ มาวิเคราะห์เพื่อหาทางช่วยแก้ปัญหา ซึ่งโดยมากแล้วมักจะเป็นความช่วยเหลือของผู้ที่มีความชำนาญเป็นพิเศษ หรือของโรงเรียนและวิทยากรในชุมชนนั้น ๆ ในการช่วยเหลือนี้ก็มักใช้วิธีสัมภาษณ์เป็นการส่วนตัว ซึ่งโดยวิธีเช่นนี้ก็จะทำให้ผู้รับคำปรึกษาได้รับการสอนให้รู้จักตัดสินใจด้วยตัวเอง

วิลเลียมสัน (Williamson. 1949 : 192) ได้ให้ความหมายของการให้คำปรึกษาไว้ว่า เป็นกระบวนการที่ช่วยเอื้อบุคคล ให้มีความเจริญก้าวหน้าไปสู่ความงอกงามแห่งบุคลิกภาพ

โครว์ และโครว์ (Crow and Crow. 1962 : 164) กล่าวว่า การให้คำปรึกษา หมายถึง การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างผู้ให้คำปรึกษากับผู้รับคำปรึกษา เพื่อช่วยให้ผู้รับคำปรึกษา รู้จักและเข้าใจตนเอง ทำให้สมาชิกตัดสินใจและแก้ปัญหาของตนเองได้

ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ (2529 : 1) ได้ให้ความหมายของการให้คำปรึกษาไว้ว่า การให้คำปรึกษาเป็นกระบวนการที่แสดงถึงมนุษย์สัมพันธ์ที่ละเอียดอ่อนระหว่างบุคคล โดยที่บุคคลหนึ่งทำหน้าที่ให้คำปรึกษาแก่อีกบุคคลหนึ่ง คือ ผู้มาขอรับคำปรึกษา ผู้ให้คำปรึกษาเป็นผู้ที่ได้รับการศึกษา มีประสบการณ์ ความรู้ความสามารถในทางการให้คำปรึกษา และทางจิตวิทยา สามารถให้ความช่วยเหลือและให้คำปรึกษาแก่ผู้มาขอรับคำปรึกษา เพื่อให้บุคคลที่มาขอรับคำปรึกษา เข้าใจปัญหาหรือเรื่องราวที่มาปรึกษา สามารถขจัดปัญหาและความสามารถของตนเองในการตัดสินใจที่จะเลือกกระทำอย่างใดอย่างหนึ่ง ในวิถีทางที่เหมาะสมที่เขาปรารถนา และในที่สุดบุคคลที่มาขอรับคำปรึกษาจะสามารถป้องกันปัญหา แก้ปัญหาและพัฒนาตนเองได้อย่างเหมาะสมที่สุด

วารุณี ธนวรรณิข (2523 : 16) ได้ให้ความหมายของการให้คำปรึกษาว่า การให้คำปรึกษานั้นเป็นวิธีการที่เปิดโอกาสให้ผู้รับคำปรึกษามีอิสระอย่างเต็มที่ที่จะแสดงความรู้สึกนึกคิดและทำสิ่งต่าง ๆ โดยได้รับการยอมรับจากผู้ให้คำปรึกษา ซึ่งจะช่วยให้ผู้รับคำปรึกษาเกิดความเชื่อมั่นในตนเองขึ้น

อัมพา รัชติกเสถียร (2514 : 16) ได้ให้ความหมายของการให้คำปรึกษาไว้ว่า การให้คำปรึกษาเป็นกระบวนการโต้ตอบกันระหว่างบุคคลสองคน ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลสองคนที่เกิดจากปฏิกริยาโต้ตอบกันนี้จะช่วยให้นักที่มีความยุ่งยากทางจิตใจเกิดความเข้าใจตนเองและสิ่งแวดล้อมอย่างแจ่มแจ้งจนทำให้เขาสามารถเลือกและตัดสินใจดำเนินการตามเป้าหมายของเขาได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

จาเนียร ช่วงรัชติ และนวลศิริ เปาโรหิตย์ (2521 : 15 - 16) ได้ให้ความหมายของการให้คำปรึกษาไว้ว่า การให้คำปรึกษาเป็นกระบวนการที่มีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กันระหว่างบุคคล คือ ผู้ให้คำปรึกษา และผู้รับคำปรึกษา โดยผู้ให้คำปรึกษาเป็นผู้ที่ได้รับการฝึกฝนมาโดยเฉพาะ สัมพันธภาพที่มีขึ้นเป็นสัมพันธภาพของความช่วยเหลือ มีความร่วมมือ เข้าใจกัน มีการยกย่องนับถือกัน ทั้งนี้เพื่อช่วยผู้รับคำปรึกษาได้รู้จักตนเอง ยอมรับตนเอง และรับรู้โลกถูกต้องยิ่งขึ้น จนสามารถนำไปสู่การเลือกและการตัดสินใจอย่างฉลาด และนำไปสู่การพัฒนาตนเองอย่างเต็มที่

จากความหมายของการให้คำปรึกษาดังกล่าว สรุปได้ว่า การให้คำปรึกษา คือ กระบวนการช่วยเหลือบุคคลเป็นการส่วนตัวระหว่างผู้ให้คำปรึกษาและผู้รับคำปรึกษา เพื่อให้ผู้รับคำปรึกษารู้จัก เข้าใจตนเอง และสิ่งแวดล้อมได้ดีขึ้น สามารถตัดสินใจและแก้ปัญหาด้วยวิธีทางที่เหมาะสมอันจะเป็นแนวทางนำไปสู่การพัฒนาตนเองอย่างมีประสิทธิภาพ

1.1.2 ประโยชน์ของการให้คำปรึกษา

ในการให้คำปรึกษานั้นมีประโยชน์ที่ยึดถือเป็นพื้นฐานดังนี้ (MacGowan and Schmidt. 1962 : 95 - 96)

1. การให้คำปรึกษาควรตั้งอยู่บนพื้นฐานที่ยอมรับความมีค่าและศักดิ์ศรีของแต่ละบุคคลและยึดหลักว่าทุกคนควรได้รับความช่วยเหลือในเรื่องส่วนตัวหากเขาต้องการ
2. การให้คำปรึกษาควรให้ความสนใจในตัวผู้รับคำปรึกษาโดยยึดหลักพัฒนาคนให้เจริญถึงขั้นสูงสุดของศักยภาพของคน ๆ นั้น ช่วยให้ผู้รับคำปรึกษาได้พัฒนาความสามารถที่ตนเองมีอยู่ ออกมาใช้ให้เป็นประโยชน์ทั้งต่อตนเองและต่อสังคมตามที่แต่ละคนต้องการ

3. การให้คำปรึกษาเป็นกระบวนการต่อเนื่อง เป็นกระบวนการทางการศึกษา
จะนั้นจึงเสมือนส่วนหนึ่งที่สำคัญในการบริหารการศึกษา
4. การให้คำปรึกษารับผิดชอบทั้งต่อสังคมและส่วนบุคคล
5. การให้คำปรึกษายอมรับและเคารพในสิทธิของทุกคนในการที่จะยอมรับ
หรือปฏิเสธความช่วยเหลือที่บริการแนะนำเสนอให้
6. การให้คำปรึกษาจัดขึ้นด้วยความร่วมมือของผู้ร่วมงานไม่ใช่การบังคับ
7. การให้คำปรึกษาให้ความช่วยเหลือคนให้ฉลาด การตัดสินใจเลือกใน
การวางแผนการตีความหมายและปรับตัวให้เข้ากับสภาพชีวิต
8. การให้คำปรึกษา มีความจำเป็นต่อศึกษาและเข้าใจสภาพทาง
วัฒนธรรมของแต่ละบุคคลให้ลึกซึ้ง และควรเข้าใจบุคคลนั้น ๆ ให้ดีเสียก่อนจึงให้ความช่วยเหลือ
9. การให้คำปรึกษา ควรจะอยู่ในความรับผิดชอบ หรือดำเนินงานโดย
บุคคลที่รักการทำงาน กับทั้งได้รับการฝึกและเรียนรู้วิชาการที่สำคัญเกี่ยวกับการแนะนำและการ
ให้คำปรึกษา
10. การให้คำปรึกษา ควรมุ่งจุดสนใจไปที่การช่วยให้เอื้อกับบุคคลตระหนัก
ในความเป็นตัวของตัวเอง และเข้าใจตนเองให้มากที่สุด มิใช่มุ่งที่จะแก้ปัญหาก็เพียงอยู่
11. การให้คำปรึกษา ควรมีการติดตามผลวัดผลให้ถูกต้องตามวิชาการเพื่อ
การปรับปรุงการให้คำปรึกษาให้มีผลดีที่สุดที่พึงเป็นไปได้

1.1.3 ขอบข่ายของการบริการให้คำปรึกษา

ฮอลลิส และฮอลลิส (ทองเรียน อมรัชกุล. 2524 : 19 ; อ้างอิง
มาจาก Hollis and Hollis. 1985) ได้จำแนกขอบข่ายบริการให้คำปรึกษาออกเป็น
3 ประเภทที่สำคัญคือ

1. บริการให้คำปรึกษาด้านการศึกษา
2. บริการให้คำปรึกษาด้านอาชีพ
3. บริการให้คำปรึกษาด้านส่วนตัวและสังคม

1.1.4 เทคนิคในการให้คำปรึกษา

ผู้ที่จะให้คำปรึกษาจะต้องเรียนรู้เทคนิคในการให้คำปรึกษาเพื่อที่จะนำไปใช้ เป็นหลักในการบวนการให้คำปรึกษาบุคคลที่มาขอรับคำปรึกษาซึ่งการเรียนรู้เทคนิคต่าง ๆ นั้นจะ ช่วยให้กระบวนการให้คำปรึกษาดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ แต่อย่างไรก็ตามเทคนิคของการ ให้คำปรึกษาแต่ละ เทคนิคก็จะมีขอบเขตที่จะนำไปใช้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความเหมาะสมว่าจะใช้ได้ อย่างไรบ้างซึ่งเทคนิคที่สำคัญมีดังนี้คือ (สมาคมแนะแนวแห่งประเทศไทย. 2527 : 27-34)

1. การนำเข้าสู่การสนทนา

1.1 การเริ่มต้นให้คำปรึกษา การเริ่มต้นให้คำปรึกษาจำเป็นต้อง อาศัยทักษะในการนำหรือการเริ่มสนทนา ซึ่งบรรยากาศเริ่มต้นควรมีความอบอุ่นและเป็นกันเอง

1.2 การนำไปเข้าสู่การสนทนาโดยตรง เป็นการกระตุ้นให้การ สนทนาดำเนินต่อไปและช่วยให้ผู้รับคำปรึกษาได้ขยายความ เรื่องที่กำลังสนทนาให้ชัดเจนขึ้นเพื่อ การเข้าใจเรื่องถึงเรื่องที่กำลังพูดอยู่

1.3 การนำการสนทนาให้เข้าประเด็น เพื่อให้ผู้รับคำปรึกษาทราบ ประเด็นที่กำลังคุยกันได้แน่ชัด และมองปัญหานั้นเจาะจงไปอีกด้วย

1.4 การตั้งคำถาม เพื่อให้ข้อมูลในด้านต่าง ๆ เพิ่มเติมและเป็น การช่วยให้ผู้ให้คำปรึกษาเข้าใจปัญหาและตัวผู้รับคำปรึกษาได้ดียิ่งขึ้น

2. การฟัง

2.1 การแสดงความเอาใจใส่ ผู้ให้คำปรึกษาแสดงความเอาใจใส่ ต่อผู้รับคำปรึกษาโดยการสบตา พยักหน้าเล็กน้อยในขณะที่ฟังหรือพูดเสริมขึ้นภายหลังจากที่ผู้รับ คำปรึกษา พูดจบและมีลักษณะท่าทางการนั่งที่โน้มตัวไปข้างหน้าพอสมควร

2.2 การเงิบ จะใช้ภายหลังจากที่ผู้ให้คำปรึกษาบอคำถามมาให้ผู้รับ คำปรึกษากำลังคิดว่าจะตอบปัญหาหรือไม่ หรือจะตอบปัญหาอย่างไร

2.3 การทบทวนประโยค เป็นการพูดซ้ำประโยคที่ผู้รับคำปรึกษา พูดมา แต่ใช้ถ้อยคำน้อยลงขณะเดียวกันก็ยังคงความหมายเดิมอยู่ ทั้งนี้เพื่อบอกให้ผู้รับคำปรึกษา ทราบว่าผู้ให้คำปรึกษาเข้าใจเรื่องราวที่ผู้รับคำปรึกษาพูดมา และยังติดตามรับฟังอยู่

2.4 การทำความเข้าใจระดับ เป็นการพูดถึงสิ่งที่ผู้รับคำปรึกษาพูดตรงข้ามเปลี่ยนเนื้อหาของคำพูดนั้น เพื่อให้ผู้รับฟังคำปรึกษามีโอกาสเห็นว่ามิใช่เข้าใจและทำให้เกิดความรู้สึกแจ่มแจ้งในเรื่องที่กำลังพูดกันอยู่

2.5 การสอบซัก ใช้เฉพาะกรณีกับผู้รับคำปรึกษาพยายามเลี่ยงที่จะกล่าวถึงจุดสำคัญของปัญหาผู้ตลอดเวลา โดยใช้คำถามป้อนตรง ๆ เพื่อดึงเอาคำตอบออกมา

3. การให้ข้อมูล

3.1 การแนะนำ เป็นการเสนอความคิดหรือแก้ไขปัญหามาแบบอ้อม ๆ เพื่อจูงใจให้ผู้รับคำปรึกษาคิดแก้ไขปัญหา

3.2 การให้ข้อมูล เป็นการให้ข้อมูลรายละเอียดที่เป็นจริงและเชื่อถือได้

4. การสะท้อนความรู้สึก เป็นการเอาข้อความและนำเอาข้อความและคำพูดของผู้รับคำปรึกษามาตีความหมายและพูดออกมาในเชิงความรู้สึกที่แฝงอยู่ในเนื้อหา

5. การตีความ เพื่อช่วยให้เกิดความเข้าใจแจ่มแจ้งขึ้นในสิ่งที่กล่าวไป

6. การสรุป เป็นการรวบรวมสิ่งที่พูดกันในระหว่างให้คำปรึกษาให้เป็นประโยคเดียวโดยครอบคลุมเรื่องต่าง ๆ

7. การเผชิญหน้า เป็นการที่ผู้ให้คำปรึกษาจะบอกถึงความรู้สึกและความคิดเห็นของตนเองต่อผู้รับคำปรึกษาอย่างตรงไปตรงมา เพื่อช่วยให้ผู้รับคำปรึกษาเข้าใจความรู้สึกตลอดจนพฤติกรรมของตนเองให้ถูกต้องตามความเป็นจริงมากขึ้น

8. การสนับสนุนให้กำลังใจ

8.1 การแสดงความเห็นชอบ โดยผู้ให้คำปรึกษาใช้คำพูดหรือกิริยาท่าทางที่จะแสดงให้ผู้รับคำปรึกษาเห็นว่าเห็นชอบด้วยกับวิธีการของผู้รับคำปรึกษา ซึ่งเป็นการให้กำลังใจ

8.2 การให้ความมั่นใจ เมื่อผู้รับคำปรึกษาแสดงทัศนะหรือโครงการที่ถูกต้องต่อผู้ให้คำปรึกษา

9. การตกลงใจร่วมกันและการยืนยันในข้อตกลง ถึงแผนการและรูปแบบที่จะปฏิบัติร่วมกัน เพื่อการรับผิดชอบในข้อตกลงนั้น

10. การท้าทาย เพื่อกระตุ้นให้ผู้รับคำปรึกษาใช้ความตั้งใจมากขึ้นในการแก้ปัญหาซึ่งจะใช้เป็นบางครั้ง

11. การไม่ยอมรับ ผู้ให้คำปรึกษาจะใช้การไม่ยอมรับต่อเมื่อเห็นว่าผู้รับคำปรึกษาแสดงความคิดเห็นที่ผิดไปจากความเป็นจริงหรือเพื่อผัดผ่อนเกินไป ซึ่งผู้ให้คำปรึกษาจะแสดงความไม่ยอมรับ เพื่อดึงให้ผู้รับคำปรึกษาเปลี่ยนแปลงแนวความคิดใหม่ให้เหมาะสมขึ้น

นอกจากเทคนิคดังกล่าวแล้ว ในการให้คำปรึกษาเพื่อให้ความสัมพันธ์ระหว่างผู้ให้คำปรึกษาและผู้รับคำปรึกษาดำเนินไปด้วยดีนั้น ผู้ให้คำปรึกษาจะต้องใช้เทคนิคการสังเกตเพื่อสังเกตพฤติกรรมที่แสดงออกของผู้รับคำปรึกษา เพราะจากการสังเกตผู้รับคำปรึกษานั้นจะทำให้ทราบถึงเบื้องหลังปัญหาที่ผู้รับคำปรึกษาเล่าให้ฟังนั้น มีอารมณ์และความรู้สึกอย่างไร ดังนั้นการสังเกตจึงเป็นเทคนิคในการให้คำปรึกษาอย่างหนึ่ง (สุธีรพันธ์ กรลักณ์. 2518 : 76)

1.2 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม

1.2.1 ความหมายและลักษณะสำคัญของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม

เชอร์ทเซอร์ และสโตน (Shertzer and Stone. 1971 : 448-449) ได้ให้ความหมายของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มว่า หมายถึง การที่บุคคลที่มีความต้องการตรงกันที่จะปรับปรุงตนเองในด้านใดด้านหนึ่ง หรือต้องการที่จะแก้ไขปัญหาด้านปัญหาหนึ่งร่วมกัน โดยมีผู้ให้คำปรึกษาร่วมอยู่ด้วยสมาชิกในกลุ่มจะมีโอกาสแสดงออกเกี่ยวกับความรู้สึกและความคิดเห็นของตนเองทั้งยังได้รับฟังความรู้สึกและความคิดเห็นของผู้อื่นและได้ตระหนักว่าผู้อื่นก็มีปัญหาเช่นกัน

มาห์เลอร์ (Mahler. 1969 : 9 - 10) กล่าวว่า การให้คำปรึกษาแบบกลุ่มเป็นวิธีการให้คำปรึกษาที่เน้นความสัมพันธ์ของสมาชิกที่มีต่อกันตลอดเวลา โดยที่สมาชิกในกลุ่มจะทำงานร่วมกับผู้ให้คำปรึกษาที่ได้รับการฝึกฝนมาแล้ว โดยการร่วมกันสำรวจปัญหาความรู้สึก และความคิดเห็นของกันและกันเพื่อหาทางแก้ไข ปรับปรุงในการพัฒนาตนเอง

กอร์ริส และบราวน์ (Gawrys and Brown. 1970 : 21) กล่าวว่า การให้คำปรึกษาแบบกลุ่มเป็นการสร้างกระบวนการเพื่อให้เกิดบรรยากาศแห่งการยอมรับ ความอบอุ่น ความไว้วางใจ และเปิดโอกาสให้สมาชิกในกลุ่มได้ทดสอบ ตรวจสอบและเลือก

วิธีการแก้ไขข้อปัญหาที่ดีและเหมาะสมที่สุดสำหรับเขา จุดประสงค์ของการให้คำปรึกษาจะถูกสร้างขึ้นจากสมาชิกภายในกลุ่มโดยมีจุดสนใจ และมีปัญหาาร่วมกัน

แฮนเซน วอร์เนอร์ และสมิท (Hansen, Warner and Smith. 1976 : 6) กล่าวว่า การให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม คือ กระบวนการที่ผู้ให้คำปรึกษาสร้างสัมพันธภาพกับสมาชิกในกลุ่มเพื่อให้สมาชิกในกลุ่มได้สำรวจตนเองและสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับตน แล้วพยายามแก้ไขปรับปรุงทัศนคติ และพฤติกรรมของตนเองให้เป็นไปในทางที่ดีขึ้น

โอลเซน (Ohlsen. 1977 : 30 - 31) กล่าวว่า การให้คำปรึกษาแบบกลุ่มเป็นการให้ความช่วยเหลือบุคคลปกติที่ยอมรับปัญหาต่าง ๆ ของตนเองและแก้ไขข้อปัญหาเหล่านั้นก่อนที่จะกลายเป็นปัญหารุนแรง นอกจากนี้การให้คำปรึกษาแบบกลุ่มยังช่วยให้ผู้มีปัญหาสามารถเรียนรู้ที่จะนำความคิดหรือประสบการณ์ที่ได้จากกลุ่มมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ (2529 : 180) ได้กล่าวถึงการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มว่า เป็นกระบวนการของกลุ่มบุคคลที่มีปัญหา หรือมีความต้องการคล้าย ๆ กัน มาปรึกษาหารือกัน โดยมีผู้ให้คำปรึกษาซึ่งมีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ทางการให้คำปรึกษา ช่วยให้ความช่วยเหลือ หรือร่วมมาให้คำปรึกษา

วรรณ พรหมบุรณย์ (2533 : 25 - 26) กล่าวถึง ลักษณะการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มว่า สมาชิกทุกคนมีปัญหาล้ำคล้ายคลึงกัน ปัญหานั้นมีความหมายต่อตัวสมาชิก เกิดขึ้นจริงกับสมาชิก ผู้ให้คำปรึกษาทำหน้าที่เป็นผู้นำกลุ่มและเป็นสมาชิกคนหนึ่งในกลุ่ม บางครั้งจะต้องเป็นผู้ให้รายละเอียด กระตุ้นให้เกิดการพูด ทำให้กลุ่มตื่นตัวและพร้อมที่จะแทรกเข้าไปในตอนใดตอนหนึ่งเพื่อให้กลุ่มดำเนินไปได้ โดยบรรยากาศในกลุ่มอบอุ่นและปลอดภัย ทำให้สมาชิกได้แสดงความคิดเห็นอย่างจริงจัง และสมาชิกทุกคนคือผู้ให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม

วัชร ทรัพย์มี (2520 : 193) ได้ให้ความหมายของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มว่า เป็นกระบวนการที่บุคคลซึ่งมีความต้องการตรงกัน ที่จะปรับปรุงตนเองในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง หรือต้องการจะแก้ไขปัญหาร่วมกัน มาปรึกษาหารือร่วมกันเป็นกลุ่ม โดยมีผู้ให้คำปรึกษาร่วมอยู่ด้วย สมาชิกในกลุ่มจะมีการแสดงออกเกี่ยวกับความรู้สึกและความคิดเห็นของแต่ละบุคคลเป็นการได้ระบายความรู้สึกขัดแย้งในใจ ได้สำรวจตนเอง ได้ฝึกการยอมรับ

กล้าที่จะ เผชิญปัญหาและได้ใช้ความคิดในการแก้ปัญหาหรือปรับปรุงตนเอง นอกจากนี้ การให้คำปรึกษาแบบกลุ่มนี้เปิดโอกาสให้สมาชิกในกลุ่มได้เสนอความคิดเห็นต่าง ๆ ซึ่งจะช่วยให้สมาชิกเกิดความภาคภูมิใจว่าตนเองสามารถให้ข้อคิดเห็นอันเป็นประโยชน์ต่อกลุ่มได้

ปราณี เถลิงผล (2520 : 193) กล่าวว่า การให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม ทำให้ผู้รับคำปรึกษามีความเจริญทางวุฒิภาวะสมบูรณ์ ยอมรับสภาพความเป็นจริงที่เขาเผชิญอยู่ ปรับตัวให้เข้ากับบุคคลและสภาพแวดล้อมได้เป็นอย่างดี ประสบการณ์ที่ได้จะทำให้เขาใจตนเอง และผู้อื่นดีขึ้น ทำให้เกิดการเรียนรู้แบบปฏิบัติ เพื่อนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงทัศนคติและพฤติกรรมของตนเองที่ดีขึ้น

คมเพชร ฉัตรศุภกุล (2521 : 90) กล่าวว่า การให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม ต่างจากการให้คำปรึกษารายบุคคลคือ สมาชิกทุกคนมีหน้าที่มาช่วยแก้ปัญหาในกลุ่มอีกทั้งการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มเหมาะสำหรับสมาชิกที่ปกติเท่านั้น

จากความหมายและลักษณะการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มดังที่ได้กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า การให้คำปรึกษาแบบกลุ่มเป็นกระบวนการช่วยเหลือกลุ่มบุคคลที่มีปัญหาและความต้องการคล้าย ๆ กัน โดยมีผู้ให้คำปรึกษาร่วมให้ความช่วยเหลือ หรือให้คำปรึกษาแก่สมาชิกภายใต้บรรยากาศที่อบอุ่น ยอมรับและไว้วางใจซึ่งกันและกัน เพื่อช่วยให้สมาชิกในกลุ่มรู้จักและเข้าใจตนเองดียิ่งขึ้น ตลอดจนได้เรียนรู้เกี่ยวกับแนวทางการแก้ไขปัญหาของตนเองและของสมาชิก

1.2.2 จุดมุ่งหมายของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม

เคลแมน (Kelman. 1963 : 399 - 432) กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการให้คำปรึกษากลุ่ม ดังนี้

1. ทำให้บุคคลารู้สึกโดดเดี่ยว
2. ทำให้บุคคลรู้จักตนเองและยอมรับตนเอง
3. ช่วยให้ผู้บุคคลรู้จักปรับและพัฒนาตนเอง
4. ทำให้เป็นตัวของตัวเอง และกล้าแสดงความรู้สึกที่แท้จริง
5. ทำให้เกิดความรับผิดชอบในตนเองและแก้ไขปัญหาของตนเองได้
6. เป็นการฝึกทักษะในการสร้างความสัมพันธ์กับผู้อื่น

7. ช่วยให้คุณคล้อยเปลี่ยนเจตคติและพฤติกรรม

8. นวัตกรรมและแนวคิดที่ได้จากกลุ่มไปปรับปรุงตนเองในชีวิตประจำวัน

โอลเซน (Ohlsen. 1970 : 31 - 33) กล่าวว่า การให้คำปรึกษา

แบบกลุ่มมีจุดมุ่งหมาย เพื่อให้บุคคลได้รู้จักแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นเป็นการป้องกันไม่ให้เกิดเหตุการณ์ร้ายแรงขึ้น ประสบการณ์ที่ได้จากกลุ่มจะทำให้สมาชิกของกลุ่มเกิดการเรียนรู้ และพัฒนาตนเองในด้านต่าง ๆ ทั้งด้านอารมณ์และสังคม โดยเน้นจุดมุ่งหมายของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มไว้ 5 ประการคือ

1. เพื่อเปิดโอกาสให้สมาชิกในกลุ่มได้ระบายความรู้สึกต่าง ๆ ภายในใจ

ออกมา

2. เพื่อส่งเสริมให้สมาชิกเกิดการยอมรับนับถือตนเอง

3. เพื่อส่งเสริมให้สมาชิกที่มีปัญหากล้าเผชิญปัญหาของตนเองและ

แก้ปัญหาที่เกิดขึ้น

4. เพื่อช่วยให้สมาชิกที่มีปัญหาได้ปรับปรุง ทักษะในการยอมรับตนเอง

แก้ปัญหาด้านการขัดแย้งในตัวเอง และความขัดแย้งที่ตนมีปัญหากับผู้อื่น

5. เพื่อช่วยให้สมาชิกมีความเข้มแข็งสามารถป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาขึ้นอีก

และสามารถรักษาสภาพจิตใจของตนให้เป็นสุขเหมือนกับการอยู่ในกลุ่มได้ต่อไป

วัชรีย์ ทรัพย์มี (2522 : 173 - 178) กล่าวว่า การให้คำปรึกษา

แบบกลุ่มมุ่งเปลี่ยนพฤติกรรมของสมาชิกแต่ละคน สนใจความรู้สึก ทักษะคิด อารมณ์ ซึ่งมีอิทธิพลต่อ

พฤติกรรมของสมาชิก มีการจัดสภาพแวดล้อมภายในกลุ่ม ให้เกิดบรรยากาศอบอุ่นเป็นกันเอง

ซึ่งทำให้สมาชิกได้ระบายความรู้สึก ทักษะคิดของตนเองออกมา สมาชิกที่เข้ากลุ่มมาด้วย

ความสมัครใจ ทำให้มีความมั่นใจในตัวเอง พร้อมทั้งจะเผชิญปัญหาหรือแก้ปัญหา

จากเอกสารดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่าการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มเป็นการ

ช่วยเหลือให้คุณคล้อยรู้จักและเข้าใจตนเอง เรียนรู้สิ่งต่าง ๆ เกี่ยวกับตนเองในบรรยากาศแห่ง

การยอมรับความอบอุ่นเป็นกันเอง และใช้ประสบการณ์ที่ได้รับจากกลุ่มไปพัฒนา แนวทางการ

แก้ปัญหาและสามารถตัดสินใจแก้ปัญหาของตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.2.3 หลักการพื้นฐานการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม

หลักการพื้นฐานการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มนั้น Kemp (วิญญู พูลศรี. 2523 : 10 - 11 ; อ้างอิงมาจาก Kemp. 1970) ได้กล่าวสรุปไว้ดังนี้

1. บุคคลทุกคนมีสิทธิในความรู้สึกของตนเอง คือรู้สึกอย่างที่ตนเองรู้สึก ผู้ให้คำปรึกษาจะสนับสนุนให้สมาชิกแสดงความรู้สึกของตนออกมา และให้สมาชิกแต่ละคนมีความเคารพในอารมณ์ความรู้สึกของผู้อื่นด้วย
2. แต่ละคนจะต้องตัดสินใจว่า จะพัฒนาอะไรเกี่ยวกับตนเองด้วยตนเอง
3. บุคคลมุ่งที่จะแก้ปัญหาให้ตนเอง ไม่ใช่มุ่งแก้ปัญหาให้คนอื่น
4. ความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสถานการณ์เป็นสิ่งที่สำคัญยิ่งกว่าประสบการณ์
5. การเปิดเผยตนเองจะช่วยให้การให้คำปรึกษามีประสิทธิภาพ การเปิดเผยความคิดความรู้สึกของสมาชิก ภายใต้บรรยากาศของความไว้วางใจ ความหวังดี ความสนใจซึ่งกันและกัน จะทำให้การให้คำปรึกษานั้น ๆ มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น แต่การเปิดเผยตนเองมากเกินไปก็จะแสดงให้เห็นถึงการช่วยตนเองไม่ได้
6. สมาชิกของกลุ่มจะต้องมีความรับผิดชอบต่อพฤติกรรมของตนเอง คนจะเรียนรู้ที่จะรับผิดชอบต่อตนเองมากขึ้น ถ้าบรรยากาศภายในบ้าน โรงเรียน ในมหาวิทยาลัย ไม่คุกคาม ชูเชื้อ หรือลงโทษมากเกินไป ซึ่งจะทำให้พึ่งพาคนอื่นน้อยลง
7. การลงมือกระทำ เป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ซึ่งจะเกิดขึ้นได้ภายใต้บรรยากาศของการยอมรับและเข้าใจ
8. ในการเผชิญปัญหา แก้ปัญหา มีวิธีเลือกหลายวิธี ผู้ให้คำปรึกษาจะช่วยให้สมาชิกเห็นหนทางจากทางเลือกต่าง ๆ
9. สมาชิกต้องมีค่านิยมอยู่กับตนเองในการเปลี่ยนแปลงสิ่งต่าง ๆ ดังนั้น การให้การเสริมแรงถือว่าเป็นสิ่งจำเป็นที่ผู้ให้คำปรึกษาจะต้องคำนึงถึง
10. สมาชิกนสิ่งทีเรียนาหม่าบปฏิบัติในชีวิตประจำวันได้ ประสบการณ์ในกลุ่มจะเป็นสิ่งทีสำคัญ
11. การทีคนรู้จักตนเองอย่างลึกซึ้งซึ่งยอมรับตนเอง ทำให้มีการป้องกันตนเองน้อยลง ทนได้กับคำวิจารณ์ต่าง ๆ ทีเกี่ยวกับตน

12. บุคคลจะเข้าใจตนเองได้ดีขึ้น มีความรับผิดชอบต่อตนเอง สามารถควบคุมตนเองได้มากขึ้น

1.2.4 หลักการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม

1. การเลือกสมาชิก

คมเพชร ฉัตรศุภกุล (2521 : 94 - 95) ได้เสนอเกี่ยวกับการเลือกสมาชิกไว้ 4 ประการคือ

1. สมาชิกที่จะมารับคำปรึกษาควรจะเป็นผู้มีปัญหาคล้ายคลึงกัน เพื่อจะได้อภิปรายในประเด็นเดียวกัน และมีความเข้าใจซึ่งกันและกันดีขึ้น

2. สมาชิกที่จะมารับคำปรึกษาแบบกลุ่มควรเป็นผู้ที่เต็มใจที่จะแก้ไขปัญห

3. การจัดกลุ่มควรให้สมาชิกมีลักษณะแตกต่างกันบ้าง ซึ่งเป็นธรรมชาติของกลุ่มเช่นมีทั้งเพศหญิงและเพศชาย แต่อย่างไรก็ตามไม่ควรให้สมาชิกมีความแตกต่างกันมากเกินไปจะทำให้เกิดปัญหาได้ เช่น จัดให้บุคคลพูดเก่งอยู่กับคนไม่ค่อยพูด เป็นต้น

4. การเลือกสมาชิกเข้ากลุ่มต้องพิจารณาว่า แต่ละบุคคลจะได้รับการประโยชน์จากกลุ่มและสามารถให้ความช่วยเหลือผู้อื่นในกลุ่มได้ด้วย

เชอร์ทเชอร์ และสโตน (Shertzer and Stone. 1971 : 457- 461) กล่าวว่า บุคคลที่ไม่เหมาะสมที่จะเข้ากลุ่มมีลักษณะดังนี้

1. ก้าวร้าวมาก
2. เหนียวอายมากเกินไป
3. มีปัญหาการปรับตัวมากเกินไปไม่เหมาะสมกับกลุ่มของปกติ
4. ไม่ควรจัดคนที่ เป็นญาติหรือ เพื่อนสนิทไว้ในกลุ่มเดียวกัน

เพราะต่างรู้ปัญหาของอีกฝ่ายหนึ่งอยู่แล้ว ทำให้ไม่ได้รับความรู้สึกที่แท้จริงของการเปิดเผยตนเองต่อหน้าผู้อื่น

2. ขนาดของกลุ่ม

ขนาดของกลุ่มโดยทั่วไปนิยมจัดกลุ่ม 6 - 8 คน แต่อาจขยายเป็น 10 - 12 คน ไม่ควรรำให้กลุ่มใหญ่เกินไป เพราะจะทำให้โรคาสของการสื่อความหมายซึ่งกันและกัน มีน้อยลง ซึ่งสอดคล้องกับ เซอร์ทเซอร์ และสโตน (Shertzer and Stone. 1971 : 217) ที่กล่าวว่า จำนวนสมาชิกที่เหมาะสมที่สุดคือ 6 คน เพราะถ้าจำนวนสมาชิกมากกว่ากำหนด จะทำให้กลุ่มแตกเป็น 2 กลุ่มได้ง่าย ส่วน วัชรี ทรัพย์มี (2520 : 39) มีความเห็นว่าการ ำให้ค้ำปรึกษาแบบกลุ่ม บุคคลที่เข้ากลุ่ม จะต้องมีความสัมพันธ์กันเป็นอย่างดี ดังนั้น สมาชิกกลุ่ม ต้องไม่มากเกินไปคือ 6 - 10 คน

3. เวลาและจำนวนครั้งในการำให้ค้ำปรึกษา

วัชรี ทรัพย์มี (2522 : 182) ำให้ความเห็นว่ำ เวลาที่ำใช้ในการำให้ค้ำปรึกษำเป็นกลุ่ม โดยปกติแล้วสำหรับกลุ่มวัยรุ่นหรือผู้ใหญ่จะใช้เวลาประมาณ 1 ชั่วโมง หรือ 1 ชั่วโมงครึ่ง แต่ถ้ำเป็นกลุ่มเด็กประถมศึกษาเวลาที่ใช้ไม่ควรเกิน 1 ชั่วโมง จำนวนครั้งในการำให้ค้ำปรึกษำเป็นกลุ่มจะำให้ค้ำปรึกษำสัปดาห์ละ 1 ครั้ง ถ้ำช่วงเวลาในการำให้ค้ำปรึกษำทั้งหมดมีน้อยอาจจัดสัปดาห์ละ 2 - 3 ครั้ง เวลาไม่ควรต้ำกว่า 1 ชั่วโมง หรือไม่ควรเกิน 2 ชั่วโมง สำหรับจำนวนครั้งที่จะพบกันควรกำหนดไว้ประมาณ 6 - 7 ครั้ง โดยถ้ำเป็นกลุ่มที่ใช้ระยะเวลายาวสั้น ๆ

4. การจัดสถานที่

สถานที่ในการำให้ค้ำปรึกษำแบบกลุ่ม ควรเป็นห้องที่มีลักษณะ เป็นสัดส่วน และมีขนาดพอเหมาะกัจำนวน ถ้ำถ้ำควรมีลักษณะที่นั้ได้สบายและจัดเป็นวงกลมเพื่อำให้สมาชิกได้มองเห็นอย่างทั่วถึง พื้นห้องควรสะอาด และพร้อมที่จะำให้สมาชิกนั่งกับพื้นได้ถ้ำสมาชิกต้องการที่จะเปลี่ยนอิริยาบถบ้าง (Ohlsen. 1970 : 29 ; Mahler. 1969 : 58 - 89)

5. ชนิดของกลุ่ม

ราว (Rao. 1981 : 177) มีความเห็นว่ำ ขนาดของกลุ่มควรเป็นกลุ่มปิด คือ ไม่มีการรับสมาชิกใหม่อีกในระหว่างำให้ค้ำปรึกษำ แม้จะมีสมาชิกลาออกไปแล้วก็ตามเพราะการจัดเป็นกลุ่มเปิด จะทำให้สมาชิกมีปัญหำในเรื่องความไว้วางใจ และความสนิทสนม

6. พลังในการทำให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม

ผู้ให้คำปรึกษาต้องรู้และเข้าใจงานการนำพลังงานต่าง ๆ มาใช้ในการดำเนินการให้คำปรึกษาให้สมบูรณ์ ซึ่ง คมเพชร ฉัตรสุภกุล (2521 : 97) กล่าวไว้สรุปได้ดังนี้

1. **ข้อผูกพัน (Commitment)** บุคคลจะได้รับประโยชน์จากการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม จะต้องรับรู้และยอมรับว่ามีความต้องการที่จะรับคำปรึกษา จะต้องพูดถึงปัญหาทั้งหลายของตน จะแก้ไขและเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่ได้รับคำปรึกษาจากกลุ่ม
2. **ความรับผิดชอบ (Responsibility)** สมาชิกให้การยอมรับตัวเองจะเป็นผลให้บุคคลเกิดความเคารพนับถือตนเอง และมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของเขาด้วย
3. **การยอมรับ (Acceptance)** เมื่อสมาชิกให้การยอมรับตัวเองจะเป็นผลให้บุคคลเกิดความเคารพนับถือตนเอง และมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของเขาด้วย
4. **ความดึงดูดใจ (Attractiveness)** จะทำให้คำปรึกษาแบบกลุ่มมีอิทธิพลต่อสมาชิกในกลุ่มเพิ่มขึ้น
5. **ความปลอดภัย (Security)** เมื่อสมาชิกมีความรู้สึกปลอดภัยในขณะที่อยู่ในกลุ่ม เขาจะมีความเป็นตัวของตัวเอง มีการอธิบายปัญหาที่เกิดขึ้นกับตัวเขา มีการยอมรับความคิดของบุคคลที่แสดงต่อตัวเขา และสามารถแสดงความรู้สึกของตนต่อบุคคลอื่น
6. **ความรู้สึกเป็นเจ้าของ (Belonging)** สมาชิกทุกคนจะต้องมีความรู้สึกอย่างรุนแรงต่อความรู้สึกเป็นเจ้าของกลุ่ม ซึ่งเป็นผลดีต่อการช่วยกลุ่ม
7. **ความเครียด (Tension)** การมีความเครียดและไม่พึงพอใจอยู่ระดับพอเหมาะ จะเป็นแรงจูงใจที่จะเปลี่ยนพฤติกรรม แต่ถ้าความเครียดมากเกินไปจะทำให้บุคคลไม่ได้อาศัยความสามารถที่จะเปลี่ยนสิ่งต่าง ๆ ได้สำเร็จ
8. **ปทัสถานของกลุ่ม (Group Norms)** สมาชิกย่อมต้องการได้รับความช่วยเหลือและไม่ต้องการจะให้คนอื่นมองข้ามในแง่มุมมองของบุคคลที่แตกต่างไปจากสมาชิกอื่น ๆ ในกลุ่มรับคำปรึกษาด้วยกัน

7. ขั้นตอนการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม

ทองเรียน อมรัชกุล (2520 : 113 - 120) ได้กล่าวถึงขั้นตอนของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มได้ 4 ขั้นตอน คือ

1. ขั้นริเริ่มการให้คำปรึกษา (The Involvement Stage)

ในขั้นนี้สมาชิกที่เข้ากลุ่มยังไม่กล้าเปิดเผย เพราะยังไม่ไว้วางใจสมาชิกในกลุ่ม ผู้ให้คำปรึกษาจะต้องชี้แจงวัตถุประสงค์และสร้างสัมพันธภาพที่ดีให้เกิดขึ้นในกลุ่ม ซึ่งจะต้องใช้เวลาแก่สมาชิกพอสมควร ในขั้นนี้อาจจะต้องใช้การให้คำปรึกษาหลายครั้งด้วยกัน

2. ขั้นหัวเลี้ยวหัวต่อ (The Transition Stage) ในขั้นนี้กลุ่ม

เริ่มมีการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาขึ้นบ้าง สมาชิกรู้สึกไว้วางใจกัน แต่ก็ยังมีความตึงเครียดวิตกกังวล และเกิดการต่อต้าน ผู้ให้คำปรึกษาต้องพยายามให้คำชี้แจงให้สมาชิกได้กล้าที่จะอภิปรายปัญหาของตนเองอย่างเปิดเผย

3. ขั้นปฏิบัติการ (The Working Stage) ในขั้นนี้สมาชิกในกลุ่ม

จะมีสัมพันธภาพที่ดีต่อกัน เต็มใจเปิดเผยเรื่องราวของตนเอง อภิปรายปัญหาตามความเป็นจริงร่วมกันแก้ไขปัญหากันและกัน นอกจากนี้สมาชิกทุกคนยังได้สำรวจตัวเองเข้าใจปัญหาและพร้อมจะเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม

4. ขั้นยุติการให้คำปรึกษา (The Ending Stage) เมื่อสมาชิก

เข้าใจปัญหาอย่างชัดเจน เป็นตัวของตัวเอง รู้จักวิธีแก้ปัญหาละเลาะความคิด และประสบการณ์นำไปใช้ในชีวิตประจำวันด้วยความพอใจ ไม่มีข้อข้องใจก็ยุติการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มได้

1.2.5 บทบาทของผู้นำกลุ่ม

การให้คำปรึกษาแบบกลุ่มจะดำเนินไปสู่เป้าหมายได้สำเร็จนั้น ผู้นำกลุ่มต้องพยายามให้สมาชิกมีการปฏิสัมพันธ์กัน โดยผู้นำกลุ่มหรือผู้ให้คำปรึกษาจะเป็นผู้เอื้ออำนวยให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ภายในกลุ่ม ซึ่งบทบาทของผู้นำกลุ่มหรือผู้ให้คำปรึกษานั้นมีดังนี้ (Hansen and other. 1976 : 229 - 309)

1. ในการเริ่มต้นการให้คำปรึกษา ผู้นำจะต้องเตรียมวิธีการต่าง ๆ

สำหรับกลุ่มเพื่อให้อีกกลุ่มมีปฏิสัมพันธ์กัน เช่น ผู้นำอาจนำตัวอย่างมาเปิด สำหรับผู้มีประสบการณ์น้อย อาจเริ่มต้นการให้คำปรึกษาครั้งแรกด้วยการแนะนำตัวซึ่งกันและกัน

และถามกลุ่มนำห้กลุ่มพิจารณาข้อมูลทีสมาชิกแต่ละคนเสนอ เพื่อฝึกให้สมาชิกได้พัฒนาความรู้สึก
รับผิดชอบต่อกลุ่ม

2. ผู้นำจะต้องกำหนดกฎเกณฑ์ ระเบียบทั่วไปเกี่ยวกับพฤติกรรมและ
บทบาทหน้าที่ของสมาชิกแต่ละคนและของผู้นำด้วย

3. ผู้นำจะต้องมีความสามารถและทักษะ เข้าใจในสิ่งที่สมาชิกพูด และ
เข้าใจความรู้สึกของสมาชิกให้กรยอมรับ และให้กำลังใจ ซึ่งเป็นพื้นฐานของการสร้าง
สัมพันธภาพ

4. ผู้นำจะต้องสร้างบรรยากาศภายในกลุ่ม ให้สมาชิกรู้สึกปลอดภัย
มีความไว้วางใจ ให้ความเคารพความคิดเห็นของกันและกัน อดทนต่อความแตกต่างระหว่าง
บุคคล ให้สมาชิก รู้สึกว่าตนมีความสำคัญเป็นเจ้าของกลุ่ม

5. ผู้นำจะต้องคำนึงถึงเป้าหมายให้สมาชิก จุดมุ่งหมายและประโยชน์
ของกลุ่ม เพื่อช่วยให้สมาชิกเข้าใจตนเอง และเข้าใจผู้อื่นให้เขาเปลี่ยนแปลงความรู้สึก
ทัศนคติต่าง ๆ และพฤติกรรมที่จำเป็น

6. การเข้าถึงความคิดต่อเนื่อง และสรุปบทวนเหตุการณ์สำคัญในการให้
คำปรึกษาที่ผ่านมาก่อนที่จะทำครั้งใหม่ เพื่อทำให้เกิดเป็นประสบการณ์ครั้งเดียวกัน

7. การให้ข้อมูลย้อนกลับ การสะท้อนความรู้สึกทั้งคำพูดและการแสดงออก
รวมทั้งการแปลความหมายและการกระทำความกระจ่าง ซึ่งผู้นำต้องกระตุ้นให้สมาชิกคนอื่น ๆ
ให้กระทำด้วยเพื่อให้สมาชิกได้ตรวจสอบพิจารณาสิ่งที่เขาพูด ซึ่ให้เห็นว่ามีความขัดแย้งหรือ
สอดคล้องกันอย่างไรซึ่งช่วยให้สมาชิกรู้จักตนเองดีขึ้น

8. การลดความตึงเครียด ผ่อนคลายความขัดแย้ง ความกลัว ความ
วิตกกังวลที่เกิดขึ้นภายในกลุ่ม และรับผิดชอบในการกำจัดพฤติกรรมบางอย่างที่จะ เป็นอันตราย
กับสมาชิก ผู้นำจะต้องเข้าไปสอดแทรกขัดขวางในบางกรณี เช่น สมาชิกพูดแทนกัน ขัดแย้ง
ไม่ลงรอยกัน พูดกววนลึบสน หรือกล่าวโทษคนอื่น หรือสถานการณ์อื่นที่ใหม่เกี่ยวข้อง หรือ
แยกกลุ่มกันโดยไม่สนใจกลุ่ม

9. การให้ข้อมูลเพิ่มเติมที่เห็นสมควร ผู้นำกลุ่มควรแสดงความรู้สึกส่วนตัว
ประสบการณ์ค่านิยมของตนเอง เมื่อเห็นว่าจะ เป็นประโยชน์ต่อสมาชิก นอกจากนี้ผู้นำควรเป็น

แบบอย่างสาขาวิชาให้สมาชิกดูเกี่ยวกับพฤติกรรมที่เหมาะสม หรือวิธีการต่าง ๆ ที่ใช้แก้ปัญห
ของสมาชิก

10. ผู้นำต้องคอยสังเกตและประเมินพฤติกรรมของสมาชิกแต่ละคน รวมทั้ง
การมีปฏิสัมพันธ์ภายในกลุ่ม อาจทำได้โดยการถามเช่น มีอะไรเกิดขึ้นขณะนี้

1.2.6 บทบาทของสมาชิก

โรสรีช โพรซีแกว (2523 : 9 - 10) กล่าวถึงบทบาทของสมาชิกในกลุ่ม
ที่จะทำให้งานให้คำปรึกษากลุ่มมีประสิทธิภาพ ดังนี้

1. ไม่พูดเรื่องนอกกลุ่ม สมาชิกควรพูดถึงเฉพาะบุคคลที่อยู่ในกลุ่ม สิ่ง
พูดในกลุ่มจะเก็บไว้เป็นความลับ ไม่นำไปพูดนอกกลุ่ม
2. การฟัง สมาชิกจะได้รับการกระตุ้นให้สนใจรับฟังสมาชิกอื่นพูดทั้ง
เนื้อหา และความรู้สึก ถ้ามีความยากลำบากในการฟังควรจะรีบบอกผู้พูดไม่ควรปล่อยผ่านไป
3. การวิพากษ์วิจารณ์ สมาชิกควรพูดถึงสิ่งที่เปลี่ยนแปลงได้ที่นี่ เดียวนี้
อย่างไร
4. การใช้สติปัญญาด้วยเหตุผล สมาชิกย่อมได้รับการกระตุ้นให้ร่วม
แสดงการความคิดและความรู้สึกซึ่งเป็นส่วนตัว จะผลัดเปลี่ยนกันไปถึงเรื่องราวต่าง ๆ ของสังคม
และสนใจเรื่องราวเป็นรายบุคคลไป
5. การตั้งคำถาม การถามควรถามในลักษณะของคำอธิบายเพิ่มเติม
ขอความคิดเห็น หรือข้อเสนอแนะ
6. การเจาะระดับความรู้สึก จะเป็นประโยชน์ต่อสมาชิก เพื่อให้เขา
รู้ว่าเขาคือใครและรู้สึกอย่างไรอย่างแท้จริง
7. ความรู้สึกและความคิดเห็น สมาชิกจะได้รับการกระตุ้นให้เข้าใจว่า
สิ่งที่คิด และรู้สึกเป็นสิ่งที่แยกออกจากกัน

1.2.7 ประโยชน์และคุณค่าของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม

แกซดา (Gazda. 1967 : 306 - 310) ได้รวบรวมประโยชน์

คุณค่า และเอกลักษณ์ของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม ดังนี้

1. สมาชิกในกลุ่มได้พบว่าคุณอื่น ๆ ก็มีปัญหาเช่นเดียวกับเขาเหมือนกัน
2. การยอมรับการสนับสนุนจากสมาชิกภายในกลุ่มจะกระตุ้นให้สมาชิกในกลุ่ม ยอมรับที่จะเผชิญหน้ากับปัญหาของเขา
3. กลุ่มเป็นตัวแทนของสังคมจริง ๆ เป็นที่ซึ่งสมาชิกทุกคนมีโอกาที่จะแสดงและทดลองพฤติกรรมบางอย่าง เช่น การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล
4. สมาชิกแสดงพฤติกรรมและความรู้สึกของตน ตลอดจนเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของตนได้จากการที่ตระหนักถึงความปลอดภัย ความไว้วางใจสมาชิกอื่นภายในกลุ่ม
5. สมาชิกเรียนรู้ที่จะมีการให้และรับความช่วยเหลือตามบทบาทของตนภายในกลุ่ม
6. สมาชิกมีโอกาที่จะเรียนรู้วิธีการแก้ปัญหาของสมาชิกคนอื่นด้วยการสังเกต
7. การให้คำปรึกษาแบบกลุ่มมักจะทำให้สมาชิกในกลุ่มต้องการที่จะได้รับการช่วยเหลือเป็นรายบุคคล
8. บรรยากาศแห่งความเป็นกันเองของกลุ่ม ทำให้สมาชิกรู้สึกเป็นครอบครัวเดียวกัน ทำให้นำไปสู่การเปิดเผยปัญหาทางครอบครัว
9. การให้คำปรึกษาแบบกลุ่มได้ผลมากสำหรับวัยรุ่น ซึ่งเป็นวัยที่แสวงหาเอกลักษณ์ของตนและต้องการยอมรับจากกลุ่มเพื่อน
10. การที่นักจิตวิทยาการศึกษาได้พบปะสมาชิกหลายคนในเวลาเดียวกัน ช่วยประหยัดเวลาและเปิดโอกาสให้นักจิตวิทยาการศึกษาได้ใช้เวลาสำหรับบุคคลอื่น ๆ ได้ทั่วถึงยิ่งขึ้น

1.3 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการให้คำปรึกษาแบบรายบุคคล

1.3.1 ความหมายของการให้คำปรึกษาแบบรายบุคคล

ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ (2529 : 179) ได้กล่าวว่า การให้คำปรึกษาแบบรายบุคคลเป็นสัมพันธภาพของการช่วยเหลือส่วนบุคคลระหว่างผู้ให้คำปรึกษา และผู้รับคำปรึกษา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยให้ผู้รับบริการเข้าใจตนเองและสิ่งแวดล้อม สามารถแก้ปัญหาที่กำลังเผชิญอยู่ และสามารถพัฒนาตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ

เจียรนัย ทรงชัยกุล (2529 : 407) กล่าวว่า การให้คำปรึกษาแบบรายบุคคลเป็นการให้คำปรึกษาที่ผู้ให้คำปรึกษาให้ความช่วยเหลือแก่ผู้รับคำปรึกษาโดยให้การปรึกษาเป็นการส่วนตัวแก่บุคคลเฉพาะรายในแต่ละครั้ง เพื่อให้เขาสามารถเข้าใจตนเองและสิ่งแวดล้อมได้ดีขึ้น สามารถเผชิญปัญหาที่กำลังประสบอยู่ได้ และมีทักษะในการแก้ปัญหาได้เองอย่างเหมาะสม สามารถวางโครงการชีวิตของตนได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถพัฒนาศักยภาพของตนเองได้อย่างเต็มขีดความสามารถ

1.3.2 ข้อดีของการให้คำปรึกษาแบบรายบุคคล

เจียรนัย ทรงชัยกุล (2529 : 411) ได้กล่าวถึงข้อดีของการให้คำปรึกษาแบบรายบุคคล ดังนี้

1. ผู้รับคำปรึกษาได้รับความช่วยเหลือในการแก้ไขปัญหาเฉพาะของเขาจากผู้ให้คำปรึกษาโดยตรงด้วยความละเอียด ครอบคลุม และรอบคอบอย่างเพียงพอ
2. ผู้รับคำปรึกษาเป็นจุดสนใจของผู้ให้คำปรึกษาแต่เพียงผู้เดียวในการปรึกษาแต่ละครั้งเขาจึงเป็นผู้ที่ควรจะได้ประโยชน์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นอย่างเต็มที่
3. ผู้รับคำปรึกษากล้าที่จะเปิดเผยตนเองอย่างอิสระกับผู้ให้คำปรึกษา ซึ่งจะช่วยให้การวินิจฉัยปัญหาและหาทางแก้ไขได้ถูกต้องรวดเร็วขึ้น
4. ผู้รับคำปรึกษาไม่ต้องกังวลถึงความคิดเห็น และความรู้สึก หรือข้อเสนอแนะของผู้อื่น นอกจากของผู้ให้คำปรึกษาเพียงผู้เดียวระหว่างการให้คำปรึกษา

5. ผู้รับคำปรึกษาไม่ต้องวิตกกังวลถึงความไม่พร้อมทางด้านทักษะในเรื่อง มนุษยสัมพันธ์ หรือบุคลิกภาพที่ไม่เหมาะสมของเขาในการแสดงออกผู้อื่น เพราะเขาจะมีความสัมพันธ์เฉพาะกับผู้ให้คำปรึกษาแต่เพียงผู้เดียวในระหว่างการให้คำปรึกษา

1.3.3 ข้อจำกัดของการให้คำปรึกษาแบบรายบุคคล

เจียรนีย์ ทรงชัยกุล (2529 : 412) ได้กล่าวถึง ข้อจำกัดบางประการของการให้คำปรึกษาแบบรายบุคคล ดังนี้

1. ผู้รับคำปรึกษาซึ่งอยู่ในวัยรุ่น โดยทั่วไปมีความเชื่อว่าปัญหาที่ตนประสบอยู่นั้น เพื่อนรุ่นเดียวกันจะเข้าใจ และหาทางออกได้ดีกว่าความช่วยเหลือจากผู้ใหญ่ต่างวัย และต่างความคิดจากเขา เช่น ครูแนะแนว เป็นต้น
2. ผู้รับคำปรึกษาซึ่งอยู่ในวัยรุ่น โดยธรรมชาติไม่ต้องการแสดงออกอย่างเปิดเผยว่า ไม่มีความสามารถในการแก้ปัญหาด้วยตนเองให้ผู้ใหญ่ได้รับรู้ เพราะเกรงจะเสียสถานภาพที่ตนถูกมองว่าเป็นเด็ก
3. ผู้รับคำปรึกษาเสียโอกาสอันดีที่จะเสริมสร้างทักษะทางมนุษยสัมพันธ์ และการปรับตัวด้านต่าง ๆ กับเพื่อนคนอื่น ๆ ในวัยเดียวกันที่เผชิญปัญหาที่คล้ายคลึงกับตน
4. ผู้รับคำปรึกษาอาจจะเกิดความเคยชินที่จะไว้ว่างใจและต้องการพึ่งพาความช่วยเหลือเฉพาะผู้ให้คำปรึกษาเท่านั้น
5. การให้คำปรึกษาแบบรายบุคคลเป็นกิจกรรมที่ต้องใช้เวลาและบุคลากรซึ่งมีอยู่จำกัด ดังนั้นนักเรียนบางคนที่ต้องการได้รับคำปรึกษาจึงอาจจะไม่ได้รับการจัดโดยทั่วถึง

1.4 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการให้คำปรึกษาแบบวิเคราะห์ลักษณะและองค์ประกอบของบุคคล

1.4.1 การให้คำปรึกษาแบบวิเคราะห์ลักษณะและองค์ประกอบของบุคคลตามทฤษฎีของวิลเลียมสัน

วิลเลียมสัน (Williamson) ได้พัฒนาการให้คำปรึกษาแบบวิเคราะห์ลักษณะและองค์ประกอบของบุคคลมาจากพาร์สันส์ (Parsons) และ แพทเตอร์สัน (Patterson)

ซึ่งการให้คำปรึกษาแบบวิเคราะห์ลักษณะและองค์ประกอบของบุคคลนี้ เป็นการให้คำปรึกษาที่เน้นการวิเคราะห์สาเหตุแห่งปัญหาของผู้รับบริการ ดังนั้นการให้คำปรึกษาแบบวิเคราะห์ลักษณะและองค์ประกอบของบุคคลควรช่วยให้ผู้รับบริการได้ใช้ความคิดในการประเมินตนเองในด้านต่าง ๆ เป็นต้นว่า ด้านความสามารถ แรงจูงใจ และความคิดเห็นที่มีต่อตนเอง ด้วยวิธีคิดที่เป็นระบบระเบียบตามหลักวิทยาศาสตร์ (วิชรี ทรัพย์มี. 2525 : 172 - 174)

1.4.2 ความเชื่อเกี่ยวกับธรรมชาติของมนุษย์ (View of Human Nature)

นักทฤษฎีวิเคราะห์ลักษณะและองค์ประกอบของบุคคล เชื่อว่าธรรมชาติของมนุษย์เป็นผู้ที่มีเหตุผล มีความสามารถในการเข้าใจตนเอง และพยายามที่จะค้นเพื่อารู้จักสมรรถภาพของตนเอง เพื่อจะได้พัฒนาความสามารถและสมรรถภาพที่มีอยู่สำหรับที่จะนำไปใช้ในอันที่จะก่อให้เกิดความสุขในชีวิตการทำงาน และครอบครัว แต่มนุษย์ไม่สามารถพัฒนาไปได้ตามลำพังโดยตนเอง จำเป็นต้องอาศัยความช่วยเหลือจากผู้อื่นจึงจะประสบผลสำเร็จ (พงษ์พันธ์ พงษ์โรสภา. 2525 : 76)

นอกจากนี้ ทฤษฎีวิเคราะห์ลักษณะและองค์ประกอบของบุคคลยังมีความเชื่อที่ว่า "อาชีพของบุคคลไม่ใช่การลองผิดลองถูก แต่ต้องใช้ความคิดในการวินิจฉัยวิเคราะห์อย่างดี" และทฤษฎีนี้มีรากฐานมาจากแนวคิดของนักจิตวิทยาความแตกต่างระหว่างบุคคล และจิตวิทยาประยุกต์ ที่กล่าวว่า แต่ละบุคคลประกอบด้วยลักษณะที่สำคัญหลายประการ เช่น ความสามารถ ความถนัด เขาวนปัญญา ความสนใจ ความต้องการ ค่านิยม บุคลิกภาพ ฯลฯ และบุคคลจะเลือกอาชีพ โดยพิจารณา ลักษณะของอาชีพประกอบพิจารณาตนเอง พร้อมทั้งพิจารณาความต้องการของตลาดแรงงาน เวลา ทูนทรัพย์ที่จะใช้ในการเตรียมตัวประกอบอาชีพ (ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์. 2529 : 66)

1.4.3 จุดประสงค์ของการให้คำปรึกษาแบบวิเคราะห์ลักษณะและองค์ประกอบของบุคคล

จุดประสงค์หลักของการให้คำปรึกษาแบบวิเคราะห์ลักษณะและองค์ประกอบของบุคคลคือการให้คำปรึกษา เปลี่ยนพฤติกรรมจากการเรียนรู้โดยช่วยให้ผู้รับปรึกษารู้จัก

ตระหนักในลักษณะ (Traits) และองค์ประกอบ (factors) ของตนเอง และรู้จักแสวงหาข้อมูลจากสิ่งแวดล้อมเป็นต้นว่าข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษา อาชีพ สังคม และช่วยให้ผู้รับปรึกษาได้เรียนรู้ว่ากระบวนการตัดสินใจเป็นขั้นตอนที่มีระบบ และกระบวนการคิดตัดสินใจแก้ปัญหาหรือวางโครงการในอนาคตนั้นควรดำเนินการอย่างไรจึงจะเป็นการคิดวางแผนอย่างมีประสิทธิภาพ (วัชร ทรัพย์มี. 2525 : 177) และเมื่อพิจารณาเกี่ยวกับ "หลักการเลือกอาชีพ" วิลเลียมสัน พบว่า หลักการเลือกอาชีพของทฤษฎีวิเคราะห์ลักษณะและองค์ประกอบของบุคคลนี้สอดคล้องกับหลักการเลือกอาชีพของแฟรงค์ พาร์สัน (Frank Parsons ; อ้างอิงมาจาก Peters and Shertzer. 1974) ซึ่งประกอบด้วยหลัก 3 ประการคือ ประการแรกคือการวิเคราะห์ตนเอง ประการสองคือ การวิเคราะห์อาชีพ และประการที่สามคือ การใช้วิจารณ์ญาณในการตัดสินใจเลือกอาชีพ (ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์. 2529 : 67)

จากจุดประสงค์ของการให้คำปรึกษาแบบวิเคราะห์ลักษณะและองค์ประกอบของบุคคลดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า เพื่อช่วยให้ผู้รับคำปรึกษาได้รู้จักวิธีที่จะทำความเข้าใจตนเอง รู้จักวิธีตั้งจุดมุ่งหมายในชีวิต ได้พัฒนาตนเอง โดยการนำเหตุผล กระบวนการคิด และความเข้าใจเกี่ยวกับตนเองและสิ่งแวดล้อมมาช่วยในการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อนำไปสู่การตัดสินใจได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.4.4 ขั้นตอนของการให้คำปรึกษาแบบวิเคราะห์ลักษณะและองค์ประกอบของบุคคล (วัชร ทรัพย์มี. 2533 : 143 - 142)

1. การวิเคราะห์ผู้รับคำปรึกษา (Analysis) เป็นการจำแนกข้อมูลต่าง ๆ เกี่ยวกับผู้รับคำปรึกษา โดยใช้วิธีต่าง ๆ เช่น แบบทดสอบ แบบสำรวจ การสัมภาษณ์ เพื่อให้รู้ถึงความสามารถ ความถนัด ความมั่นใจ บุคลิกภาพ และองค์ประกอบต่าง ๆ เกี่ยวกับผู้รับคำปรึกษา

2. การสังเคราะห์ (Synthesis) เป็นการผสมผสานข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับผู้รับคำปรึกษาเข้าด้วยกัน เพื่อทำความเข้าใจผู้รับคำปรึกษาและช่วยให้ผู้รับคำปรึกษารู้จักตนเอง

3. การวินิจฉัยปัญหา (Diagnosis) จากการวิเคราะห์ผู้รับคำปรึกษา และการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้ให้คำปรึกษาจะนำมาขึ้นการวินิจฉัยเพื่อหาสาเหตุของปัญหาว่า เกิดขึ้นเนื่องมาจากสาเหตุใด

4. การคาดคะเนพฤติกรรมที่จะเกิดขึ้น (Prognosis) และเสนอแนะ ทางเลือกอื่น ๆ แก่ผู้รับคำปรึกษา โดยช่วยให้ผู้รับคำปรึกษาตระหนักถึงสิ่งต่าง ๆ ดังต่อไปนี้คือ

ก. องค์ประกอบใดเป็นสาเหตุแห่งพฤติกรรมของผู้รับคำปรึกษา

ข. ถ้าเหตุการณ์ยังเป็นเช่นนี้จะเกิดอะไรขึ้นบ้างในอนาคต

ค. จะปรับปรุงเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของตนได้อย่างไร

5. การให้คำปรึกษาหรือการแก้ปัญหา (Counseling or Treatment) ผู้ให้คำปรึกษากับผู้รับคำปรึกษาจะร่วมกันพิจารณาว่า ควรจะเลือกสิ่งใดจึงจะเหมาะสมหรือแก้ปัญหา ด้านต่าง ๆ อย่างไรจึงจะมีประสิทธิภาพ

6. การติดตามผล (Follow-up) เป็นการติดตามว่าหลังจากผู้รับ คำปรึกษาได้รับคำปรึกษาแล้วได้ผลอย่างไรบ้าง ถ้าไม่มีผลหรือเกิดปัญหาอื่นแทรกซ้อนจะได้ หาทางช่วยเหลือนต่อไป

1.4.5 เทคนิคในการให้คำปรึกษาแบบวิเคราะห์ลักษณะและองค์ประกอบ

ของบุคคล

วิธีการให้คำปรึกษาแบบวิเคราะห์ลักษณะและองค์ประกอบของบุคคล

ประกอบด้วยเทคนิคดังต่อไปนี้ (วัชรวิ ทรัพย์มี, 2523 : 95 - 99) คือ

1. การสัมภาษณ์ ขั้นตอนในการสัมภาษณ์มีดังต่อไปนี้ คือ

1.1 การสร้างสัมพันธภาพกับผู้รับคำปรึกษา เพื่อให้เกิดความคุ้นเคย และความไว้วางใจงานการให้ความร่วมมือกัน วางโครงการในอนาคตหรือแก้ปัญหาต่าง ๆ

1.2 การส่งเสริมให้ผู้รับคำปรึกษาเข้าใจตนเอง

1.3 การเสนอแนะหรือช่วยผู้รับคำปรึกษาได้ดำเนินการตามโครงการ

ที่วางไว้

1.4 การช่วยให้ผู้รับคำปรึกษาได้ดำเนินการตามโครงการที่วางไว้

1.5 การส่งตัวผู้รับคำปรึกษาไปขอความช่วยเหลือเพิ่มเติมจากบุคลากรอื่นถ้าจำเป็น

2. การใช้แบบทดสอบ การใช้แบบทดสอบจะนำไปสู่การแนะนำหรือการวางโครงการดังนี้ คือ

2.1 การให้คำแนะนำ เป็นการแนะนำโดยตรงตามความคิดเห็นของผู้ให้คำปรึกษา ซึ่งใช้ต่อเมื่อผู้รับคำปรึกษายืนยันที่จะขอคำแนะนำ หรือผู้ให้คำปรึกษาเชื่อว่าการตัดสินใจของผู้รับคำปรึกษาจะนำไปสู่ความล้มเหลว

2.2 การชี้ให้เห็นแนวทางการแก้ปัญหาไปสู่ทิศทางใดจึงจะดีในกรณี เช่นนี้ ผู้ให้คำปรึกษาควรทำให้เหตุผลให้ผู้รับคำปรึกษาเห็นผลได้ผลเสียของการตัดสินใจในแง่มุมต่าง ๆ

2.3 การอธิบายรายละเอียดประกอบการตัดสินใจ เป็นการที่ผู้ให้คำปรึกษาอธิบายการวินิจฉัยข้อมูลที่ได้รับ และอธิบายว่าในกรณีของผู้รับคำปรึกษามีวิธีใดที่จะเป็นวิธีที่เขาจะตัดสินใจได้อย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุดวิธีนี้ผู้ให้คำปรึกษาควรกระทำมากที่สุด

แคมน์ และ เรนน์ (Kamn and Wrenn. 1960 : 32 - 42) พบว่าผู้รับคำปรึกษาจะยอมรับผลการทดสอบเป็นอย่างดี เมื่ออยู่ในสภาพการดังกล่าวต่อไปนี้

- ก. ผู้ให้คำปรึกษาและผู้รับคำปรึกษามีความเป็นกันเอง
- ข. ผู้รับคำปรึกษามีทัศนคติที่ดีตลอดการให้คำปรึกษา
- ค. ผู้รับคำปรึกษาพร้อมที่จะยอมรับข้อมูลใหม่ ๆ
- ง. ข้อมูลที่เสนอให้จะต้องมีความสัมพันธ์โดยตรงต่อปัญหาของผู้รับคำปรึกษา

ผู้รับคำปรึกษา

- จ. ข้อมูลที่เสนอให้ไม่ขัดแย้งกับความรู้สึกรากึกคึกของผู้รับ

คำปรึกษาที่มีต่อตน

3. การให้ข้อมูล เบรย์ฟิลด์ (Brayfield. 1960 : 212 - 220)

ได้กล่าวถึงจุดประสงค์ของการให้ข้อมูลในระหว่างการให้คำปรึกษาแบบวิเคราะห์ลักษณะและองค์ประกอบของบุคคล ดังต่อไปนี้

3.1 เป็นการให้ข้อมูลเพื่อสนับสนุนการตัดสินใจเลือกสิ่งใดสิ่งหนึ่ง
ไว้ระหว่างสิ่งที่กำลังกัน หรือเพื่อเป็นการให้คำปรึกษาได้ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับข้อมูลต่าง ๆ
อย่างถูกต้อง

3.2 ผู้ให้คำปรึกษาจะให้ข้อมูลด้านต่าง ๆ แก่ผู้รับคำปรึกษาเพื่อ
ผู้รับคำปรึกษาจะได้นำไปใช้ประกอบการตัดสินใจใหม่ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

3.3 เป็นการให้ข้อมูลเพื่อกระตุ้นให้ผู้รับคำปรึกษาได้พิจารณาเลือก
สิ่งต่าง ๆ จนกระทั่งผู้รับคำปรึกษาสามารถเลือกสิ่งต่าง ๆ ได้

จากวิธีการให้คำปรึกษาแบบวิเคราะห์ลักษณะและองค์ประกอบของ
บุคคลดังกล่าว สรุปได้ว่าวิธีการให้คำปรึกษาแบบวิเคราะห์ลักษณะและองค์ประกอบของบุคคล
วิธีนี้ มีวิธีการที่สำคัญคือ ผู้ให้คำปรึกษาจะรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับผู้รับคำปรึกษา ซึ่งได้จาก
กลวิธีต่าง ๆ ได้แก่ การสัมภาษณ์ การใช้แบบทดสอบ และการให้ข้อมูล นอกจากนั้นวิธีการ
ให้คำปรึกษาวิธีนี้มีหลักการว่า การขาดข้อมูลเกี่ยวกับตนเองและโลกของการศึกษา ทำให้
บุคคลไม่สามารถวางโครงการทางการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพหรือไม่สามารถปรับตัวด้าน
อาชีพได้อย่างเหมาะสม วิธีนี้ดีที่สุดที่จะทำให้บุคคลวางโครงการทางการศึกษา หรือปรับตัว
ด้านอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพคือ การให้ข้อมูลเพื่อให้บุคคลได้รู้จักตนเอง และรู้จักโลกของ
การศึกษาและอาชีพ

1.5 งานวิจัยที่เกี่ยวกับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม

1.5.1 งานวิจัยต่างประเทศ

แซมมวอลวิช (Samualewicz. 1975 : 2645-A) ได้ทำการศึกษา
ผลของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มแก่นักเรียนที่มีปัญหาด้านการปรับตัว พบว่า ความสามารถในการ
คิดแบบนิรนัยวิเคราะห์ และการปรับพฤติกรรมของนักเรียนกลุ่มดังกล่าวดีขึ้น

เดรัทส์ (Desrats. 1975 : 2625A) ได้ศึกษาถึงผลของการใช้
ตัวแบบในการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มต่อการพัฒนาทางการเรียน การปรับตัว และมโนภาพของ
วัยรุ่น กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนวัยรุ่นจากสถานเลี้ยงเด็ก จำนวน 58 คน จำนวน 3 กลุ่ม
กลุ่มทดลอง 2 กลุ่ม และกลุ่มควบคุม 1 กลุ่ม กลุ่มทดลองที่ 1 แบ่งเป็นกลุ่มย่อย 3 กลุ่ม

และได้รับการปรึกษาแบบกลุ่มพัฒนา (Developmental Group Counseling) ผู้ให้คำปรึกษา จะสร้างบรรยากาศของการยอมรับนับถือซึ่งกันและกัน ทำให้มีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน สมาชิกจะ ได้รับการกระตุ้นให้อภิปรายานหัวข้อที่สนใจสำหรับตัวเขา กลุ่มทดลองที่ 2 แบ่งเป็นกลุ่มย่อย 3 กลุ่มเช่นเดียวกัน และได้รับการปรึกษาแบบกลุ่มรอยาแม่แบบ (Modeling Group Counseling) กลุ่มทดลองพบปะกันสัปดาห์ละ 2 ครั้ง ครั้งละ 50 นาที ติดต่อกันเป็นระยะเวลา 5 เดือน ผลการศึกษาพบว่า การพัฒนาทางการเรียน การปรับตัว และมโนภาพของ วัยรุ่นของกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลองไม่แตกต่างกัน ผู้วิจัยเสนอแนะว่า ควรยืดเวลาให้ คำปรึกษาเป็นตลอดปีการศึกษา ควรมีการฝึกทักษะการเป็นผู้นำกลุ่มแก่ผู้ให้คำปรึกษา และ คัดเลือกนักเรียนเข้ากลุ่ม

บาร์นส์ (Barnes. 1977 : 5920-A) ได้ศึกษาผลของการให้ คำปรึกษาแบบกลุ่มที่มีต่ออัตมรณทัศน์และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษา นักเรียนอเมริกัน และชาวอเมริกัน จำนวน 58 คน โดยแบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 29 คน ผลการศึกษายปรากฏว่า กลุ่มทดลองซึ่งได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มมี อัตมรณทัศน์และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีขึ้นกว่ากลุ่มควบคุม ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษา ของวอล (Wool. 1964 : 661 - 994) ที่ได้ศึกษาผลของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม แก่เด็กเรียนชั้นมัธยมที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ และมาจากสภาพครอบครัวที่ไม่มั่นคง สิ่งแวดล้อมทางบ้านไม่ดี และมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อครู ผลการศึกษายปรากฏว่า ภายหลังจาก การให้คำปรึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนกลุ่มนี้สูงขึ้น

1.5.2 งานวิจัยในประเทศ

วิญญู พูลศรี (2523 : 35 - 39) ได้ศึกษาผลของการให้คำปรึกษา แบบกลุ่มต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความวิตกกังวลในการเรียน นิสัยและทัศนคติทางการเรียน ของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง วิทยาลัยครู เชียงใหม่ ผลการศึกษายปรากฏว่า หลังจากการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มแล้ว กลุ่มทดลองมีผลสัมฤทธิ์ทาง การเรียนสูงขึ้น และมีนิสัยและทัศนคติทางการเรียนดีขึ้น และมีความวิตกกังวลในการเรียนลดลง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05.

เพยาวี พูลเจริญ (2524 : 50) ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มกับรายบุคคลที่มีต่อการปรับตัวของนักศึกษาพยาบาล โรงพยาบาลรามาริบัติ พบว่า หลังจากการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มกับรายบุคคลที่มีต่อการปรับตัวของนักศึกษาพยาบาล โรงพยาบาลรามาริบัติ พบว่า หลังจากการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มนักศึกษาพยาบาลมีการปรับตัวในภาคปฏิบัติดีขึ้นกว่าก่อนการให้คำปรึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สุภาพร จันทร์ศิริโยธิน (25256 : 127) ได้ศึกษาผลของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มที่มีต่อการพัฒนาความมีวินัยในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบางกะปิ ปีการศึกษา 2526 จำนวน 20 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 10 คน ผลการทดลองปรากฏว่า นักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มมีวินัยในตนเองเพิ่มขึ้นมากกว่านักเรียนที่ไม่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

มาลี วงษ์แก้ว (2526 : 35) ได้ทำการศึกษาผลของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มที่มีต่อการพัฒนาความเชื่อมั่นในตนเองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนไทยนิยมสงเคราะห์ กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2525 จำนวน 20 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 10 คน พบว่า หลังการทดลอง กลุ่มทดลองที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มมีความเชื่อมั่นในตนเองสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ศิริรัตน์ ภูสกลเจริญศักดิ์ (2531 : 70 - 72) ได้ศึกษาผลของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีของโรเจอร์ส ที่มีต่อทัศนคติในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนพิบูลประชาสรรค์ กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2530 ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มมีทัศนคติในการเรียนดีขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สุวรรณ ทองบัวงาม (2533 : 93) ได้ศึกษาพบว่า นักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีของโรเจอร์สมีความวิตกกังวลด้านการเปลี่ยนแปลงทางร่างกายลดลงกว่าเดิมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

นอกจากนี้ สุวรรณ อนุสันติ (2535 : 87 - 88) ได้ทำการศึกษาผลของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มที่มีต่อทัศนคติต่อการพยาบาลผู้ป่วยโรคเอดส์ของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2 คณะพยาบาลศาสตร์ วิทยาลัยมิชชัน กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2534

จำนวน 16 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 8 คน ผลการศึกษาปรากฏว่า หลังการทดลองนักศึกษาทั้งสองกลุ่ม มีทัศนคติต่อการพยาบาลผู้ป่วยโรคเอดส์ดีขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนักศึกษาที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มมีทัศนคติต่อการพยาบาลผู้ป่วยโรคเอดส์ดีกว่านักศึกษาที่ได้รับข้อเสนอแนะ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม พบว่าการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มเป็นกระบวนการที่มีประสิทธิภาพ สามารถช่วยลดปัญหาและพัฒนาในด้านต่าง ๆ อย่างได้ผล เช่น ความวิตกกังวลด้านการเรียน ด้านการเปลี่ยนแปลงทางร่างกาย พัฒนาการปรับตัว พัฒนาศักยภาพทางการเรียน และพัฒนาการยอมรับตนเอง ดังนั้นผู้วิจัยคาดว่า การให้คำปรึกษาแบบกลุ่มน่าจะเป็นวิธีการที่สามารถนำมาใช้ในการพัฒนาการตระหนักรู้ด้านการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาให้กับนักเรียนได้

1.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการให้คำปรึกษาแบบบุคคล

1.6.1 งานวิจัยต่างประเทศ

คอกซ์ (เพเยอร์ พูลเจริญ. 2524 : 26 ; อ้างอิงมาจาก Cox. 1953) และดาวิส (เพเยอร์ พูลเจริญ. 2524 : 26 ; อ้างอิงมาจาก Davis. 1948) ได้ศึกษาพบว่า การให้คำปรึกษาช่วยให้นักบุคคลเกิดความเข้าใจปัญหาเกี่ยวกับการปรับตัวดีขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับ มัวร์ และโพพม (สุนทร ธนาสนะ. 2516 : 18 ; อ้างอิงมาจาก Moore and Pophan. 1960) ได้ศึกษาพบว่า การให้คำปรึกษาช่วยให้นักเรียนมีการปรับตัวดีขึ้น

สเตินเบอร์ก (เกษนิย์ สีมหาศาล. 2531 : 17 ; อ้างอิงมาจาก Sternberg. 1954) ได้ให้คำปรึกษานักเรียนหญิงคนหนึ่งที่ถูกครูแนะนำให้มาหาครูแนะแนว เนื่องจากต้องการลาออกจากโรงเรียน เพราะเกิดความอายที่ถูกครูเรียกให้ท่องปากเปล่าในหน้าชั้น เป็นเด็กหน้าตาอ่อนกว่าอายุ พูดเสียงค่อยและไม่ชัดเจนมีลักษณะหวาดกลัวอยู่ตลอดเวลา มีประวัติการเรียนดีแล้วตกต่ำลง เป็นคนที่มีมองไม่เห็นคุณค่าของตนเอง ครูแนะแนวได้ให้ความช่วยเหลือเป็นเวลา 2 ปีครึ่ง ด้วยวิธีการให้คำปรึกษาโดยพยายามช่วยทำให้รู้จักและเข้าใจปัญหาของตนเอง และมองเห็นว่าตนเป็นคนมีค่ามีประโยชน์ ซึ่งผลปรากฏว่ากลุ่มพฤติกรรมของนักเรียนหญิงคนนั้นมีการเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้นกว่าเดิมหลังจากการให้คำปรึกษาแล้ว

คอลฟิลด์ (Caulfield. 1970 : 1813 - 1814) ได้ศึกษาผลของการให้คำปรึกษาที่มีต่อการปรับตัวของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่มีสถานภาพทางสังคมต่ำ เครื่องมือที่ใช้ในการทดลองคือ สังคมมิติและแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพคาสิฟอร์เนีย ผลการศึกษาปรากฏว่า นักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษามีการปรับตัวทางสังคมดีขึ้น

นอกจากนี้ แมกโกแวน (มานิดา ทองทวี. 2526 : 25 - 26 ; อ้างอิงมาจาก MacGowan. 1968) ได้ให้คำปรึกษาแก่นักเรียนชายเกรด 8, 9 และ 10 ที่มีความสามารถต่ำและมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ จำนวนกลุ่มตัวอย่างตามระดับสติปัญญา และระดับชั้นเป็นเกณฑ์ กลุ่มทดลองได้รับการให้คำปรึกษาสัปดาห์ละ 2 ครั้ง ครั้งละประมาณ 10 นาที ตลอดปีการศึกษา ผลการศึกษาปรากฏว่า กลุ่มทดลองมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นและมาเรียนอย่างสม่ำเสมอแตกต่างจากกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

แฮนเซน และแซนเดอร์ส (พรธพิศ วาณิชยการ. 2528 : 357 ; อ้างอิงมาจาก Hansen and Sandus. 1973) ได้ยกรณิการเลือกอาชีพที่ไม่เป็นไปตามความจริงแบบสูงเกินไปและต่ำจนเกินไป โดยศึกษาเปรียบเทียบผลของการให้คำปรึกษาแบบรายบุคคลกับแบบกลุ่มที่มีต่อเด็กนักเรียนเกรด 11 และ 12 ผลการศึกษาปรากฏว่า นักเรียนที่เลือกอาชีพสูงเกินความเป็นจริงที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม และนักเรียนที่เลือกอาชีพต่ำเกินไปที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบรายบุคคลได้พัฒนาการเลือกอาชีพที่ใกล้เคียงความเป็นจริงมากขึ้น

นอกจากนี้ แอนดรูว์ (จงกล หงสุพันธ์. 2534 : 42 ; อ้างอิงมาจาก Andrew. 1971 : 93 - 96) ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลของการให้คำปรึกษาแบบโรเจอร์กับวิธีผ่อนคลายกล้ามเนื้อที่มีต่อความวิตกกังวลและสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้กลุ่มตัวอย่างที่มีสติปัญญาปานกลางและมีความวิตกกังวลสูง ผลปรากฏว่า วิธีการทั้งสองสามารถลดความวิตกกังวลของนักเรียนและทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสูงขึ้น

1.6.2 งานวิจัยในประเทศ

สำหรับการวิจัยในประเทศไทยเกี่ยวกับการให้คำปรึกษาแบบรายบุคคลนั้น มีผู้ทำวิจัยไว้ดังนี้

อานวย ทะพิงค์แก (2513 : 66) ได้ศึกษาผลของการให้คำปรึกษาที่มีต่อผลการเรียนของนักเรียนมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ โดยการให้คำปรึกษาคนละ 5 ครั้ง ครั้งละ 15 - 30 นาที และจัดกลุ่มให้คำปรึกษาตามประเภทของปัญหาอีกกลุ่มละ 3 ครั้ง ผลการศึกษาปรากฏว่า ผลการเรียนของกลุ่มทดลองมีระดับคะแนนเฉลี่ยดีขึ้นกว่าภาคเรียนที่ผ่านมา นอกจากนี้ยังพบว่า นักศึกษาร้อยละ 70 มีความเห็นว่าการให้คำปรึกษามีประโยชน์ต่อการปรับตัว ทำให้มีความอบอุ่นใจและมีแรงจูงใจในการเรียนมากขึ้น

เพียวรี พูลเจริญ (2524 : 49) ได้ศึกษาผลของการให้คำปรึกษาโดยทดลองให้คำปรึกษาแบบกลุ่มและแบบรายบุคคล เพื่อช่วยเหลือนักศึกษาพยาบาลที่มีปัญหาด้านการปรับตัวในภาคปฏิบัติ โรงพยาบาลรามาริบัติ จำนวน 16 คน ผลการทดลองปรากฏว่า นักศึกษาพยาบาลที่ได้รับคำปรึกษาแบบรายบุคคลและแบบกลุ่ม มีการปรับตัวในภาคปฏิบัติดีกว่า ก่อนได้รับคำปรึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ในปีต่อมา วาสนา แฉล้มเขตร (2525 : 48 - 49) ได้ทำการทดลองให้คำปรึกษาแบบรายบุคคล เพื่อลดปัญหาทางอารมณ์ของกลุ่มทดลองเป็นรายบุคคล คนละ 6 ครั้ง ผลการศึกษาพบว่า หลังจากได้รับคำปรึกษา ปัญหาทางอารมณ์ของกลุ่มทดลองมีระดับลดลงกว่า ก่อนที่ได้รับคำปรึกษา

มานิดา ทองทวี (2526 : 71) ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มและรายบุคคลที่มีต่อความเชื่อมั่นในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนชลบุรี "สุขบท" จังหวัดชลบุรี จำนวน 10 คน ผลปรากฏว่า หลังจากให้คำปรึกษาแก่กลุ่มตัวอย่างทั้งแบบกลุ่มและแบบรายบุคคลแล้ว นักเรียนทั้งสองมีความเชื่อมั่นในตนเองเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

เกษนีย์ สีมหาศาล (2531 : 84) ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลของการให้คำปรึกษาด้านอาชีพเป็นรายบุคคลที่มีต่อทัศนคติในการเลือกอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนจิระประวัตินิเวศน์ จังหวัดนครสวรรค์ ผลปรากฏว่า หลังจากการให้คำปรึกษาด้านอาชีพเป็นรายบุคคลแก่กลุ่มตัวอย่างแล้ว นักเรียนมีทัศนคติในการเลือกอาชีพดีขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

นอกจากนี้ สะอาด กันทราวิรัตน์ (2535 : 61) ยังได้ศึกษาเปรียบเทียบผลของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มและแบบรายบุคคลที่มีต่อความวิตกกังวลในการศึกษาต่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนพิบูลธรรมาภิบาล จังหวัดพิษณุโลก ผลการศึกษาปรากฏว่า หลังจากให้คำปรึกษาแก่กลุ่มตัวอย่างทั้งแบบรายบุคคลและแบบกลุ่มแล้ว นักเรียนมีความวิตกกังวลในการศึกษาต่อลดลงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการให้คำปรึกษาแบบรายบุคคลทั้งในต่างประเทศและในประเทศไทยดังได้กล่าวมาแล้ว จะเห็นว่า การให้คำปรึกษาแก่นักเรียนนั้นสามารถช่วยลดปัญหาและพัฒนาสิ่งต่าง ๆ ได้ เช่น ปัญหาการปรับตัว ปัญหาทางอารมณ์ ความวิตกกังวล การช่วยนักเรียนในด้านการเรียนให้เรียนดียิ่งขึ้น

2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาต่อระดับอุดมศึกษา

2.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาในระดับอุดมศึกษา

2.1.1 ความหมายและความสำคัญของการศึกษาในระดับอุดมศึกษา

การศึกษาระดับอุดมศึกษาเป็นการศึกษาระดับที่สาม (Tertiary Education) และเป็นการศึกษาในระดับสูงสุดในระดับการศึกษา เป็นการศึกษาที่เกิดขึ้นหลังจากมัธยมศึกษา (Post Secondary Education) ขอบข่ายของการศึกษาครอบคลุมตั้งแต่ระดับต่ำกว่าปริญญา ซึ่งใช้เวลาศึกษาประมาณ 2 - 3 ปี หลังจกมัธยมศึกษา ระดับปริญญาตรีใช้เวลาศึกษาประมาณ 4 - 5 ปี และระดับสูงกว่าปริญญาตรี (วิจิตร ศรีสอ้าน. 2518 : 8) แผนการศึกษาแห่งชาติฉบับ พุทธศักราช 2520 ได้ระบุว่า "การศึกษาระดับอุดมศึกษาหลังการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่พัฒนาความเจริญอกงามทางด้านสติปัญญาและความคิด เพื่อความก้าวหน้าทางวิชาการ สร้างกำลังคนในระดับวิชาการและวิชาชีพชั้นสูง เพื่อพัฒนาคนให้มีคุณธรรม จริยธรรม มีความรู้ความเข้าใจในศิลปวัฒนธรรม เพื่อให้สามารถดำเนินชีวิตอันมีคุณค่าแก่บุคคล สังคม และประเทศชาติ" (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2520 : 5)

จากความหมายและความสำคัญของการศึกษาในระดับอุดมศึกษา สรุปได้ว่าการศึกษาระดับอุดมศึกษา เป็นการให้การศึกษาหลังจากมัธยมศึกษาที่ผู้ศึกษาอาจเลือกศึกษาได้ตั้งแต่ระดับต่ำกว่าปริญญาตรีจนถึงระดับปริญญาเอกโดยใช้เวลาตั้งแต่ 1 ปีขึ้นไปในสาขาวิชาการด้านต่าง ๆ เพื่อเป็นกำลังคนที่มีคุณค่าทั้งในระดับวิชาการและวิชาชีพชั้นสูงในการพัฒนาประเทศ

2.1.2 จุดมุ่งหมายของการศึกษาระดับอุดมศึกษา

จุดมุ่งหมายของการศึกษาระดับอุดมศึกษานับตั้งแต่จัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาแห่งแรกจนกระทั่งถึงแผนการศึกษาแห่งชาติฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2525 - 2529) คือ เป็นการจัดการศึกษาเพื่อผลิตบัณฑิตส่วนใหญ่ให้เข้ารับราชการ และเพื่อสนองต่อความต้องการกำลังคนระดับกลางและระดับสูงของประเทศในสาขาต่าง ๆ ตามแนวทางการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2520 : 7)

ส่วนแผนการพัฒนาระดับการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 6 (พ.ศ. 2530 - 2534) ได้ระบุจุดมุ่งหมายของการศึกษาระดับอุดมศึกษาไว้ว่า เป็นการจัดการศึกษาเพื่อให้ผู้สำเร็จการศึกษามีคุณภาพ คุณธรรม และมีความสามารถในการปรับตัวให้เข้ากับภาวะการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคมที่เป็นไปอย่างรวดเร็ว สามารถสร้างงานและประกอบอาชีพอิสระได้ นอกจากนี้ วิจิตร ศรีสอาน (2518 : 9) ได้กล่าวถึง จุดมุ่งหมายของการศึกษาระดับอุดมศึกษาของไทยยุคใหม่ว่า เป็นการจัดการศึกษาที่ครอบคลุมถึงการวิจัยค้นคว้า และการใช้ความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และวิทยาการแขนงต่าง ๆ เพื่อประโยชน์ของชีวิตและสังคม

2.1.3 ประเภทและจำนวนของสถาบันอุดมศึกษา

ประเภทสถาบันอุดมศึกษาของไทยอาจจำแนกได้ดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2535 : 9 - 11)

1. สถาบันอุดมศึกษาของรัฐในสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย

สถาบันอุดมศึกษาของเอกชนในสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย มีมหาวิทยาลัย และสถาบันอุดมศึกษารวมทั้งสิ้น 16 แห่ง เป็นมหาวิทยาลัยจำกัดรับ 14 แห่ง รวม 28 วิทยาเขต

มหาวิทยาลัยไม่จำกัดรับ 2 แห่ง รวม 3 วิทยาเขต สถาบันเหล่านี้เปิดสอน 4 ระดับการศึกษา คือ อนุปริญญา ปริญญาตรี ประกาศนียบัตรบัณฑิต ปริญญาโท ประกาศนียบัตรหลังปริญญาโท และปริญญาเอก สถาบันที่สอนครบ 6 ระดับการศึกษา ได้แก่ มหาวิทยาลัยมหิดล

2. สถาบันอุดมศึกษาของเอกชนในสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย

สถาบันอุดมศึกษาของเอกชนในสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย เป็นสถาบันที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติวิทยาลัยเอกชน พ.ศ. 2522 ในปี 2535 มีสถาบันอุดมศึกษาของเอกชนในสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย รวมทั้งสิ้น 29 แห่ง

3. สถาบันการศึกษาของรัฐที่เปิดสอนระดับอุดมศึกษาในสังกัด

กระทรวงศึกษาธิการ

สถาบันการศึกษาของรัฐในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการที่มีการเปิดสอนระดับอุดมศึกษามีจำนวนรวมทั้งสิ้น 224 แห่ง รวม 253 วิทยาเขต

4. สถาบันการศึกษาเอกชนที่เปิดสอนระดับอุดมศึกษาในสังกัด

กระทรวงศึกษาธิการ

สถาบันการศึกษาของเอกชนในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการเป็นโรงเรียนอาชีวศึกษาในความควบคุมและส่งเสริมของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน กระทรวงศึกษาธิการ มีจำนวน 209 แห่ง

5. สถาบันวิชาชีพเฉพาะของรัฐ

สถาบันวิชาชีพเฉพาะของรัฐ หมายถึง สถาบันที่รัฐตั้งขึ้นเพื่อจัดสอนวิชาชีพเฉพาะกิจเฉพาะกลุ่ม สถาบันการศึกษาระเภทนี้ ได้แก่ สถาบันการศึกษาเพื่อผลิตนายทหารและนายตำรวจระดับสัญญาบัตรของกองทัพบก กองทัพเรือ กองทัพอากาศ และกรมตำรวจ โรงเรียนพยาบาลทหาร โรงเรียนพยาบาลตำรวจ วิทยาลัยพยาบาลในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข และโรงเรียนในสังกัดกระทรวงต่าง ๆ ได้แก่ โรงเรียนทันตแพทย์ สัตวแพทย์ ป่าไม้ ชลประทาน การเดินเรือ ปรชณีย์ สุลดการักษ์ กรมอุตุนิยมวิทยา ส่งเสริมการสหกรณ์ และโรงเรียนการบินพลเรือน

จากการเปรียบเทียบจำนวนสถาบันอุดมศึกษาในสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย และกระทรวงศึกษาธิการ จะเห็นได้ว่า จากจำนวนสถาบันอุดมศึกษาทั้งในภาครัฐ ภาคเอกชน

านสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย และกระทรวงศึกษาธิการ จำนวน 474 แห่ง ส่วนใหญ่เป็นสถาบัน การศึกษานสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ประมาณร้อยละ 91.5 ในขณะที่สถาบันอุดมศึกษา ส่วนใหญ่สังกัดทบวงมหาวิทยาลัยซึ่งมีเพียงร้อยละ 8.6 เมื่อเปรียบเทียบเฉพาะสถาบันอุดมศึกษา นสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย พบว่า ร้อยละ 60 เป็นสถาบันอุดมศึกษาของเอกชน เมื่อพิจารณา จำนวนนักศึกษา พบว่า ประมาณร้อยละ 75 เป็นนักศึกษานสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ โดยเป็น นักศึกษานมหาวิทยาลัยจำกัดรับ ร้อยละ 52 เป็นนักศึกษานมหาวิทยาลัยไม่จำกัดรับ ร้อยละ 85 และเป็นนักศึกษานสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ร้อยละ 6 (คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2535)

จากข้อมูลดังกล่าวจะเห็นว่า จำนวนสถาบันอุดมศึกษาสังกัด ทบวงมหาวิทยาลัยที่รับนักศึกษาจำกัดจำนวนรับมีจำนวนน้อย แต่ความต้องการของนักเรียนที่จะ เข้าศึกษาต่อในสถาบันอุดมศึกษาจำกัดจำนวนรับมีจำนวนน้อย แต่ความต้องการของนักเรียนที่ เข้าศึกษาต่อในสถาบันอุดมศึกษาดังกล่าวมีจำนวนมาก จึงทำให้เกิดการแข่งขันในอัตราสูง ซึ่ง สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ นิยดา พงศ์พานิชานาญเวช (2535 : บทคัดย่อ) ที่กล่าวว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 เมื่อสำเร็จการศึกษาแล้วกว่าร้อยละ 50 มีความต้องการที่จะ ศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น แต่จากสภาพความเป็นจริงสถานศึกษาส่วนใหญ่สามารถรับผู้เข้า เรียน ได้ในจำนวนจำกัด อัตราการสอบแข่งขันจึงสูงมาก โดยเฉพาะในสาขาวิชาหรือสถาบัน การศึกษาที่เป็นที่นิยมของนักเรียน ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความเห็นว่า การวางแผนการศึกษาที่ดี โดยการที่นักเรียนมีความตระหนักรู้ด้านการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาจะส่งผลทำให้ นักเรียน สามารถตัดสินใจศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาได้อย่างเหมาะสมและมีโอกาส เข้าศึกษาต่อในระดับ อุดมศึกษาได้มากขึ้น

2.1.4 สาขาวิชาที่เปิดสอนในระดับอุดมศึกษา

การแบ่งสาขาวิชาในที่นี้เป็นการแบ่งตามเกณฑ์ของ ISCED (International Standard Classification of Education) โดยแบ่งเป็น 10 กลุ่มสาขาวิชาดังต่อไปนี้ (ทบวงมหาวิทยาลัย. 2536 : 10)

1. สาขาวิชาศึกษาศาสตร์และการฝึกหัดครู

2. สาขาวิชามนุษยศาสตร์ ศาสนา และ เทววิทยา
3. สาขาวิชาจิตรศิลป์ และประยุกตศิลป์
4. สาขาวิชานิติศาสตร์
5. สาขาวิชาสังคมศาสตร์
 - 5.1 สังคมและพฤติกรรมศาสตร์
 - 5.2 การบริหารพณิชยการและธุรกิจ
 - 5.3 การสื่อสารมวลชนและการเอกสาร
 - 5.4 คหกรรมศาสตร์
 - 5.5 ธุรกิจบริการ
6. สาขาวิทยาศาสตร์ธรรมชาติ
 - 6.1 วิทยาศาสตร์ธรรมชาติ
 - 6.2 คณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์คอมพิวเตอร์
7. สาขาวิชาแพทยศาสตร์และวิชาที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพ
8. สาขาวิชาวิศวกรรมศาสตร์
9. สาขาเกษตรศาสตร์ วนศาสตร์ และการประมง
10. สาขาวิชาอื่น ๆ ได้แก่ อาชญวิทยา การศึกษาสิ่งแวดล้อม

การแนะแนวอาชีพ สวัสดิการสังคม ฯลฯ

2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา

2.2.1 งานวิจัยต่างประเทศ

แซนเดอร์สัน (Sanderson. 1954 : 290) ได้จำแนกปัญหาของนักเรียนที่มีผู้ให้คำปรึกษาในโรงเรียนแคลิฟอร์เนีย โดยจัดอันดับปัญหาจากมากไปน้อยไว้ดังนี้

1. การปรับตัวให้เข้ากับการเรียน
2. ปัญหาเกี่ยวกับอนาคตด้านการเรียน
3. ปัญหาเกี่ยวกับอนาคตด้านอาชีพ
4. ปัญหาเกี่ยวกับที่อยู่อาศัยและครอบครัว

5. ปัญหาเกี่ยวกับด้านสังคม
6. ปัญหาเกี่ยวกับการเงินและการทำงาน
7. ปัญหาเกี่ยวกับหลักสูตรและการสอน

ส่วน เอล กอเฮย์ (นียดา พงศ์พานานาญเวช. 2535 : 29 ;

อ้างอิงมาจาก El - Gawhay. 1969 : 985-A) ได้ทำการสำรวจปัญหาและความต้องการของนักเรียน ชั้น 10, 11, 12 จำนวน 900 คน เป็นนักเรียนชาย 450 คน นักเรียนหญิง 450 คน โดยให้ตอบรายการทดสอบของ มูนี (Mooney Problem Check List) ผลการสำรวจพบว่า เรื่องที่เป็นปัญหามากที่สุดคือ ความสัมพันธ์ทางสังคม ศิลธรรม จรรยา และศาสนา ความสัมพันธ์ส่วนตัว เพศ การแต่งงาน ปัญหาระดับปานกลาง ได้แก่ การปรับตัวให้เข้ากับการเรียน ปัญหาเกี่ยวกับอนาคต อาชีพ และการศึกษา ตลอดจนหลักสูตรและการสอน ปัญหาที่น้อยที่สุด ได้แก่ ที่อยู่อาศัยและครอบครัว กิจกรรมด้านสังคม การพักผ่อนหย่อนใจ การเงิน การดำเนินชีวิต สถานภาพต่าง ๆ เกี่ยวกับการรับจ้างทำงาน สุขภาพ และการพัฒนาการทางด้านร่างกาย

เวทซ์ คลาร์ค และโจนส์ (นียดา พงศ์พานานาญเวช. 2535 : 104 ;

อ้างอิงมาจาก Weitz, Clarke, and Jones. 1955) ได้ทำการวิจัยถึงความสัมพันธ์ของการเลือกสาขาที่ต้องการจะศึกษาต่อกับผลการเรียนในปัจจุบัน พบว่า นักเรียนหญิงที่มีเป้าหมายในการศึกษาต่อจะมีการเตรียมตัวในการเรียนปัจจุบันและมีผลการเรียนดีกว่านักเรียนชายที่ไม่มีเป้าหมายในการศึกษาต่อ ส่วนนักเรียนหญิงที่ไม่มีเป้าหมายในการศึกษาต่อ จะมีผลการเรียนในปัจจุบันไม่แตกต่างกับนักเรียนหญิงที่มีเป้าหมายในการศึกษาต่อ

โทมัส และอเล็กซานเดอร์ (Thomas and Alexander. 1979 :

138 - 154) พบว่า เพศชายมีโอกาสดูแลเรียนมากกว่าเพศหญิงในอัตราส่วน 41.4 และ 31.8 นอกจากนี้ความแตกต่างกันของแรงจูงใจของนักเรียน รวมทั้งความมุ่งหวังในการเรียน สถานะทางครอบครัว มีอิทธิพลต่อการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาด้วย

เมฮาน (จุมพล ทิมพานิช. 2517 : 8 ; อ้างอิงมาจาก Mehan.

1972) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการวางแผนการศึกษาต่อและการวางแผนประกอบอาชีพของนักเรียนที่สำเร็จชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ในรัฐแอริโซนา ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนส่วนใหญ่ที่

วางแผนการศึกษาต่อเป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง บิดามารดามีอิทธิพลต่อนักเรียนในการวางแผนการศึกษาต่อ และพบว่านักเรียนหลายคนคิดว่าจะไม่ศึกษาต่อเพราะเงินไม่เพียงพอ เคนเดล และเลสเซอร์ (Kendel and Lesser. 1969 : 221 - 222) ได้ศึกษาเรื่องแผนการศึกษาของเด็กวัยรุ่นในสหรัฐอเมริกา พบว่า การตัดสินใจของผู้ปกครองมีความสัมพันธ์โดยตรงต่อการศึกษาของบุตรมากกว่าสภาพทางเศรษฐกิจและกลุ่มเพื่อน กล่าวคือ บุตรจะได้รับการศึกษาต่อหรือไม่ขึ้นอยู่กับที่การตัดสินใจของผู้ปกครองเป็นส่วนใหญ่

ดอบบิ้นส์ (Dobbins. 1969 : 2958A) ได้ศึกษาเกี่ยวกับความบารอณาและความมุ่งหวังทางการศึกษาและอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ในรัฐหลุยส์เซียนา พบว่า บิดามีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพของบุตรมากกว่ามารดา ส่วนมารดามีอิทธิพลมากกว่าบิดา ในด้านการเลือกศึกษาต่อของบุตร

ซาล์สโตรม (Sahlstrom. 1962 : 2638) พบว่า รายได้ของครอบครัวมีผลต่อการตัดสินใจเข้าเรียนต่อในระดับอุดมศึกษา แต่ก็ไม่เป็นองค์ประกอบที่สำคัญนัก เซลแลน (นียดา พงศ์พานิชานาญเวช. 2535 : 99 ; อ้างอิงมาจาก Cellan. 1962) ศึกษาแบบแผนของการศึกษาต่อระดับอุดมศึกษาของนักเรียนที่สำเร็จชั้นมัธยมศึกษาจากโรงเรียนในแอฟริกันเคาน์ตี พบว่า ระดับอาชีพของบิดามีความสัมพันธ์ทางบวกกับโอกาสในการเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยของนักเรียน

2.2.2 งานวิจัยในประเทศ

วารุณี อัสธีรวัฒน์ (2512 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาตัวประกอบที่มีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ในภาคเหนือของประเทศไทย ผลการศึกษาพบว่า อาชีพที่นักเรียนเลือกมากตามลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ ครู แพทย์ พยาบาล วิศวกร เกษีกร เกษตรกร นักธุรกิจ นักบัญชี นักสังคมสงเคราะห์ นอกจากนี้ยังพบว่า ความหวังของครอบครัว และฐานะเศรษฐกิจของครอบครัวเป็นตัวประกอบที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกอาชีพของนักเรียน

จุมพล หนิมพานิช (2517 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาแผนการศึกษาต่อและการประกอบอาชีพของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 5 ในเขตกรุงเทพมหานคร แผนกวิทย์และ

แผนกศิลป์ พบว่า นักเรียนแผนกวิทย์ที่มีผลการเรียนดีส่วนใหญ่จะเลือกเรียนวิชาแพทย์ ขณะที่นักเรียนที่มีผลการเรียนปานกลางและต่ำจะเลือกเรียนนี้น้อยกว่า แผนกศิลป์ที่มีผลการเรียนดีส่วนใหญ่จะเลือกเรียนวิชานิติศาสตร์ ส่วนนักเรียนที่มีผลการเรียนปานกลางและต่ำจะเลือกเรียนรัฐศาสตร์และอักษรศาสตร์มาก นอกจากนี้การปรึกษาหารือกับบุคคลต่าง ๆ ในการเลือกวิชานั้น พบว่า นักเรียนที่มีผลการเรียนต่างกันทั้ง 2 แผนก ส่วนใหญ่จะปรึกษาหารือกับบิดามารดา นักเรียนที่มีผลการเรียนปานกลางและต่ำจะปรึกษากับครู-อาจารย์และเพื่อนสนิท

จุนิษฐ์ บุญคุ้ม (2527 : 48 - 49) ได้ศึกษาปัญหาการเลือกแผนกการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนอยุธยาวิทยาลัย พบว่า นักเรียนที่บิดามารดาหรือผู้ปกครองมีอาชีพต่างกัน มีปัญหาการเลือกแผนกการเรียนต่างกัน คือ ปัญหาด้านการเงิน ปัญหาด้านการตัดสินใจเลือกแผนกการเรียนตามความต้องการของครอบครัว และปัญหาด้านความรู้ทางอาชีพ นักเรียนที่บิดามารดาหรือผู้ปกครองมีอาชีพเกษตรกรรมมีปัญหาการเลือกแผนกการเรียน ด้านการเงิน และด้านการตัดสินใจเลือกแผนกการเรียนตามความต้องการของครอบครัวมากกว่านักเรียนที่บิดามารดาหรือผู้ปกครองมีอาชีพรับราชการและค้าขาย ส่วนนักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพรับจ้างมีปัญหาการเลือกแผนกการเรียนด้านการเงินมากกว่านักเรียนที่บิดามารดาหรือผู้ปกครองมีอาชีพรับราชการ

สมพงษ์ มั่นระวีง (2513 : 125) พบว่านักเรียนสายสามัญต้องการเรียนต่อในระดับอุดมศึกษามากกว่าระดับต่ำกว่าอุดมศึกษา และพบว่าสาเหตุที่นักเรียนเรียนต่อเพราะต้องการโอกาสที่ร่ำรวยและต้องการให้เหมาะสมกับสติปัญญาของตนเอง

นิตดา พงศ์พานาญเวช (2535 : 94 - 95) ได้ศึกษาความวิตกกังวลในการศึกษาต่อและการเผชิญปัญหาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จังหวัดราชบุรี พบว่านักเรียนแผนกการเรียนวิทยาศาสตร์กับนักเรียนแผนกการเรียนศิลปะมีความวิตกกังวลในการศึกษาต่อไม่แตกต่างกัน และมีการเผชิญปัญหาแบบรวมขอมเหมือนกัน

พราวมาศ นนทยาธร (2520 : บทคัดย่อ) ศึกษาความคาดหวังในการศึกษาต่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนมัธยมแบบประสมในกรุงเทพมหานคร

ปีการศึกษา 2519 ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนแผนกวิทย์และแผนกทั่วไปมีความคาดหวังไม่แตกต่างกัน แต่นักเรียนแผนกศิลป์มีความคาดหวังแตกต่างจากแผนกอื่น ผู้ที่มีความคาดหวังสูง ส่วนใหญ่มาจากนักเรียนแผนกศิลป์ และผู้ที่มีความคาดหวังต่ำส่วนใหญ่มาจากแผนกทั่วไป อาชีพของผู้ปกครองไม่มีความสัมพันธ์กับความคาดหวังทางการศึกษาของนักเรียน นักเรียนที่มีความคาดหวังสูง ส่วนใหญ่บิดามารดาหรือผู้ปกครองมีความต้องการให้ศึกษาต่อระดับอุดมศึกษาและให้ค่าแนะนำน้อยที่สุด ส่วนนักเรียนที่มีความคาดหวังต่ำส่วนใหญ่อบิดามารดาหรือผู้ปกครองไม่ต้องการให้ศึกษาต่อ และให้คำแนะนำบางครั้งนาน ๆ ครั้งหรือไม่เคยเลย

ชูดิน จุลทรัพย์ (2509 : 58) ได้สำรวจความต้องการในการศึกษาต่อของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ปีการศึกษา 2509 พบว่า นักเรียนชายเลือกเรียนทางวิศวกรรมศาสตร์มากที่สุด รองลงไปที่ เกษตร และนักเรียนหญิงจะเลือกเรียนครูมากที่สุด รองลงไปที่ พยาบาล

สามารถ คงสัตย์ (2517 : 52) ได้ศึกษาความต้องการศึกษาต่อของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 5 จังหวัดสิงห์บุรี ปีการศึกษา 2517 ได้แยกความต้องการศึกษาของนักเรียนแผนกวิทยาศาสตร์และแผนกศิลป์ออกจากกัน ผลการศึกษา พบว่า นักเรียนชายแผนกวิทยาศาสตร์เลือกเรียนวิศวกรรมศาสตร์และรัฐศาสตร์มากที่สุด แต่แผนกศิลป์เลือกเรียนอักษรศาสตร์มากที่สุด ส่วนนักเรียนหญิงแผนกวิทยาศาสตร์เลือกเรียนพยาบาล นิติศาสตร์และอักษรศาสตร์มากที่สุด

จุฑาภรณ์ วรสมันต์ (2515 : 58 - 59) ซึ่งได้วิจัยความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพของบิดามารดากับการเลือกอาชีพของนักเรียน พบว่า นักเรียนที่เลือกอาชีพบริการ บิดามารดาจะจบชั้นประถมศึกษาและมัธยมศึกษาเป็นส่วนใหญ่ และมีรายได้ 2,000 - 2,500 บาท นักเรียนที่เลือกอาชีพเกี่ยวกับธุรกิจ บิดามารดาที่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และมีรายได้ 1,500 - 3,000 บาท นักเรียนที่เลือกอาชีพองค์กรต่าง ๆ บิดามารดาจะจบชั้นปริญญาตรี และมีรายได้ 4,000 บาทขึ้นไป นักเรียนที่เลือกอาชีพเทคโนโลยี บิดามารดาจะจบชั้นประถมศึกษาตอนต้นและมีรายได้ 2,000 - 2,500 บาท นักเรียนเลือกอาชีพกลางแจ้ง

ปีตามารดาจบชั้นประถมศึกษาตอนต้นและมีรายได้ 1,000 - 2,500 บาท นักเรียนเลือกอาชีพเกี่ยวกับวัฒนธรรม ปีตามารดาจบชั้นประถมศึกษาตอนต้น และมีรายได้ตั้งแต่ 2,000 - 3,000 บาท และนักเรียนอาชีพศิลป์และการบันเทิง ปีตามารดาจบชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น และมีรายได้ 1,500 - 3,000 บาท

นอกจากนี้ ทศนิยม บุศราทิจ (2514 : 87 - 93) ได้ศึกษาค่านิยมทางการศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ในภาคเหนือ และสมุทร นุชนารถ (2514 : 114) ได้ศึกษาค่านิยมทางการศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงมีความประสงค์ที่จะเลือกเรียนแพทย์เป็นอันดับ 1 ส่วนนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลางจะเลือกเรียน รัฐศาสตร์ และเกษตรศาสตร์ ตามลำดับ

จากผลงานวิจัยทั้งในต่างประเทศและในประเทศที่กล่าวมาแล้วสรุปได้ว่า องค์ประกอบที่มีอิทธิพลในการเลือกศึกษาต่อและเลือกสาขาวิชาในระดับอุดมศึกษาของนักเรียน ได้แก่ เพศ ผลการเรียน อาชีพของผู้ปกครอง เศรษฐกิจของครอบครัว ความคาดหวังของผู้ปกครอง ความคาดหวังของนักเรียน ซึ่งองค์ประกอบดังกล่าวจะมีส่วนช่วยสนับสนุนในการเลือกแนวทางศึกษาต่อและเลือกสาขาวิชาในระดับอุดมศึกษา

3. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการตระหนักรู้ด้านการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา

3.1 ความหมายของการตระหนักรู้ด้านการศึกษา

ชอฟสตอลล์ (ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์. 2529 : 24 ; อ้างอิงมาจาก Shofstall. 1973) และสวิตเวลล์ (ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์. 2529 : 24 ; อ้างอิงมาจาก Stowell. 1976) ได้กล่าวว่า การตระหนักรู้ด้านการศึกษา หมายถึง การรู้และเข้าใจด้านการศึกษา (Education Awareness) ซึ่งจะเกี่ยวข้องกับการรับรู้เกี่ยวกับความสัมพันธ์อย่างต่อเนื่องระหว่างการศึกษา อาชีพ และบทบาทต่าง ๆ ของชีวิต

3.2 เป้าหมายของการตระหนักรู้ด้านการศึกษานักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา

ตอนปลาย

ชอฟสตอลล์ (ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์. 2529 : 53 ; อ้างอิงมาจาก Shofstall. 1973) ได้กำหนดเป้าหมายเฉพาะหรือเป้าประสงค์เฉพาะในการรู้และเข้าใจ ด้านการศึกษาในระดับการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลายไว้ดังนี้

3.2.1 นักเรียนจะต้องทราบถึงความสำคัญของการพัฒนาทางภาษา การคำนวณ และการมีเหตุผล ซึ่งจะ เป็นวิถีทางที่จะช่วยให้บรรลุความสำเร็จในการศึกษาตามเป้าหมายที่ได้วางไว้

3.2.1.1 นักเรียนจะต้องวิเคราะห์ธรรมชาติของการเปลี่ยนแปลงเกี่ยวกับโลกของการศึกษา เพราะว่า การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวนี้มีผลต่อนักเรียนแต่ละคน

3.2.1.2 นักเรียนจะต้องรู้จักประเมินวิถีทางที่จะ เป็นไปได้ เกี่ยวกับความก้าวหน้าของเป้าหมายในการศึกษาของตนเองที่ได้วางไว้อย่างคร่าว ๆ ตลอดทั้งประเมินให้สอดคล้องตามความเหมาะสมกับตัวของนักเรียนเอง

3.2.2 นักเรียนจะต้องทราบว่า การศึกษาแต่ละสาขาวิชาที่แตกต่างกันนั้น จะต้องมีการเตรียมตัวทางการศึกษาที่แตกต่างกันด้วย

3.2.2.1 นักเรียนจะต้องเข้าใจว่า การศึกษาแต่ละสาขาวิชาจำเป็นต้องมีการเตรียมตัวทางการศึกษาที่แตกต่างกัน

3.2.2.2 นักเรียนจะต้องรู้จักวางแผนการเรียน ภายหลังจากเรียนจบ การศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ซึ่งจะช่วยให้ นักเรียนเกิดความพอใจในการทดลองเลือก สาขาวิชาของนักเรียนเอง

3.2.3 นักเรียนจะต้องเข้าใจว่า การเรียนรู้จากประสบการณ์ เป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาการศึกษา

3.2.3.1 นักเรียนจะต้องเข้าใจว่าทักษะต่าง ๆ ที่ได้รับจากรองเรียนนั้น มีความสัมพันธ์กับสาขาที่นักเรียนจะเลือก

3.2.3.2 นักเรียนจะต้องเข้าใจว่า การเรียนในชั้นเรียนและกิจกรรมต่าง ๆ นั้น มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับการใช้เวลาในชีวิตของนักเรียนเองตลอดชีวิตของนักเรียนเองตลอดชีวิต

3.2.4 นักเรียนจะต้องเข้าใจว่า การเรียนรู้อย่างต่อเนื่องเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตและการปรับตัวทางการศึกษา

3.3 องค์ประกอบของการตระหนักรู้ด้านการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา

ในการที่ตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาอย่างเหมาะสมนั้น ผู้ที่จะศึกษาคควรจะตระหนักในประเด็นที่สำคัญดังต่อไปนี้ (ทบทวมหาวิทยาลัย. 2536 : 4)

3.3.1 มองตนเองอย่างรู้จักและเข้าใจโลกเกี่ยวกับตน บุคคลจะต้องรู้จักวิเคราะห์และสำรวจตนเองและพิจารณาลักษณะรวม ๆ ของตนเองทุกแง่มุม จนเกิดความเข้าใจและรู้ในข้อดีหรือข้อบกพร่องอย่างแท้จริงเกี่ยวกับสิ่งต่าง ๆ ดังนี้

3.3.1.1 อุปนิสัยและบุคลิกภาพ คือ ลักษณะและคุณสมบัติทั้งทางร่างกายและจิตใจ ได้แก่ รูปร่าง หน้าตา กิริยาท่าทาง การแสดงออก อารมณ์ น้ำเสียง การพูดจา ไหวพริบ ความเชื่อมั่น รวมทั้งจะต้องรู้จัก ทักษะ ความสามารถพิเศษ ความถนัดที่แท้จริง ทศนคติ ความสนใจ และค่านิยมของตัวเอง

3.3.1.2 สติปัญญา หมายถึง ความสามารถในการคิดค้น หาเหตุผล วิเคราะห์ สังเคราะห์ สื่อความหมาย หรือแสดงออกให้คนอื่นเข้าใจได้อย่างทะลุปรุโปร่ง ซึ่งอาจดูได้จากผลการเรียนที่ผ่านมา

3.3.1.3 สุขภาพอนามัยและลักษณะทางร่างกาย ได้แก่ ความแข็งแรง อ่อนแอ โรคประจำตัว ความสูง น้ำหนัก ความผิดปกติของสายตา หรือความพิการในอวัยวะบางส่วนของร่างกาย ฯลฯ

3.3.1.4 เป้าหมายในชีวิต บุคคลควรจะต้องรู้ว่าเขาต้องการทำอะไรกับชีวิตของเขา เขาจะไปไหน และจะไปอย่างไร การวางแผนชีวิตจะต้องอยู่บนรากฐานของความเป็นจริงของแต่ละบุคคล

3.3.2 มองการศึกษาอย่างรู้จักโลกของการศึกษาคือการรู้จักแสวงหาข้อมูลต่าง ๆ เกี่ยวกับการศึกษา โดยเฉพาะระดับอุดมศึกษา ทั้งในด้านระบบการศึกษา หลักสูตรและสาขาวิชาการจัดการศึกษา ระยะเวลาการศึกษาสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ สถานที่ตั้ง วิธีการรับเข้าศึกษา คุณสมบัติเฉพาะของแต่ละสาขาวิชา ค่าใช้จ่ายในการศึกษาบริการและสวัสดิการรวมทั้งวุฒิที่จะได้รับเมื่อสำเร็จการศึกษา

3.3.3 ตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในสาขาที่ต้องการอย่างชาญฉลาด ในขั้นนี้เป็น การฝึกความคิดและประสานสัมพันธ์ระหว่างตนเอง ข้อมูลทางการศึกษา โดยพิจารณาจากข้อมูล 3.3.1 - 3.3.4 ประกอบการตัดสินใจให้เหมาะสมกับตนเอง และมีความเป็นไปได้มากที่สุด

สำหรับการเลือกสาขาวิชาให้สอดคล้องกับบุคลิกภาพนั้น ผู้ที่จะศึกษาจะต้องทำความเข้าใจเกี่ยวกับบุคลิกภาพของแต่ละบุคคลก่อน เนื่องจากบุคคลแต่ละคนย่อมมีบุคลิกภาพที่แตกต่างกันและแต่ละคนจะมีลักษณะชี้เฉพาะของตน ไม่ว่าจะเป็นรูปร่าง หน้าตา ผิวพรรณ หรือนิสัยใจคอ ซึ่ง เฉลียว บุรีภักดี (ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์. 2530 : 20 ; อ้างอิงมาจาก เฉลียว บุรีภักดี. 2512 : 2) ได้ให้ความหมายของบุคลิกภาพว่า "บุคลิกภาพคือ ลักษณะส่วนรวมของบุคคลซึ่งประกอบด้วยสิ่งที่ปรากฏทางร่างกาย นิสัยใจคอ ความรู้สึกนึกคิด และพฤติกรรมที่อาจจะมองเห็นได้ชัด จนกระทั่งพฤติกรรมหรือความรู้สึกนึกคิดที่จะมองเห็นได้ยาก" ซึ่งลักษณะบุคลิกภาพเฉพาะของแต่ละคนนั้นหากบุคคลรู้และ เข้าใจบุคลิกภาพตนเองจนสามารถมองเห็นได้ตามสภาพเป็นจริง ย่อมช่วยให้บุคคลตัดสินใจเลือกแนวทางชีวิต การศึกษาและอาชีพได้อย่างสอดคล้องกับตัวเองมากที่สุด

จากเอกสารเกี่ยวกับการตระหนักรู้ด้านการศึกษาสรุปได้ว่า การตระหนักรู้ด้านการศึกษาในระดับอุดมศึกษา คือ การรู้และเข้าใจด้านการศึกษาในระดับหลังมัธยมศึกษาขึ้นไป ซึ่งผู้ต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษานั้นจะต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับตนเอง โลกของการศึกษาในระดับอุดมศึกษา ตลอดจนรู้จักตัดสินใจเลือกสาขาวิชาได้อย่างเหมาะสมและสอดคล้องกับบุคลิกภาพของตน

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

แหล่งข้อมูลและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 แผนการเรียนวิทยาศาสตร์ โรงเรียนวัดนครทิศ กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2537 ที่มีการตระหนักรู้ด้านการอุดมศึกษาต่อระดับอุดมศึกษาต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 25 ลงมา จำนวน 49 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 แผนการเรียนวิทยาศาสตร์ โรงเรียนวัดนวลนรดิศ กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2537 ที่มีการตระหนักรู้ด้านการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 25 ลงมา จำนวน 16 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) จากประชากร โดยมีขั้นตอนในการสุ่มตัวอย่างดังนี้

1. ให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 แผนการเรียนวิทยาศาสตร์ ทั้งหมดจำนวน 199 คน ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับการตระหนักรู้ด้านการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา
2. นำแบบสอบถามเกี่ยวกับการตระหนักรู้ด้านการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษามาตรวจให้คะแนนตามที่กำหนดไว้ เรียงตามลำดับคะแนนจากสูงสูดมาหาต่ำสุด แล้วเลือกเฉพาะนักเรียนที่ได้คะแนนต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 25 ลงมา ได้จำนวน 49 คน
3. ผู้วิจัยสัมภาษณ์นักเรียนที่ได้จากข้อ 2 เพื่อสอบถามความสมัครใจในการเข้าร่วมการทดลอง มีนักเรียนสมัครใจเข้าร่วมการทดลองจำนวน 28 คน ผู้วิจัยสุ่มนักเรียนที่สมัครใจเข้าร่วมการทดลองโดยใช้วิธีสุ่มอย่างง่ายมาจำนวน 16 คน แล้วสุ่มอย่างง่ายอีกครั้งเป็นกลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 2 กลุ่มละ 8 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ประกอบด้วย

1. โปรแกรมการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม
2. โปรแกรมการให้คำปรึกษาแบบรายบุคคล
3. แบบสอบถามเกี่ยวกับการตระหนักรู้ด้านการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา

วิธีดำเนินการสร้างเครื่องมือ

1. โปรแกรมการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม ผู้วิจัยดำเนินการสร้าง ดังนี้

1.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทฤษฎีการให้คำปรึกษาแบบวิเคราะห์ลักษณะและองค์ประกอบของบุคคล การให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม และการตระหนักรู้ด้านการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา ตลอดจนจนประสบการณ์การฝึกปฏิบัติให้คำปรึกษาเพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดขั้นตอนในการสร้างโปรแกรมการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มให้เหมาะสมกับจุดมุ่งหมายในการวิจัย

1.2 สร้างโปรแกรมการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีการให้คำปรึกษาแบบวิเคราะห์ลักษณะและองค์ประกอบของบุคคล ให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายในการท้าววิจัยครั้งนี้

1.3 นำโปรแกรมการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 คน ได้แก่ ศาสตราจารย์ ดร.สมบูรณ์ ศาลยาธิวิน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กาญจนา ทาสิตะพันธุ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ บังอร เสตะนนท์ ตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างวัตถุประสงค์ เนื้อหา วิธีการดำเนินการและการประเมินผล แล้วผู้วิจัยนำมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ

1.4 ผู้วิจัยนำโปรแกรมจากข้อ 1.3 ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 แผนการเรียนวิทยาศาสตร์ โรงเรียนวัดนवलนครคีต ที่ไม่เข้ากลุ่มตัวอย่าง จำนวน 8 คน แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข เกี่ยวกับภาษาและเวลาที่ใช้ให้เหมาะสมอีกครั้งหนึ่งก่อนนำไปใช้จริง

โปรแกรมการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม ผู้วิจัยใช้เวลาทดลอง 6 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 ครั้ง ครั้งละ 1.30 ชั่วโมง ในวันพฤหัสบดี เวลา 07.00 - 08.30 น. และเวลา 16.00 - 17.30 น.

2. โปรแกรมการให้คำปรึกษาแบบรายบุคคล ผู้วิจัยดำเนินการสร้าง ดังนี้

2.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทฤษฎีการให้คำปรึกษาแบบวิเคราะห์ ลักษณะและองค์ประกอบของบุคคล การให้คำปรึกษาแบบรายบุคคล และการตระหนักรู้ด้าน การศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา ตลอดจนประสบการณ์การฝึกปฏิบัติให้คำปรึกษาเพื่อเป็นแนวทาง ในการกำหนดขั้นตอนในการสร้างโปรแกรมการให้คำปรึกษาแบบรายบุคคลให้เหมาะสมกับ จุดมุ่งหมายในการวิจัย

2.2 สร้างโปรแกรมการให้คำปรึกษาแบบรายบุคคลตามทฤษฎีการให้คำปรึกษา แบบวิเคราะห์ที่ลักษณะและองค์ประกอบของบุคคล ให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายในการทำวิจัยครั้งนี้

2.3 นำโปรแกรมการให้คำปรึกษาแบบรายบุคคล ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 คน ได้แก่ ศาสตราจารย์ ดร.สมบูรณ์ ศาลยาชีวิน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กาญจนา หาสิตะพันธุ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ บังอร เสดะนนท์ ตรวจสอบความสอดคล้องระหว่าง วัตถุประสงค์เนื้อหา วิธีการดำเนินการและการประเมินผล แล้วผู้วิจัยนำมาปรับปรุงแก้ไขตาม ข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ

2.4 ผู้วิจัยนำโปรแกรมจากข้อ 2.3 ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้กับ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 แผนการเรียนวิทยาศาสตร์ โรงเรียนวัดนวลนรดิศ ที่ไม่ใช่อีกกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 8 คน แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข เกี่ยวกับภาษาและเวลาที่ใช้ให้เหมาะสม อีกครั้งหนึ่ง ก่อนนำไปใช้จริง

โปรแกรมการให้คำปรึกษาแบบรายบุคคล ผู้วิจัยใช้เวลาทดลอง 6 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 4 วัน วันละ 2 คน คนละ 1 ครั้งต่อสัปดาห์ ครั้งละ 50 นาที เวลา 07.00 - 07.50 น. และเวลา 16.00 - 16.50 น.

3. แบบสอบถามเกี่ยวกับการตระหนักรู้ด้านการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา เป็นแบบสอบถาม ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยมีขั้นตอนดังนี้

3.1 ศึกษาขั้นตอนในการเลือกสาขาวิชาในการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา การเตรียมตัวศึกษาต่อ และปัจจัยที่มีผลต่อการตระหนักรู้ด้านการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา จากเอกสาร ตำรา และผลงานวิจัยต่าง ๆ ทั้งในประเทศและต่างประเทศ

3.2 รวบรวมข้อความที่ได้จากคำถามปลายเปิดที่ผู้วิจัยสำรวจเกี่ยวกับการเตรียมตัวเพื่อเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

3.3 สร้างแบบสอบถามการตระหนักรู้ด้านการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาโดยปรับปรุงมาจากแบบสอบถามการรับรู้ด้านอาชีพของ สมบอง สุขศกุงการกิติ (2530 : 124 - 130) แบบสอบถามความรู้เรื่องอาชีพของ กฤษณา จันทรวิภาค (2527 : 46-52) แบบสอบถามการรับรู้ด้านอาชีพของ มริสา เครื่องพันธ์ (2526 : 140 - 146) และข้อความที่ได้จากคำถามปลายเปิดในข้อ 3.2 มาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถามโดยสร้างข้อคำถาม และปรับปรุงภาษาให้เหมาะสมสอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ

3.4 หาค่าความเที่ยงตรงเชิงประจักษ์ (Face Validity) โดยนำแบบสอบถามการตระหนักรู้ด้านการศึกษาต่อที่สร้างขึ้นให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 คน ได้แก่ ศาสตราจารย์ ดร.สมบูรณ์ ศาลยาชีวิน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กาญจนา ทาสิตะพันธุ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ บังอร เสดะนนท์ ตรวจสอบความเหมาะสมทั้งด้านเนื้อหา ข้อคำถาม และภาษาที่ใช้ให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปใช้

3.5 นำแบบสอบถามการตระหนักรู้ด้านการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา จำนวน 25 ข้อ ที่ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนทวีธาภิเศก กรุงเทพมหานคร จำนวน 100 คน แล้วนำมาตรวจหาคะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดแล้วนำมาหาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามดังกล่าว โดยใช้สูตรสัดส่วนของความแตกต่างระหว่างกลุ่มสูง-กลุ่มต่ำ โดยมีวิธีการดำเนินการดังนี้

3.5.1 เรียงคะแนนที่ได้จากแบบสอบถาม จากสูงไปต่ำ แล้วแบ่งเป็นกลุ่มสูง-กลุ่มต่ำ โดยใช้สัดส่วนเป็น 25%

3.5.2 นับแยกกระดาษคำตอบออกเป็น 2 กลุ่ม ตามสัดส่วน

3.5.3 หาจำนวนคนที่ตอบถูกของแต่ละกลุ่มในข้อเดียวกันแล้วนำไปแทนค่าในสูตร (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2531 : 137)

3.5.4 คัดเลือกข้อที่มีค่าอำนาจจํานนตั้งแต่ 0.20 ขึ้นไป ได้จํานวน 20 ข้อ เพื่อนํามาใช้ในการทดลอง

3.6 หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยคัดเลือกเฉพาะข้อที่มีค่าอำนาจจํานนตามเกณฑ์ที่ระบุไว้ในข้อ 3.5 มาหาค่าความเชื่อมั่น โดยใช้สูตร คูเดอร์-ริชาร์ดสัน KR₂₀ (ส่วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2531 : 168 - 170) ได้ค่าความเชื่อมั่น = 0.6853

ตัวอย่างแบบสอบถามการตระหนักรู้ด้านการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา

คำสั่ง

ให้นักเรียนอ่านข้อความต่อไปนี้ แล้วให้เลือกคำตอบจากข้อ ก, ข, ค, ง ที่นักเรียนเห็นว่าถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว และทำเครื่องหมายกากบาท (X) ทับข้อที่นักเรียนเลือกลงในกระดาษคำตอบ

1. บุคลิกภาพของผู้เรียนในแต่ละสาขาวิชา

0. วินัยเป็นคนที่ชอบทำงานร่วมกับผู้อื่น มีความสามารถในการพูด มีทักษะในการติดต่อกับผู้อื่น ชอบทำงานกับคนหมู่มาก วินัยควรเลือกสาขาวิชาใดเพื่อศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา
- ก. วิทยาศาสตร์
- ข. นิเทศศาสตร์
- ค. วิศวกรรมศาสตร์
- ง. สถาปัตยกรรมศาสตร์

2. ความสำคัญและลักษณะสาขาวิชา

00. ปริญญาโทในมหาวิทยาลัยแห่งหนึ่ง ปรีชาได้เรียนเกี่ยวกับลักษณะพันธุกรรม และวิวัฒนาการของการเจริญเติบโตของมนุษย์ ความแตกต่างของมนุษย์จากสัตว์ชั้นสูงอื่น ๆ ในด้านการเจริญเติบโตทางสมองและการปรับตัวทางธรรมชาติ นักเรียนคิดว่าปริญญาศึกษาศาขาวิชาใดในมหาวิทยาลัยแห่งนั้น

- ก. วิทยาศาสตร์สาขาเคมี
- ข. วิทยาศาสตร์สาขาฟิสิกส์
- ค. วิทยาศาสตร์สาขาชีววิทยา
- ง. วิทยาศาสตร์สาขาวิทยาศาสตร์และสิ่งแวดล้อม

3. การเตรียมตัวเพื่อศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา

000. เมื่อนาวินเรียนวิชาการช่างในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น นาวินมีความสามารถในการเดินสายไฟฟ้าภายในบ้าน ต่อวงจรไฟฟ้า และซ่อมเครื่องใช้ไฟฟ้าภายในบ้านได้ นาวินใช้เวลาส่วนใหญ่ในการอ่านหนังสือเกี่ยวกับเรื่องวงจรอิเล็กทรอนิกส์ สายอากาศ คอมพิวเตอร์ และระบบดิจิทัลต่าง ๆ นาวินควรเลือกศึกษาต่อในสาขาวิชาใด

- ก. บริหารธุรกิจ
- ข. อักษรศาสตร์
- ค. วารสารศาสตร์
- ง. สังคมสงเคราะห์ศาสตร์

วิธีการตรวจให้คะแนน

ให้ 1 คะแนน สำหรับคำตอบที่ตรงกับเฉลย และให้ 0 คะแนน สำหรับคำตอบข้อที่ไม่ตรงกับเฉลย

การดำเนินการทดลอง

แบบแผนการทดลอง

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง โดยใช้แบบ Randomized Group Pretest - Posttest Design (บุศรี วงศ์รัตน์. 2528 : 77) ดังแสดงในตาราง 1

ตาราง 1 แสดงแบบแผนการทดลอง Randomized Group Pretest - Posttest Design

กลุ่ม	ทดสอบก่อน	ทดลอง	ทดสอบหลัง
R _{E1}	T _{1E1}	X _{E1}	T _{2E1}
R _{E2}	T _{1E2}	X _{E2}	T _{2E2}

ความหมายของสัญลักษณ์

R _{E1}	แทน	กลุ่มตัวอย่างที่ถูกสุ่มเป็นกลุ่มทดลองที่ 1
R _{E2}	แทน	กลุ่มตัวอย่างที่ถูกสุ่มเป็นกลุ่มทดลองที่ 2
T _{1E1}	แทน	ทดสอบก่อนในกลุ่มทดลองที่ 1
T _{1E2}	แทน	ทดสอบก่อนในกลุ่มทดลองที่ 2
X _{E1}	แทน	การให้คำปรึกษาแบบกลุ่มซึ่งใช้ เป็นกลุ่มทดลองที่ 1
X _{E2}	แทน	การให้คำปรึกษาแบบรายบุคคลซึ่งใช้ เป็นกลุ่มทดลองที่ 2
T _{2E1}	แทน	ทดสอบหลังในกลุ่มทดลองที่ 1
T _{2E2}	แทน	ทดสอบหลังในกลุ่มทดลองที่ 2

วิธีการดำเนินการทดลอง

1. ก่อนการทดลองผู้วิจัยให้นักเรียนกลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 2 ตอบแบบสอบถามการตระหนักรู้ด้านการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาแล้วเก็บผลการตอบแบบสอบถามดังกล่าวไว้เป็นคะแนน Pretest
2. การดำเนินการทดลอง ผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการทดลองทั้ง 2 กลุ่ม คือ กลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 2 ตั้งแต่วันที่ 21 พฤศจิกายน 2537 ถึงวันที่ 23 ธันวาคม 2537 รวม 6 สัปดาห์ ดังรายละเอียดต่อไปนี้
 - 2.1 กลุ่มทดลองที่ 1 ให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีการให้คำปรึกษาแบบวิเคราะห์ลักษณะและองค์ประกอบของบุคคลตามโปรแกรมที่กำหนดไว้ โดยให้คำปรึกษา 6 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 ครั้ง ครั้งละ 1.30 ชั่วโมง ในวันพฤหัสบดี เวลา 07.00 - 08.30 น. และเวลา 16.00 - 17.30 น. ตั้งแต่วันพฤหัสบดีที่ 24 พฤศจิกายน 2537 ถึงวันพฤหัสบดีที่ 22 ธันวาคม 2537 วันใดที่ตรงกับวันหยุดราชการ ผู้วิจัยจะทำการทดลองชดเชยวันดังกล่าว
 - 2.2 กลุ่มทดลองที่ 2 ให้คำปรึกษาแบบรายบุคคลตามทฤษฎีการให้คำปรึกษาแบบวิเคราะห์ลักษณะและองค์ประกอบของบุคคลตามโปรแกรมที่กำหนดไว้ โดยให้คำปรึกษา 6 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 4 วัน วันละ 2 คน คนละ 1 ครั้ง ต่อสัปดาห์ ครั้งละ 50 นาที ในวันจันทร์ อังคาร พุธ และศุกร์ เวลา 0700 - 07.50 น. และเวลา 1600 - 16.50 น. ตั้งแต่วันที่ 21 พฤศจิกายน 2537 ถึงวันที่ 23 ธันวาคม 2537 วันใดที่ตรงกับวันหยุดราชการ ผู้วิจัยจะทำการทดลองชดเชยวันดังกล่าว
3. หลังการทดลอง ผู้วิจัยให้นักเรียนกลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 2 ตอบแบบสอบถามชุดเดียวกับฉบับที่สอบก่อนการทดลอง แล้วเก็บผลการทดสอบแบบสอบถามดังกล่าวไว้เป็นคะแนน Posttest
4. นำข้อมูลที่ได้จากข้อ 1 และข้อ 3 ไปวิเคราะห์ทางสถิติต่อไป

สถิติสำหรับการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่

1.1 ค่ามัธยฐาน

1.2 ค่าความเบี่ยงเบนควอไทล์

2. สถิติสำหรับวิเคราะห์คุณภาพของเครื่องมือ

2.1 หาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามเกี่ยวกับการตระหนักรู้ด้านการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา โดยใช้สูตรสัดส่วนของความแตกต่างระหว่างกลุ่มสูง-กลุ่มต่ำ (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2531 : 137)

2.2 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามการตระหนักรู้ด้านการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา โดยวิธี คูเดอร์ ริชาร์ดสัน KR₂₀ (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2531 : 168 - 170)

3. สถิติสำหรับทดสอบสมมติฐาน

3.1 เปรียบเทียบการตระหนักรู้ด้านการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาก่อนและหลังการทดลองภายในกลุ่ม โดยใช้การทดสอบของ วิลคอกซัน (The Wilcoxon's Malched-Pairs Signed-Ranks Test) (นิภา ศรีไพโรจน์. 2533 : 91 - 97)

3.2 เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนการตระหนักรู้ด้านการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาก่อนและหลังการทดลองระหว่างกลุ่ม โดยใช้การทดสอบของ แมน วิทนี (The Mann-Whitney U test) (นิภา ศรีไพโรจน์. 2533 : 120 - 128)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลศึกษาค้นคว้า

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลและแปลผล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลและแปลผลข้อมูลจากการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยกำหนดสัญลักษณ์ต่าง ๆ ที่ใช้แทนความหมายดังต่อไปนี้

N	แทน	จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง
Mdn	แทน	ค่ามัธยฐานของการตระหนักรู้ด้านการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา
Q.D.	แทน	ค่าเบี่ยงเบนควอไทล์ของการตระหนักรู้ด้านการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา
Mdn(diff)	แทน	ค่ามัธยฐานของความแตกต่างของการตระหนักรู้ด้านการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา
Q.D. (diff)	แทน	ค่าเบี่ยงเบนควอไทล์ของความแตกต่างของการตระหนักรู้ด้านการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา
U	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาในการทดสอบของ แมน-วิทนีย์
T	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาในการทดสอบของ วิลคอกัน

ผลการศึกษาค้นคว้า

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังต่อไปนี้

1. เปรียบเทียบการตระหนักรู้ด้านการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ 1 ก่อนการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม และนักเรียนกลุ่มทดลองที่ 2 ก่อนการให้คำปรึกษาแบบรายบุคคล ดังแสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตาราง 2

ตาราง 2 เปรียบเทียบการตระหนักรู้ด้านการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาของนักเรียน
กลุ่มทดลองที่ 1 ก่อนการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม และนักเรียนกลุ่มที่ 2 ก่อนการให้
คำปรึกษาแบบรายบุคคล

กลุ่มตัวอย่าง	N	Mdn	Q.D.	U
กลุ่มทดลองที่ 1	8	12.00	1.67	
กลุ่มทดลองที่ 2	8	12.75	1.50	30.5

จากตาราง 2 ปรากฏว่า การตระหนักรู้ด้านการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาของ
นักเรียนกลุ่มทดลองที่ 1 ก่อนการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม และนักเรียนกลุ่มทดลองที่ 2 ก่อน
การให้คำปรึกษาแบบรายบุคคลไม่แตกต่างกัน

2. เปรียบเทียบการตระหนักรู้ด้านการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ 1 ก่อนและหลังการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม ดังแสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตาราง 3

ตาราง 3 เปรียบเทียบการตระหนักรู้ด้านการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ 1 ก่อนและหลังการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม

การทดสอบ	N	Mdn	Q.D.	T
ก่อนการทดลอง	8	12.00	1.67	
หลังการทดลอง	8	18.30	1.20	0 **

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 3 ปรากฏว่า การตระหนักรู้ด้านการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ 1 ก่อนและหลังการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่า การให้คำปรึกษาแบบกลุ่มทำให้นักเรียนมีการตระหนักรู้ด้านการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาดีขึ้น

3. เปรียบเทียบการตระหนักรู้ด้านการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาของนักเรียน
กลุ่มทดลองที่ 2 ก่อนและหลังการให้คำปรึกษาแบบรายบุคคล ดังแสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูล
ในตาราง 4

ตาราง 4 เปรียบเทียบการตระหนักรู้ด้านการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาของนักเรียน
กลุ่มทดลองที่ 2 ก่อนและหลังการให้คำปรึกษาแบบรายบุคคล

การทดสอบ	N	Mdn	Q.D.	T
ก่อนการทดลอง	8	12.75	1.50	
หลังการทดลอง	8	18.50	1.00	0 **

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 4 ปรากฏว่า การตระหนักรู้ด้านการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาของ
นักเรียนกลุ่มทดลองที่ 2 ก่อนและหลังการให้คำปรึกษาแบบรายบุคคลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ
ทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่า การให้คำปรึกษาแบบรายบุคคลทำให้นักเรียนมีการตระหนักรู้
ด้านการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาดีขึ้น

4. เปรียบเทียบความแตกต่างของการตระหนักรู้ด้านการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา ก่อนและหลังการทดลองของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ 1 ที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม และนักเรียนกลุ่มทดลองที่ 2 ที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบรายบุคคล ดังแสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตาราง 5

ตาราง 5 เปรียบเทียบความแตกต่างของการตระหนักรู้ด้านการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา ก่อนและหลังการทดลองของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ 1 ที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม และกลุ่มทดลองที่ 2 ที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบรายบุคคล

กลุ่มตัวอย่าง	N	Mdn(diff)	Q.D.(diff)	U
กลุ่มทดลองที่ 1	8	6.78	5.928	31
กลุ่มทดลองที่ 2	8	6.70	1.20	

จากตาราง 5 ปรากฏว่า นักเรียนกลุ่มทดลองที่ 1 ที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม และนักเรียนกลุ่มทดลองที่ 2 ที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบรายบุคคล มีการตระหนักรู้ด้านการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาไม่แตกต่างกัน แสดงว่า การให้คำปรึกษาแบบกลุ่มและการให้คำปรึกษาแบบรายบุคคล สามารถทำให้นักเรียนมีการตระหนักรู้ด้านการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาดีขึ้นไม่แตกต่างกัน

บทที่ 5

บทย่อ สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

บทย่อ

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

เพื่อศึกษา เปรียบเทียบผลของการทำให้คำปรึกษาแบบกลุ่มและแบบรายบุคคลที่มีต่อการตระหนักรู้ด้านการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดนวลนรดิศ กรุงเทพมหานคร โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. เพื่อเปรียบเทียบการตระหนักรู้ด้านการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาของนักเรียนก่อนและหลังการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม
2. เพื่อเปรียบเทียบการตระหนักรู้ด้านการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาของนักเรียนก่อนและหลังการให้คำปรึกษาแบบรายบุคคล
3. เพื่อเปรียบเทียบการตระหนักรู้ด้านการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาของนักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม กับนักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบรายบุคคล

สมมติฐานการศึกษาค้นคว้า

1. นักเรียนมีการตระหนักรู้ด้านการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาดีขึ้น หลังจากได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม
2. นักเรียนมีการตระหนักรู้ด้านการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาดีขึ้น หลังจากได้รับการให้คำปรึกษาแบบรายบุคคล
3. นักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม และนักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบรายบุคคลมีการตระหนักรู้ด้านการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาดีขึ้นแตกต่างกัน

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 แผนการเรียนวิทยาศาสตร์ โรงเรียนวัดนวลนรดิศ กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2537 ที่มีการตระหนักรู้ด้านการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 25 ลงมา จำนวน 49 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษานี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 แผนการเรียนวิทยาศาสตร์ โรงเรียนวัดนวลนรดิศ กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2537 ที่มีการตระหนักรู้ด้านการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 25 ลงมา จำนวน 16 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีการสุ่มอย่างง่ายจากประชากรที่สมัครใจเข้ารับการทดลอง แล้วสุ่มอย่างง่ายอีกครั้งหนึ่งเป็นกลุ่มทดลอง 2 กลุ่ม กลุ่มละ 8 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

1. โปรแกรมการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม
2. โปรแกรมการให้คำปรึกษาแบบรายบุคคล
3. แบบสอบถามการตระหนักรู้ด้านการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา

การดำเนินการทดลอง

1. ก่อนการทดลอง ผู้วิจัยให้นักเรียนตอบแบบสอบถามเรื่องการตระหนักรู้ด้านการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา แล้วเก็บคะแนนที่ได้จากการตอบแบบสอบถามการตระหนักรู้ด้านการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาของนักเรียนไว้เป็นคะแนนก่อนการทดลอง (Pretest)

2. การดำเนินการทดลอง ผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการทดลองกับนักเรียนกลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 2 ตั้งแต่วันที่ 21 พฤศจิกายน 2537 ถึงวันที่ 23 ธันวาคม 2537 รวม 6 สัปดาห์ ดังรายละเอียดดังต่อไปนี้

2.1 กลุ่มทดลองที่ 1 ผู้วิจัยให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีการให้คำปรึกษาแบบวิเคราะห์ลักษณะและองค์ประกอบของบุคคลตามโปรแกรมที่กำหนดไว้ โดยให้คำปรึกษา 6 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 1 ครั้ง ครั้งละ 1.30 ชั่วโมง ในวันพฤหัสบดี เวลา 07.00 - 08.30 น. และเวลา 16.00 - 17.30 น. ตั้งแต่วันที่ 24 พฤศจิกายน 2537 ถึงวันพฤหัสบดีที่ 22 ธันวาคม 2537 วันใดที่ตรงกับวันหยุดราชการ ผู้วิจัยทำการทดลองชดเชยวันดังกล่าว

2.2 กลุ่มทดลองที่ 2 ผู้วิจัยให้คำปรึกษาแบบรายบุคคลตามทฤษฎีการให้คำปรึกษาแบบวิเคราะห์ลักษณะของบุคคลตามโปรแกรมที่กำหนดไว้ โดยให้คำปรึกษา 6 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 4 วัน วันละ 2 คน คนละ 1 ครั้งต่อสัปดาห์ ครั้งละ 50 นาที ในวันจันทร์ อังคาร พุธ และศุกร์ เวลา 07.00 - 07.50 น. และเวลา 16.00 - 16.50 น. ตั้งแต่วันที่ 21 พฤศจิกายน 2537 ถึงวันที่ 23 ธันวาคม 2537 วันใดที่ตรงกับวันหยุดราชการ ผู้วิจัยทำการทดลองชดเชยวันดังกล่าว

3. หลังการทดลอง ผู้วิจัยให้นักเรียนกลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 2 ตอบแบบสอบถามการตระหนักรู้ด้านการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาชุดเดียวกับฉบับที่ทดสอบก่อนทดลองแล้วเก็บไว้เป็นคะแนนหลังการทดลอง (Posttest)

4. นำข้อมูลที่ได้จากข้อ 1 และ 3 ไปวิเคราะห์ทางสถิติต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. เปรียบเทียบการตระหนักรู้ด้านการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาของนักเรียนกลุ่มที่ 1 ก่อนและหลังการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม โดยใช้การทดสอบของ วิลคอกซัน

2. เปรียบเทียบการตระหนักรู้ด้านการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ 2 ก่อนและหลังการให้คำปรึกษาแบบรายบุคคล โดยใช้การทดสอบของ วิลคอกซัน

3. เปรียบเทียบความแตกต่างของการตระหนักรู้ด้านการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา ก่อนและหลังการทดลอง ของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ 1 ที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มและ นักเรียนกลุ่มทดลองที่ 2 ที่ได้รับการปรึกษาแบบรายบุคคลโดยใช้การทดสอบของแมนวิทนี

สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าสรุปผลได้ดังนี้

1. นักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มมีการตระหนักรู้ด้านการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาดีขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
2. นักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบรายบุคคลมีการตระหนักรู้ด้านการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาดีขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
3. นักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มและแบบรายบุคคลมีการตระหนักรู้ด้านการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาดีขึ้นไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผลการศึกษาค้นคว้า

จากการศึกษาเปรียบเทียบผลของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มและแบบรายบุคคลที่มีต่อการตระหนักรู้ด้านการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดนวลนรดิศ กรุงเทพมหานคร บรากลุผลดังนี้

1. นักเรียนมีการตระหนักรู้ด้านการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาดีขึ้น หลังจากได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อ 1 แสดงให้เห็นว่า การให้คำปรึกษาแบบกลุ่มแบบวิเคราะห์ลักษณะและองค์ประกอบของบุคคลสามารถนำมาใช้พัฒนาการตระหนักรู้ด้านการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาของนักเรียนได้ ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะว่า การให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม แบบวิเคราะห์ลักษณะ และองค์ประกอบของบุคคลเป็นวิธีการที่ช่วยให้นักเรียนในกลุ่มรู้จักและเข้าใจตนเอง เข้าใจความสำคัญ และลักษณะของแต่ละสาขาวิชา และเตรียมตัวเลือกสาขาวิชาเพื่อศึกษาต่อ ในการดำเนินการให้

คําปรึกษา นี้ ผู้วิจัยเปิดโอกาสให้นักเรียนในกลุ่มได้วิเคราะห์ข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับตนเอง เพื่อช่วยให้นักเรียนรู้จักและเข้าใจตนเองมากขึ้น นอกจากนี้นักเรียนในกลุ่มแต่ละคนยังได้พิจารณาไตร่ตรองข้อมูลต่าง ๆ เกี่ยวกับคุณลักษณะของตนเอง ประกอบกับลักษณะของสาขาวิชา ในระดับอุดมศึกษาทำให้นักเรียนสามารถคาดการณ์อย่างมีหลักเกณฑ์ว่าจะเลือกแนวทางการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาที่เหมาะสมกับตนเองอย่างไร ส่วนในการให้คําปรึกษานั้น ผู้วิจัยได้ช่วยเหลือนักเรียนในการเตรียมตัวเลือกสาขาวิชาที่จะศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาภายใต้บรรยากาศที่อบอุ่น ไว้วางใจ และสัมพันธภาพที่ดีระหว่างผู้ให้คําปรึกษาและนักเรียนในกลุ่ม ทำให้นักเรียนในกลุ่มมีความเข้าใจและยอมรับซึ่งกันและกัน มีความมั่นใจที่จะเปิดเผยเรื่องราวต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับตนเองต่อกลุ่มและรับฟังปัญหาหรือเรื่องราวของนักเรียนในกลุ่ม นอกจากนี้ นักเรียนในกลุ่มต่างให้กำลังใจซึ่งกันและกัน โดยมีผู้ให้คําปรึกษาเป็นผู้อำนวยความสะดวกทำให้นักเรียนในกลุ่มสามารถรู้จักและเข้าใจตนเองมากยิ่งขึ้น เข้าใจความสำคัญและลักษณะของสาขาวิชา บุคลิกภาพของบุคคลที่จะศึกษาต่อในแต่ละสาขาวิชาและเตรียมตัวเพื่อเลือกศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาได้เหมาะสมยิ่งขึ้น ผลของการให้คําปรึกษาแบบกลุ่มนี้จึงทำให้นักเรียนมีการตระหนักรู้ด้านการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาดีขึ้น

ผลการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของ วิญญู พูลศรี (2523 : 35 - 39) ที่ศึกษาพบว่า นักศึกษาที่ได้รับการให้คําปรึกษาแบบกลุ่มมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น

2. นักเรียนมีการตระหนักรู้ด้านการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาดีขึ้น หลังจากได้รับการให้คําปรึกษาแบบรายบุคคลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อ 2 แสดงให้เห็นว่า การให้คําปรึกษาแบบรายบุคคลสามารถนำมาใช้พัฒนาการตระหนักรู้ด้านการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาของนักเรียนได้ ทั้งนี้เพราะว่า การให้คําปรึกษาแบบรายบุคคลเป็นกระบวนการช่วยเหลือนักเรียนแต่ละคนเป็นรายบุคคล เพื่อให้นักเรียนรู้จักและเข้าใจตนเอง ความสำคัญและลักษณะของแต่ละสาขาวิชา และการเตรียมตัวเลือกสาขาวิชาเพื่อศึกษาต่อในแต่ละสาขาโดยเน้นให้นักเรียนวิเคราะห์และสังเคราะห์คุณลักษณะต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับตนเอง ได้พิจารณาไตร่ตรองข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับตนเองกับลักษณะของแต่ละสาขาวิชา ทำให้นักเรียนรู้จักและเข้าใจตนเองและสิ่งที่เกี่ยวข้องกับตนเองได้ดีขึ้น สามารถวางแผนเลือกสาขาวิชาเพื่อศึกษาต่อ

ในระดับอุดมศึกษาได้เหมาะสมยิ่งขึ้น สามารถแก้ปัญหาและตัดสินใจได้ด้วยตนเอง ทว่าให้นักเรียนมีการตระหนักรู้ด้านการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาที่ดีขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับที่วิลเลียมสัน (เจียรนีย์ ทรงชัยกุล. 2529 : 389 - 390 ; อ้างอิงมาจาก Williamson. 1940) ได้กล่าวถึง เป้าหมายของการให้คำปรึกษาแบบวิเคราะห์ลักษณะและองค์ประกอบของบุคคลไว้ว่า เป็นการช่วยให้ผู้รับคำปรึกษาค้นพบตนเอง เข้าใจตนเอง รู้จักจุดเด่น จุดด้อยที่เป็นลักษณะและองค์ประกอบของตน สามารถพัฒนาตนเองอย่างเต็มที่ตามศักยภาพเพื่อการดำเนินชีวิตที่พอใจสูงสุด

ผลการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ เกษณีย์ สีมหาศาล (2531 : 84) ที่ศึกษาพบว่า นักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบรายบุคคล แบบวิเคราะห์ลักษณะ และองค์ประกอบของบุคคล มีทัศนคติในการเลือกอาชีพสูงขึ้น

จากการวิจัยครั้งนี้ แสดงให้เห็นว่าการให้คำปรึกษาแบบรายบุคคล แบบวิเคราะห์ลักษณะ และองค์ประกอบของบุคคล สามารถนำมาใช้พัฒนาการตระหนักรู้ด้านการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาของนักเรียนได้

3. นักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มและแบบรายบุคคลแบบวิเคราะห์ลักษณะและองค์ประกอบของบุคคลมีการตระหนักรู้ด้านการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาดีขึ้นไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า จุดมุ่งหมายของการให้ปรึกษาทั้งการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มและการให้คำปรึกษาแบบรายบุคคลของการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาการตระหนักรู้ด้านการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 เช่นกัน ผลการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ สอดคล้องกับความคิดเห็นของ ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ (2529 : 180) ที่กล่าวว่า จุดมุ่งหมายในการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่ม เพื่อช่วยให้สมาชิกของกลุ่มแต่ละคนรู้จักและเข้าใจตนเอง พัฒนาแนวทางแก้ไขปัญหาของตนเองและตัดสินใจแก้ปัญหาที่ประสบได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับหลักสำคัญของการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มของ ไดเออร์ และเวรนด์ (Dyer and Vriend. 1975 : 136 - 142) ที่กล่าวว่าสมาชิกแต่ละคนมีความสำคัญเท่าเทียมกัน โดยสมาชิกแต่ละคนได้พูดถึงปัญหาของตนเองทว่าให้เขารู้จักตนเองและสามารถเปลี่ยนแปลงตนเองได้ ส่วนการให้คำปรึกษาเป็นรายบุคคลนั้นผู้รับคำปรึกษาทุกคนต่างมีจุดมุ่งหมายที่จะพัฒนาและแก้ปัญหาของตนเองเช่นกัน

ดังนั้นเมื่อทุกคนต่างบรรลุจุดมุ่งหมายในการพัฒนาการตระหนักรู้ด้านการศึกษาต่อในระดับ
อุดมศึกษา จึงทำให้อัตราผลของการให้คำปรึกษาทั้งสองวิธีไม่แตกต่างกัน

ส่วนวิธีดำเนินการให้คำปรึกษาทั้งแบบกลุ่มและแบบรายบุคคล แม้ว่าวิธีการให้
คำปรึกษาจะแตกต่างกัน แต่ผู้วิจัยก็มุ่งที่ให้นักเรียนได้พัฒนาการตระหนักรู้ด้านการศึกษาต่อใน
ระดับอุดมศึกษา อีกทั้งทฤษฎีที่ใช้ในการให้คำปรึกษาเป็นทฤษฎีเดียวกันคือ ทฤษฎีการให้คำปรึกษา
แบบวิเคราะห์ลักษณะและองค์ประกอบของบุคคล ซึ่งทฤษฎีนี้เชื่อว่า มนุษย์มีความสามารถที่จะ
พัฒนาตนเอง และเข้าใจตนเอง แต่มนุษย์ไม่สามารถพัฒนาตามลำพัง จำเป็นต้องอาศัย
ความช่วยเหลือจากผู้อื่น จึงประสบความสำเร็จ (พงษ์พันธ์ พงษ์โรสภา. 2525 : 76)
นอกจากนี้ วัชรินทร์ ทรัพย์มี (2523 : 99) กล่าวว่า การให้คำปรึกษาตามทฤษฎีการให้คำปรึกษา
แบบวิเคราะห์ลักษณะและองค์ประกอบเหมาะสมกับนักเรียน เพราะที่นักเรียนยังขาดข้อมูลเกี่ยวกับ
ตนเอง และโลกของการศึกษา ไม่สามารถที่จะวางโครงการหรือปรับตัวด้านการศึกษาได้อย่าง
มีประสิทธิภาพ

จากการสังเกตของผู้วิจัยในขณะที่ดำเนินการทดลองพบว่า นักเรียนที่ได้รับการ
ให้คำปรึกษาแบบกลุ่มต่างแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และประสบการณ์ซึ่งกันและกัน ทำให้บรรยากาศ
ในการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มนั้นมีความเป็นกันเอง สนุกสนาน ส่งผลให้นักเรียนในกลุ่มเกิด
ความกระตือรือร้นในการเข้าร่วมการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มจนสามารถพัฒนาการตระหนักรู้ด้าน
การศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาได้ ส่วนนักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบรายบุคคลนั้น จาก
การสังเกตของผู้วิจัยในขณะที่ดำเนินการทดลองพบว่า เนื่องจากผู้วิจัยได้สร้างบรรยากาศของ
ความอบอุ่นและเป็นกันเองระหว่างผู้วิจัยและนักเรียนแต่ละคน ทำให้นักเรียนกล้าที่จะเปิดเผยตนเอง
และรู้จักตนเองมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้นักเรียนยังมีความกระตือรือร้นและให้ความร่วมมือในการ
ให้คำปรึกษาแบบรายบุคคล ทำให้นักเรียนสามารถพัฒนาการตระหนักรู้ด้านการศึกษาต่อในระดับ
ที่สูงขึ้นเช่นเดียวกับกลุ่มที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม

ผลการวิจัยนี้ยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ พเยาว์ พูลเจริญ (25234 : 52)
ที่ศึกษาเปรียบเทียบผลการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มกับแบบรายบุคคลที่มีต่อการปรับตัวในภาคปฏิบัติ

ของนักศึกษาพยาบาล โรงพยาบาลรามาริบัติ จำนวน 16 คน ผลการวิจัยปรากฏว่า นักศึกษาพยาบาลที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มกับแบบรายบุคคลมีการปรับตัวในภาคปฏิบัติ ไม่แตกต่างกัน

จากการวิจัยในครั้งนี้แสดงให้เห็นว่า การให้คำปรึกษาทั้งแบบกลุ่มและแบบรายบุคคลสามารถทำให้การตระหนักรู้ด้านการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาของนักเรียนดีขึ้นทั้งสองวิธี แต่เมื่อเปรียบเทียบผลของการให้คำปรึกษาทั้งสองวิธีแล้วพบว่า นักเรียนมีการตระหนักรู้ด้านการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาดีขึ้นไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 ควรมีการฝึกอบรมผู้ที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนให้สามารถใช้เทคนิคและขั้นตอนต่าง ๆ ในการให้คำปรึกษาทั้งแบบกลุ่มและแบบรายบุคคลแบบวิเคราะห์ลักษณะและองค์ประกอบบุคคล เพื่อพัฒนาการตระหนักรู้ด้านการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาของนักเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ

1.2 ในการพัฒนาการตระหนักรู้ด้านการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาให้แก่ นักเรียน ครูแนะแนวอาจเลือกใช้การให้คำปรึกษาแบบกลุ่มหรือแบบรายบุคคลตามทฤษฎีวิเคราะห์ลักษณะขององค์ประกอบบุคคล ทั้งนี้เพราะว่า จากผลการวิจัยครั้งนี้พบว่า การให้คำปรึกษาทั้งสองวิธีสามารถพัฒนาการตระหนักรู้ด้านการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาได้ ไม่แตกต่างกัน

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัย

2.1 ควรมีการทดลองให้คำปรึกษาแบบกลุ่มและแบบรายบุคคล แบบวิเคราะห์ และองค์ประกอบเพื่อพัฒนาการตระหนักรู้ด้านการศึกษาต่อในระดับอื่น ๆ ให้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และมัธยมศึกษาปีที่ 6 เพราะเป็นชั้นที่ต้องสอบเข้าศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น

2.2 ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบผลการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มและแบบรายบุคคล ที่มีต่อการตระหนักรู้ด้านการศึกษาต่อในเชิงกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนแผนการเรียนอื่น ๆ

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- . กระแสพระราชดำรัสในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช. "ความคมทางการศึกษา," วารสารเศรษฐศาสตร์. 2 : 11 สิงหาคม - พฤศจิกายน 2515.
- กฤษณา จันทรวินาศ. ผลการใช้ชุดการแนะแนวอาชีพของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กรุงเทพมหานคร. ปรินญาณีพันธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2527. อัดสำเนา.
- เกษนีย์ สีมหาศาล. ผลของการให้คำปรึกษาด้านอาชีพเป็นรายบุคคลที่มีต่อทัศนคติในการเลือกอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนจิระประวัตินวิทยาคม จังหวัดนครสวรรค์. ปรินญาณีพันธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2531. อัดสำเนา.
- คมเพชร ฉัตรศุภกุล. การแนะแนวเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : แสงรุ่งการพิมพ์, 2521.
- . กิจกรรมกลุ่มในโรงเรียน. กรุงเทพฯ : ภาควิชาจิตวิทยาแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2521.
- คณะกรรมการวางแผนพื้นฐานเพื่อปฏิรูปการศึกษา. การศึกษาเพื่อชีวิตและสังคม. สมาคมผู้บริหารการศึกษาแห่งประเทศไทย วัฒนาพานิช, 2518.
- จงกล หงสุรพันธ์. ผลการให้คำปรึกษาแบบเรเจอร์สที่มีต่อการปรับตัวในครอบครัวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนโพธิสัมพันธ์พิทยาคาร เมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี. ปรินญาณีพันธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2534. อัดสำเนา.
- จารุวรรณ ตั้งศิริมงคล. สุขภาพจิตและการปรับตัวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนรัฐบาลในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2529. อัดสำเนา.
- จำเนียร ช่วงโชติ และนวลศิริ เปาโรหิตย์. เทคนิคการให้คำปรึกษา. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2521.
- จีระ เจริญสุขวิมล. การสร้างแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพด้านความวิตกกังวลสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จังหวัดนครปฐม. ปรินญาณีพันธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2527. อัดสำเนา.

- จุฑาภรณ์ วรสุมนต์. ความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพของบิดามารดากับการเลือกอาชีพของนักเรียน.
วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2515. อัดสำเนา.
- จุมพล หิมพานิช. แผนการศึกษาต่อและการประกอบอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5.
วิทยานิพนธ์ สว.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2517. อัดสำเนา.
- จурินทร์ บุญคุ้ม. "ปัญหาการเลือกแผนการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียน
อยุธยาวิทยาลัย," วารสารแนะแนว. 18(92) 7 - 12 ; เมษายน -
พฤษภาคม 2527.
- สุดีน จุลทรัพย์. การสำรวจความต้องการในการศึกษาต่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ปีการศึกษา 2508. วิทยานิพนธ์ ค.ม. จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย, 2509. อัดสำเนา.
- ✓ ชูศรี วงศ์รัตนะ. เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย. กรุงเทพฯ : ภาควิชาพื้นฐานของการศึกษา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2528.
- ✓ ทองเรียน อมรัชกุล. กิจกรรมกลุ่มในโรงเรียน. พิษณุโลก : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
พิษณุโลก, 2520.
- . เทคนิคเบื้องต้นในการให้คำปรึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพฯ : อักษรไทย, 2524.
- ทัศนีย์ บุศราทิจ. ถำนิยมทางการศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ในภาคเหนือ
ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร,
2514. อัดสำเนา.
- นียดา พงศ์พานิช. ความวิตกกังวลในการศึกษาต่อและการเผชิญปัญหาของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จังหวัดราชบุรี. ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2535. อัดสำเนา.
- นิภา ศรีไพโรจน์. สถิตินอนพาราเมตริก. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : โอเอสพริ้นติ้งเฮ้าส์,
2533.
- ปราณี เกลิงพล. การแนะแนวและการให้คำปรึกษา. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2520.
- พ่องพรรณ เกิดพิทักษ์. การแนะแนวและการให้คำปรึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา.
กรุงเทพฯ : บัณฑิตการพิมพ์, 2529.

- ๑ ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์. เอกสารประกอบการสอนแนะแนว 515 ทฤษฎีพัฒนาการทางอาชีพ.
กรุงเทพฯ : ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2529. อัดสำเนา.
- ๒ เพียว พูลเจริญ. การเปรียบเทียบผลของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มกับรายบุคคลที่มีต่อการปรับตัว
ของนักศึกษาพยาบาลโรงพยาบาลรามาศิริ. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2524. อัดสำเนา.
- ๓ พวงรัตน์ ทวีรัตน์. วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. กรุงเทพฯ :
สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร,
2531.
- ๔ พรรณพิศ วาณิชการ. การให้คำปรึกษาเป็นกลุ่ม. กรุงเทพฯ : กรมวิชาการ กรุงเทพฯ, 2528.
พราวมาศ นนทยาธร. ความคาดหวังในการศึกษาต่อของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย
โรงเรียนมัธยมแบบประสมในกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2519. วิทยานิพนธ์
ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2520. อัดสำเนา.
- ๕ มานิตา ทองทวี. การเปรียบเทียบผลของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มและรายบุคคลที่มีต่อ
ความเชื่อมั่นในตนเอง. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2526. อัดสำเนา.
- ๖ มาลี วงษ์แก้ว. ผลของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มที่มีต่อการพัฒนาความเชื่อมั่นในตนเอง
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนไทยนิยมสงเคราะห์ กรุงเทพมหานคร.
ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร,
2526. อัดสำเนา.
- ๗ ส่วน สายยศ และอังคณา สายยศ. หลักการวิจัยทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ :
บริษัทศึกษาพร จำกัด, 2531.
. หลักการสร้างแบบทดสอบความถนัดทางการเรียน. กรุงเทพฯ : บริษัท
ไทยวัฒนาพานิช จำกัด, 2527.
- วรรณ พรหมบุญ. "วิธีการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม," แนะแนว. 56(3) : 25 - 26 ;
เมษายน - พฤษภาคม 2523.

- ๑ วราภรณ์ ลิ้มสุวัฒน์. ผลของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มต่อการปรับตัวด้านสังคมของกลุ่มที่ไม่ได้รับการฝึก. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2522.
- ✓ วัชรีย์ ทรัพย์มี. การแนะแนวในโรงเรียน. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2531.
- . ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการให้คำปรึกษาในโรงเรียน. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 24522.
- วารุณี อัสธีรวัฒน์. ตัวประกอบที่มีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพของนักเรียนชั้น ม.4 ในภาคเหนือของประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2512. อัดสำเนา.
- วาศนา แฉล้มเขต. ผลของการให้คำปรึกษาแบบโรเจอร์สต่อการลดปัญหาทางอารมณ์. ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2524. อัดสำเนา.
- วิชาการ, กรม. คู่มือการประเมินผลการเรียน ตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533). กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2535.
- ๑ วิญญู พูลศรี. ผลของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มต่อสัมฤทธิ์ผลทางการเรียน ความวิตกกังวลในการเรียน นิสัย และทัศนคติทางการเรียนของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาระดับสูง วิทยาลัยครูเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2523. อัดสำเนา.
- วิจิตร ศรีสอาน. หลักการอุดมศึกษา. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช, 2518.
- วิโรจน์ เอ็งสุโรสภณ. ความต้องการและการได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษาเขตการศึกษา 8. ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2524. อัดสำเนา.
- ๑ ศิริรัตน์ ภูสกลเจริญศักดิ์. ผลของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีของโรเจอร์สที่มีต่อทัศนคติในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนพิบูลประชาสรรค์. ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2524. อัดสำเนา.

- สมปอง สุขสดงการกิติ. ผลการใช้ชุดการแนะแนวอาชีพที่มีต่อความสำนึกด้านอาชีพของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดธาตุทอง. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2530. อัดสำเนา.
- สมพงษ์ มั่นระวัง. การศึกษาแนวโน้มการเลือกเรียนต่อสายสามัญและสายอาชีพของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จังหวัดสุราษฎร์ ปีการศึกษา 2512. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม.
กรุงเทพฯ : วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร, 2513. อัดสำเนา.
- สมัญญา เสียงงาส. ความวิตกกังวลและวิธีลดความวิตกกังวลของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย
สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2521. อัดสำเนา.
- สมาคมแนะแนวแห่งประเทศไทย, สมาคม. การฝึกทักษะในการให้บริการศึกษา. กรุงเทพฯ :
โรเอสพริตติ้งเฮ้าส์, 2527.
- สมุทร บุชนารถ. ค่านิยมทางการศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ในภาคตะวันออกเฉียง
เหนือ. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร, 2514. อัดสำเนา.
- ๑ สะอาด กันทรารัตน์. การเปรียบเทียบผลของการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มและเป็นรายบุคคล
ที่มีต่อความวิตกกังวลในการศึกษาต่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียน
พิบูลโลกพิทยาคม จังหวัดพิษณุโลก. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2536. อัดสำเนา.
- สามารถ คงสัตย์. การศึกษาความต้องการศึกษาต่อของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 5
จังหวัดสิงห์บุรี. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร, 2517. อัดสำเนา.
- สุธีรพันธ์ กรลักษณ์. "กลวิธีให้คำปรึกษาเฉพาะอย่าง," แนะแนว. 9(39) : 70 - 84 ;
มิถุนายน - กรกฎาคม 2518.
- สุนทร ธนาสนะ. การศึกษาเด็กที่เพื่อนชิงชัง และผลของการให้คำปรึกษาที่มีต่อการปรับตัว
ทางสังคมของเด็กเหล่านั้น. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2516. อัดสำเนา.

- สุปรียา อิศรางกูร ณ อยุธยา. การเปรียบเทียบผลของการให้คำปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่ม
ในเรื่องความเข้าใจตนเองระหว่างแบบที่ผู้นำกลุ่มกำหนดแนวทางกับแบบที่สมาชิกในกลุ่ม
กำหนดแนวทาง. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2523.
อัสสัมชัญ.
- สุภาพร จันทร์ศิริโยธิน. ผลกรรให้คำปรึกษาแบบกลุ่มที่มีต่อการพัฒนาควมมีวินัยในตนเองของ
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบางกะปิ กรุงเทพมหานคร. ปรินญาณินพนธ์
กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2526.
อัสสัมชัญ.
- สุวรรณ ทองบัวงาม. ผลของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มทฤษฎีของโรเจอร์ส เพื่อลด
ความวิตกกังวลต่อการเปลี่ยนแปลงทางร่างกายของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1.
ปรินญาณินพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร,
2523. อัสสัมชัญ.
- สุวรรณ อนุสันติ. ผลของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มที่มีต่อทัศนคติต่อการพยาบาลผู้ป่วยโรคเอดส์
ของนักศึกษาพยาบาล คณะพยาบาลศาสตร์ วิทยาลัยมิชชัน กรุงเทพมหานคร.
ปรินญาณินพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร,
2535. อัสสัมชัญ.
- เสน่ห์ จามริก. "การศึกษาเพื่อการพัฒนา พัฒนาอะไร? อย่างไร," ใน การจัดการศึกษา
เพื่อการพึ่งตนเอง. หน้า 7. กรุงเทพฯ : กลุ่มศึกษาปัญหาและทิศทางการศึกษาไทย,
2530.
- อาภรณ์ มหาคำ. ผลกรรให้คำปรึกษาแบบกลุ่มต่อการปรับพฤติกรรมไม่กล้าแสดงออก.
ปรินญาณินพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร,
2533. อัสสัมชัญ.
- อำนวย ทะพิงค์แก. "การศึกษาอิทธิพลของการให้คำปรึกษาหารือต่อผลการเรียนของนักศึกษา
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่," วารสารแนะแนว. 4 : 66 - 72 ; มกราคม 2513.
- อัมพา รัชตเสถียร. คู่มือการเสริมสร้างทักษะในการให้คำปรึกษา. ม.ป.ท., 2514.

- Barnes, Leona Walters. "The Effect of Group Counseling on the Self Concept and Achievement of Primary Grade Mexican - American Pupils," Dissertation Abstracts International. 38 : 5290-A, April, 1977.
- Blackburn, Sarah Pauline Sturdivant. "Relationship of Selected Variables to Occupational and Educational Aspirations and Expectations of Female High School Seniors," Dissertation Abstracts International. 35 : 4152A ; January, 1975.
- Brayfield, A.H. "Putting Occupational Information Across," Educational Psychology Measurement. 8 : 485 - 495, 1948.
- Caulfield. Thomas James. "The Effect of Using Video Taped Social Models in Elementary School Group Counseling with Low Sociometric Status Students," Journal of Counseling Psychology. 30(5) : 1813 - 1814, November, 1970.
- Crow, Alice and Lester D. Crow. An Introduction to Guidance : Principles and Practices. New York : American Book Company, 1962.
- Desrats, Richard George. "The Effect of Developmental and Modeling Group Counseling on Adolescent in Child Care Institution," Dissertation Abstracts International. 36(5) : 2625, A, November, 1975.
- Dobbins, Loy Henderson. "Educational and Occupational Aspirations and Expectation of High School Senior Boys in Five Louisiana Parishes," Dissertation Abstracts International. 29(2) : 2958A ; March, 1969.

- Hansan, James C., Richard Warner and Elsie M. Smith. Group Counseling : Theory and Process. Chicago : Rand McNally College Publishing Company, 1976.
- Gawrys, John Jr. and Bruce O. Brown. Group Guidance and Counseling in Schools. New York : McGraw-Hill Book Company, 1970.
- Gazda, G.M., J.A. Ducan and M.E. Meadows. "Group Counseling and Group Procedures : Reported of a Survey," Counselor Education and Supervision. 6 : 305 - 310 ; 1967.
- Good, Carter Victor. Dictionary of Education. 3rd ed. New York : McCraw-Hill, 1973.
- Kelman, H.C. "The Role of the Group in the Education of Therapeutic Change," International Journal of Group Psychotherapy. 13 : 399 - 432, 1963.
- Kendel, Derise B. and Gerald Lesser. "Parents and Peer Influences on Educational Plan of Adolescents," American Sociological Review. 34(2) : April, 1969.
- Mahler, Clarence A. Group Counseling in the School. New York : Houghton Mifflin Company, 1969.
- McGowan, John F. and Lyle D. Schmidt. Counseling Reading in Theory and Practice. New York : Holt Rinehart and Winston Inc., 1962.
- Ohlsen, Merle M. Group Counseling. New York : Holt Rinehart and Winston, Inc., 1970.
- _____. Group Counseling. 2nd ed. New York : Holt Rinehart and Winston, Inc., 1977.

- Rao, Narayams S. Counseling Psychology. New Delhi : Tata McGraw-Hill, 1981.
- Rogers, Carl R. Counseling and Psychotherapy : Newer Concepts in Practices. Cambridge, Massachusetts : Houghton Mifflin, 1942.
- Sahlstrom, Stanley D. "Factors Influencing College Attendance Plans of Capable Rural High School Seniors," Dissertation Abstracts International. 22 : February, 1962.
- Sanderson, Herber. Basic Conception in Vocational Guidance. New York : McGraw-Hill, 1954.
- Samulewicz, Edward. "The Effects of Critical Thinking and Group Counseling Upon Behavior Problem Students," Dissertation Abstracts International. 35(5) : 2645-A ; November, 1975.
- Shertzer, Bruce and Shelly C. Stone. "Group Counseling," in Fundamentals of Counseling. New York : Houghton Mifflin Company, 1971.
- Thomas, Gail E. and Karl L. Alexander. "Access to Higher Education : The Importance of Race, Sex, Social Class, and Academic Credentials," School Review. Vol.87, No.2, February, 1979.
- Weiner, Gaby. "Educational and The Sex Discrimination Act," Educational Research. Vol.20, No.3 June, 1978.
- Williamson, E.G. and J.D. Roley. Counseling and Discipline. New York : McGraw-Hill Company Inc., 1949.
- Wool, Theodore S. "A Project in Group Counseling in Junior High School," The Personnel and Guidance Journal. 43 : 661 - 663 ; May, 1964.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

- แบบสอบถามการตระหนักรู้ด้านการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา
- ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามการตระหนักรู้ด้านการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา

แบบสอบถามการตระหนักรู้ด้านการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา

คำสั่ง

ให้นักเรียนอ่านข้อความต่อไปนี้ แล้วเลือกคำตอบจากข้อ ก, ข, ค, ง ที่นักเรียนเห็นว่าถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว และทำเครื่องหมายกากบาท (X) ทับข้อที่นักเรียนเลือกลงในกระดาษคำตอบ

1. วินัย เป็นคนที่ชอบทำงานร่วมกับคนอื่น มีความสามารถในการพูด มีทักษะในการติดต่อกับผู้อื่น ชอบทำงานกับคนหมู่มาก วินัยควรเลือกสาขาวิชาใด เพื่อศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา
 - ก. วิทยาศาสตร์
 - ข. นิเทศศาสตร์
 - ค. วิศวกรรมศาสตร์
 - ง. สถาปัตยกรรมศาสตร์

2. สุธี ชอบกิจกรรมที่ใช้พลังกำลัง ชอบแสดงออก ไม่ชอบเป็นจุดสนใจของผู้อื่น มักจะหลีกเลี่ยงกิจกรรมที่ต้องสมาคมกับบุคคลอื่น สุธีควรเลือกศึกษาต่อในสาขาวิชาใด
 - ก. แพทย์
 - ข. มนุษยศาสตร์
 - ค. วิทยาศาสตร์
 - ง. เกษตรศาสตร์

3. อุเทน เป็นคนที่มีความเชื่อมั่นในตนเอง ไม่ชอบการเลียนแบบ ช่างคิด ช่างสังเกต มักใช้เวลาว่างในการอ่านหนังสือ และค้นคว้าอยู่ในห้องสมุด อาจารย์มักชมอุเทนว่าเป็นคนที่ทำงานอย่างมีหลักการ มีวิธีการแก้ปัญหาอย่างมีเหตุผล อุเทนควรเลือกศึกษาต่อในสาขาวิชาใดในระดับอุดมศึกษา
 - ก. นิติศาสตร์
 - ข. มัณฑนศิลป์
 - ค. สัตวแพทย์
 - ง. วิทยาศาสตร์

4. นาวัน ชอบความเป็นอิสระ ท้าอะไรตามอารมณ์ของตนเอง มีลักษณะความเป็นผู้นำ
สนใจงานจ กกล้าโต้แย้ง กล้าได้กล้าเสีย ชอบผจญภัย และพร้อมที่จะเสี่ยง มีเพื่อนมาก
เพราะเป็นคนร่าเริงสนุกสนาน ชอบท่องเที่ยว มีทักษะในการเจรจาซื้อขาย และลงทุน
นาวันควรเลือกศึกษาต่อในสาขาวิชาใดในระดับอุดมศึกษา
- บริหารธุรกิจ
 - อักษรศาสตร์
 - วารสารศาสตร์
 - สังคมสงเคราะห์ศาสตร์
5. ธวัชชัย คิดว่าเมื่อโตขึ้น เขาอยากประกอบอาชีพเป็นนักเขียน-นักประพันธ์ นักเรียนคิด
ว่าบุคลิกภาพแบบใดที่เหมาะสมกับอาชีพนี้มากที่สุด
- เก็บตัวไม่ใคร่สนใจสังคม
 - ชอบทำงานตามคำสั่งของผู้อื่น
 - มีความเป็นอิสระ ไม่ชอบเลียนแบบ
 - มีความคิดเห็นรุนแรง เชื่อมั่นในตนเองสูง
6. อนุชา ชอบทำกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการประดิษฐ์สิ่งของ เช่น เชื่อมโลหะ ตะไบเหล็ก
อนุชาเป็นคนที่ขาดทักษะทางภาษา และขาดทักษะในการสร้างสัมพันธ์ภาพระหว่างบุคคล
อนุชาควรเลือกศึกษาต่อในสาขาวิชาใดในระดับอุดมศึกษา
- วิทยาศาสตร์
 - นิเทศศาสตร์
 - วิศวกรรมศาสตร์
 - สถาปัตยกรรมศาสตร์

7. ยงยุทธ ทาหน้าที่ควบคุมการทำงานของเครื่องจักรในโรงงานผลิตผลไม้กระป๋อง พร้อมทั้งสามารถซ่อมแซมเครื่องจักรได้เมื่อเกิดขัดข้อง นักเรียนคิดว่ายงยุทธจบการศึกษาในระดับอุดมศึกษาสาขาวิชาใด
- วิศวกรรมเคมี
 - วิศวกรรมโยธา
 - วิศวกรรมไฟฟ้า
 - วิศวกรรมเครื่องกล
8. เจ้าหน้าที่จากกระทรวงอุตสาหกรรมได้พบว่า โรงงานแห่งหนึ่งมีระบบการกักน้ำเสียและสิ่งโสโครกไม่ได้มาตรฐาน ผู้จัดการโรงงานดังกล่าวมีความต้องการที่จะปรับปรุงระบบการกักน้ำเสียในโรงงานใหม่ จึงประกาศรับสมัครวิศวกร เพื่อมาแก้ไขปัญหานี้ นักเรียนคิดว่าวิศวกรที่จบสาขาวิชาใดจึงจะสามารถวางแผนและออกแบบระบบการกักน้ำเสียและสิ่งโสโครกได้ดีที่สุด
- วิศวกรรมเคมี
 - วิศวกรรมโยธา
 - วิศวกรรมไฟฟ้า
 - วิศวกรรมเครื่องกล
9. หนังสือพิมพ์ฉบับหนึ่งลงประกาศรับสมัครงานว่า บริษัทพดพิพล จำกัด ต้องการวิศวกรที่มีความรู้ เกี่ยวกับการทำความเข้าใจและการปรับอากาศ นักเรียนคิดว่าบริษัทดังกล่าวควรจะรับสมัครวิศวกรที่มีความรู้ระดับปริญญาตรีสาขาวิชาใด
- วิศวกรรมเคมี
 - วิศวกรรมโยธา
 - วิศวกรรมไฟฟ้า
 - วิศวกรรมเครื่องกล

10. ประชาศึกษาในมหาวิทยาลัยแห่งหนึ่ง ประชาได้เรียนเกี่ยวกับลักษณะพันธุกรรมและวิวัฒนาการของการเจริญเติบโตของมนุษย์ ความแตกต่างของมนุษย์จากสัตว์ชั้นสูงอื่น ๆ ในด้านการเจริญเติบโตทางสมองและการปรับตัวทางธรรมชาติ นักเรียนคิดว่าประชาศึกษาสาขาวิชาใดในมหาวิทยาลัยแห่งหนึ่ง
- วิทยาศาสตร์สาขาเคมี
 - วิทยาศาสตร์สาขาฟิสิกส์
 - วิทยาศาสตร์สาขาชีววิทยา
 - วิทยาศาสตร์สาขาวิทยาศาสตร์และสิ่งแวดล้อม
11. อรรถณ กำลังศึกษาอยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่บ้านของอรรถณประกอบอาชีพทางการเกษตร อรรถณมีความคิดที่จะนำเครื่องทุนแรงต่าง ๆ มาใช้เพื่อพัฒนาผลผลิตทางการเกษตรให้ดีขึ้น อรรถณควรเลือกศึกษาต่อสาขาวิชาใดในระดับอุดมศึกษา
- เกษตรศาสตร์สาขาพืชสวน
 - เกษตรศาสตร์สาขากัญญาวิทยา
 - เกษตรศาสตร์สาขาปฐพีวิทยา
 - เกษตรศาสตร์สาขาวิชาเกษตรกลวิธาน
12. "บริษัทแห่งหนึ่งมีความเชื่อว่า การสร้างบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมในการทำงานที่ดีเป็นส่วนหนึ่งในการสร้างคุณภาพของงาน จึงสนใจตกแต่งสถานที่จัดเป็นสวนหย่อมบริเวณรอบบริษัท" นักเรียนคิดว่านักเรียนควรเลือกเรียนสาขาวิชาใดจึงจะมีความรู้ความสามารถในด้านนี้ดีที่สุด
- สาขาวิชาพืชสวน
 - สาขาวิชากัญญาวิทยา
 - สาขาปฐพีวิทยา
 - สาขาวิชาเกษตรกลวิธาน

13. การพัฒนาทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ส่งผลกระทบต่อชีวิตและสิ่งแวดล้อมของมนุษย์จนเกิดปัญหาต่าง ๆ เช่น ปัญหามลพิษ ปัญหาประชากร ปัญหาพลังงาน เป็นต้น
 ให้นักเรียนมีความต้องการที่จะพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในสังคมให้มีความเป็นอยู่ดีขึ้น
 นักเรียนควรเลือกศึกษาต่อสาขาวิชาใดในระดับอุดมศึกษา
- วิทยาศาสตร์สาขาวิชาเคมี
 - วิทยาศาสตร์และสิ่งแวดล้อม
 - วิทยาศาสตร์สาขาวิชาฟิสิกส์
 - วิทยาศาสตร์สาขาคณิตศาสตร์
14. อานาจ ต้องการที่จะศึกษาต่อในสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม นักเรียนคิดว่า
 อานาจควรเตรียมตัวอย่างไร
- ฝึกทักษะทางคณิตศาสตร์
 - ศึกษากฎเกณฑ์ทั่วไปของนิเวศวิทยา
 - ศึกษาเกี่ยวกับทฤษฎีกลศาสตร์เบื้องต้น
 - ฝึกทักษะทางภาษา คอมพิวเตอร์ การบัญชี
15. ยุทธนา มีความสนใจในการออกแบบอาคารสถานที่ สะพาน และการก่อสร้างสิ่งต่าง ๆ
 ยุทธนาใช้เวลาส่วนใหญ่ในการไปดูการก่อสร้างอาคารในละแวกบ้านเสมอ ยุทธนา
 ควรเลือกศึกษาต่อในสาขาวิชาใด
- วิศวกรรมโยธา
 - วิศวกรรมไฟฟ้า
 - วิศวกรรมเครื่องกล
 - วิศวกรรมอุตสาหการ

16. ประสิทธิภาพประกอบธุรกิจด้านการเงินอย่างมีประสิทธิภาพ สามารถวางแผนและวิเคราะห์งบประมาณต่าง ๆ ของโครงการได้ ตลอดจนสามารถอธิบายความคิดออกมาทางตัวเลขให้เห็นเหตุผล แก้ปัญหา เข้าใจ และจัดการเกี่ยวกับตัวเลขในรูปแบบต่าง ๆ นักเรียนคิดว่าประสิทธิภาพควรเลือกศึกษาต่อในสาขาวิชาใด
- ก. ศิลปศาสตร์
 - ข. ศึกษาศาสตร์
 - ค. เศรษฐศาสตร์
 - ง. พาณิชยศาสตร์และการบัญชี
17. กมลชัย ชอบทดลองปลูกพืช ผสมพันธุ์พืช และสัตว์ เพื่อศึกษาการเจริญเติบโตและข้อมูลการแพร่พันธุ์ของพืชและสัตว์ เมื่อกมลชัยจะศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา นักเรียนคิดว่าเขาน่าจะเลือกเรียนสาขาวิชาใด
- ก. วิทยาศาสตร์
 - ข. เกษตรศาสตร์
 - ค. วิศวกรรมศาสตร์
 - ง. แพทยศาสตร์
18. นิติ ชอบความยุติธรรม มีความสามารถในการช่วยเหลือ รับใช้ผู้อื่น ฟังผู้อื่นด้วยความเข้าใจ นิติมักใช้เวลาว่างในการอ่านหนังสือที่เกี่ยวกับการสืบสวนข้อเท็จจริง เมื่อมีโอกาส นิติชอบไปฟังคำตัดสินคดีที่ศาลอยู่เสมอ นิติควรเลือกศึกษาต่อในสาขาวิชาใด
- ก. นิติศาสตร์
 - ข. รัฐศาสตร์
 - ค. มนุษยศาสตร์
 - ง. สังคมสงเคราะห์ศาสตร์

19. เมื่อโรงเรียนมีงาน นกุลมักจะรับอาสาเขียนบทละครเพื่อให้เพื่อน ๆ แสดงบทละครที่ นกุลเขียนประทับใจและชนะใจผู้ชมเป็นอย่างมาก ถ้ากุลจะส่งเสริมตนเองให้มีความรู้ ในการเขียนบทละครมากขึ้น นักเรียนคิดว่ากุลควรเลือกเรียนในสาขาวิชาใด
- ก. ศิลปศาสตร์
 - ข. มนุษยศาสตร์
 - ค. อักษรศาสตร์
 - ง. ศึกษาศาสตร์
20. เมื่อนาวินเรียนวิชาช่างในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น นาวินมีความสามารถในการเดิน สายไฟฟ้าภายในบ้าน ต่อวงจรไฟฟ้า และซ่อมเครื่องใช้ไฟฟ้าภายในบ้านได้ นาวิน ใช้เวลาส่วนใหญ่ในการอ่านหนังสือเกี่ยวกับวงจรอิเล็กทรอนิกส์ สายอากาศ คอมพิวเตอร์ และระบบดิจิทัลต่าง ๆ นาวินควรเลือกศึกษาต่อในสาขาวิชาใด
- ก. วิศวกรรมโยธา
 - ข. วิศวกรรมไฟฟ้า
 - ค. วิศวกรรมเครื่องกล
 - ง. วิศวกรรมอุตสาหกรรม

ตาราง 6 แสดงค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามการตระหนักรู้ด้านการศึกษาต่อ
ในระดับอุดมศึกษา

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก เป็นรายข้อ (r)	ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก เป็นรายข้อ (r)
1	.2873	11	.3003
2	.2604	12	.2815
3	.2260	13	.4762
4	.3500	14	.3389
5	.4674	15	.3593
6	.3397	16	.3491
7	.4751	17	.2813
8	.3104	18	.3221
9	.2029	19	.2725
10	.3594	20	.3309

ภาคผนวก ข

1. โปรแกรมการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มด้านการศึกษาต่อระดับอุดมศึกษา
แบบวิเคราะห์ลักษณะและองค์ประกอบของบุคคลตามทฤษฎีการให้คำปรึกษา
ของวิลเลียมสัน
2. โปรแกรมการให้คำปรึกษาแบบรายบุคคลด้านการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา
แบบวิเคราะห์ลักษณะและองค์ประกอบของบุคคลตามทฤษฎีการให้คำปรึกษา
ของวิลเลียมสัน

1. โปรแกรมการให้คำปรึกษาการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาแบบกลุ่มแบบวิเคราะห์ ลักษณะและองค์ประกอบของบุคคล ตามทฤษฎีการให้คำปรึกษาของวิลเลียมสัน

ครั้งที่	หัวข้อ	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
1	ปฐมนิเทศ	1. เพื่อสร้างสัมพันธภาพระหว่างผู้ให้คำปรึกษากับนักเรียนในกลุ่ม และให้นักเรียนทุกคนในกลุ่มคุ้นเคยและไว้วางใจซึ่งกันและกัน เข้าใจและยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล 2. เพื่อให้นักเรียนทุกคนทราบวัตถุประสงค์ของการให้คำปรึกษาตลอดจนกำหนดช่วงเวลา จำนวนครั้ง และสถานที่ให้คำปรึกษา 3. เพื่อให้นักเรียนทราบความสำคัญของการตระหนักรู้ด้านการศึกษาต่อระดับอุดมศึกษา	1. ผู้ให้คำปรึกษาให้นักเรียนนั่งเป็นวงกลมหันหน้าเข้าหากัน 2. ผู้ให้คำปรึกษากล่าวต้อนรับนักเรียนทุกคน และให้นักเรียนแต่ละคนแนะนำตนเองเพื่อสร้างสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนภายในกลุ่มและผู้ให้คำปรึกษาโดยใช้กิจกรรม "วนฝัน" มีขั้นตอนดังนี้ 2.1 แจกกระดาษให้นักเรียนคนละ 1 แผ่น 2.2 ให้นักเรียนแต่ละคนเขียนเกี่ยวกับ อาชีพที่ตนเองอยากจะเป็นในอนาคตคนละ 1 อย่าง 2.3 ให้นักเรียนแต่ละคนเสนออาชีพที่ตนเขียนให้นักเรียนคนอื่นทราบและเปิดโอกาสให้นักเรียนคนอื่น ๆ ชักถามสิ่งที่อยากทราบจนครบทุกคน

ครั้งที่	หัวข้อ	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
			<p>ต่าง ๆ ซึ่งได้มาจากการที่นักเรียนในกลุ่มตอบแบบทดสอบความถนัดแบบสอบถาม ความสนใจ ค่านิยม และแบบสอบถามบุคลิกภาพ</p> <p>2.2 ผู้ให้คำปรึกษาวิเคราะห์และแปลผลแบบทดสอบและแบบสอบถามต่าง ๆ แก่นักเรียนในกลุ่ม</p> <p>2.3 ผู้ให้คำปรึกษาสังเคราะห์ข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้จากการวิเคราะห์และแปลผลแบบสอบถามต่าง ๆ แก่นักเรียนในกลุ่ม</p> <p>2.4 ผู้ให้คำปรึกษาและนักเรียนในกลุ่มร่วมกันวินิจฉัยข้อมูลต่าง ๆ จากการสังเคราะห์ความมถนัด ความสนใจ ค่านิยม และบุคลิกภาพ</p> <p>2.5 ผู้ให้คำปรึกษาให้คำปรึกษานักเรียนในกลุ่มเกี่ยวกับคุณสมบัติต่าง ๆ ของศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา</p>

ครั้งที่	หัวข้อ	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
6 - 8	<p>ความสำคัญ และลักษณะ ของแต่ละ สาขาวิชา</p>	<p>เพื่อให้ให้นักเรียนในกลุ่มมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับความสำคัญ ของวัตถุประสงค์และเป้าหมาย ของแต่ละสาขาวิชา</p>	<p>2.6 ผู้ให้คำปรึกษาติดตามผล การให้คำปรึกษาว่าหลังจาก นักเรียนในกลุ่มได้รับคำปรึกษา แล้วนักเรียนแต่ละคนสามารถ รู้จักและเข้าใจตนเอง</p> <p>3. ขั้นตอนการให้คำปรึกษา ผู้ให้ คำปรึกษาให้นักเรียนแต่ละคนสรุป ผลของการให้คำปรึกษาเกี่ยวกับ การรู้จักและเข้าใจตนเองแล้ว ผู้ให้คำปรึกษาสรุปเพิ่มเติม</p> <p>4. ผู้ให้คำปรึกษานัดหมายการให้ คำปรึกษาครั้งต่อไป</p> <p>1. ขั้นเริ่มต้นนำให้คำปรึกษา ผู้ให้ คำปรึกษาทบทวนเรื่องที่สนทนา ครั้งที่แล้วและชี้แจงวัตถุประสงค์ ของการให้นักเรียนในกลุ่มมี ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับ ความสำคัญของวัตถุประสงค์และ เป้าหมายของแต่ละสาขาวิชา</p> <p>2. ขั้นตอนการให้คำปรึกษา</p>

ครั้งที่	หัวข้อ	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
			<p>2.1 ผู้ให้คำปรึกษาอธิบาย ความสำคัญและลักษณะของ แต่ละสาขาวิชาที่นักเรียน ในกลุ่มต้องการจะศึกษาต่อใน ระดับอุดมศึกษา</p> <p>2.2 ผู้ให้คำปรึกษาให้นักเรียน ในกลุ่มวิเคราะห์ข้อมูลต่าง ๆ ของสาขาวิชาที่นักเรียน ต้องการศึกษาต่อในระดับ อุดมศึกษา</p> <p>2.3 ผู้ให้คำปรึกษาให้นักเรียน ในกลุ่มวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยว กับสาขาวิชาที่นักเรียน แต่ละคนต้องการศึกษาต่อใน ระดับอุดมศึกษา ให้สอดคล้อง กับความถนัด ความสนใจ ค่านิยมและบุคลิกภาพของ ตนเอง</p> <p>2.4 ผู้ให้คำปรึกษาและนักเรียน ในกลุ่มร่วมกันวินิจฉัยข้อมูล ต่าง ๆ จากการสังเคราะห์ เกี่ยวกับความถนัด ความสนใจ ค่านิยม และบุคลิกภาพของ</p>

ครั้งที่	หัวข้อ	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
			<p>ตนเอง ประกอบกับ ลักษณะสาขาวิชาต่าง ๆ ในระดับอุดมศึกษา</p> <p>2.5 ผู้ให้คำปรึกษาให้คำปรึกษา นักเรียนในกลุ่มเกี่ยวกับ หลักสูตรวิชาต่าง ๆ ของ แต่ละสาขาวิชาในระดับ อุดมศึกษา เพื่อช่วยเหลือ นักเรียนแต่ละคนในการ เตรียมตัว เลือกสาขาวิชา ที่จะศึกษาต่อในระดับ อุดมศึกษา</p> <p>2.6 ผู้ให้คำปรึกษาติดตามผล การให้คำปรึกษาว่าหลังจาก นักเรียนในกลุ่มได้รับคำปรึกษา แล้วนักเรียนแต่ละคนสามารถ รู้และ เข้าใจความสำคัญและ ลักษณะ ของแต่ละสาขาวิชา ในระดับอุดมศึกษาได้เพียงใด</p> <p>3. ขั้นตอนการให้คำปรึกษา ผู้ให้คำปรึกษา ให้นักเรียนแต่ละคนสรุปผลการให้คำ ปรึกษาเกี่ยวกับความสำคัญและ ลักษณะของแต่ละสาขาวิชา</p>

ครั้งที่	หัวข้อ	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
9-11	การเตรียมตัวเลือกศึกษาต่อระดับอุดมศึกษา	เพื่อให้นักเรียนในกลุ่มเตรียมตัวเลือกสาขาเพื่อศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาให้เหมาะสมกับตนเอง	<p>4. ผู้ให้คำปรึกษานัดหมายการให้คำปรึกษาครั้งต่อไป</p> <p>1. ขึ้นเริ่มต้นให้คำปรึกษา ผู้ให้คำปรึกษาทบทวนเรื่องที่สนทนาครั้งที่แล้ว และชี้แจงวัตถุประสงค์ของการเตรียมตัวเลือกสาขาวิชาเพื่อศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา เพื่อให้นักเรียนในกลุ่มแต่ละคนทำความเข้าใจตนเอง บุคลิกภาพของผู้เรียน รวมทั้งความสำคัญและลักษณะของวิชาในแต่ละสาขาวิชา มาประกอบการเลือกศึกษาต่อในแต่ละสาขาในระดับอุดมศึกษา</p> <p>2. ขึ้นดำเนินการให้คำปรึกษา</p> <p>2.1 ผู้ให้คำปรึกษาให้นักเรียนในกลุ่มเลือกสาขาที่ต้องการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาให้สอดคล้องเหมาะสมกับตนเอง</p> <p>2.2 ผู้ให้คำปรึกษาให้นักเรียนในกลุ่มช่วยกันวิเคราะห์สาขา</p>

ครั้งที่	หัวข้อ	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
			<p>วิชาที่เลือกที่เหมาะสมกับตนเองและผู้อื่นเพียงใด</p> <p>2.3 ผู้ให้คำปรึกษาสังเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์สาขาวิชาที่นักเรียนในกลุ่มเลือกเพื่อให้นักเรียนแต่ละคนรู้จักและเข้าใจตนเองมากยิ่งขึ้น</p> <p>2.4 ผู้ให้คำปรึกษาและนักเรียนในกลุ่มร่วมกันวินิจฉัยข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้จากการสังเคราะห์เกี่ยวกับการเลือกสาขาวิชาในระดับอุดมศึกษากับการตระหนักรู้ด้านการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา</p> <p>2.5 ผู้ให้คำปรึกษาให้คำปรึกษานักเรียนในกลุ่มเกี่ยวกับการเลือกสาขาวิชา ได้แก่ ระดับคะแนนสูง-ต่ำ รายวิชาที่สอบของแต่ละสาขาวิชาเพื่อช่วยเหลือนักเรียนแต่ละคนในการเตรียมตัวเลือกสาขาวิชา</p>

ครั้งที่	หัวข้อ	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
			<p>2.6 ผู้ให้คำปรึกษาติดตามผลการให้คำปรึกษาว่าหลังจากนักเรียนในกลุ่มได้รับคำปรึกษาเกี่ยวกับการเตรียมตัวเพื่อเข้าศึกษาต่อในแต่ละสาขาในระดับอุดมศึกษาแล้ว นักเรียนแต่ละคนเลือกสาขาวิชาที่เหมาะสมกับตนเองเพียงใด</p> <p>3. จัดปฏิบัติการให้คำปรึกษา ผู้ให้คำปรึกษาให้นักเรียนแต่ละคนสรุปผลของการให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการเตรียมตัวเพื่อเลือกศึกษาต่อในแต่ละสาขาแล้วผู้ให้คำปรึกษาสรุปเพิ่มเติม</p> <p>4. ผู้ให้คำปรึกษานัดหมายการให้คำปรึกษาครั้งต่อไป</p>

ครั้งที่	หัวข้อ	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
12	ปัจฉิมนิเทศ	เพื่อให้นักเรียนในกลุ่มสรุปผลที่ได้รับจากการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม และการตระหนักรู้ด้านการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา	<ol style="list-style-type: none"> 1. ผู้ให้คำปรึกษาและนักเรียนนั่งเป็นวงกลมหันหน้าเข้าหากัน 2. ผู้ให้คำปรึกษาและนักเรียนร่วมกันสรุป การตระหนักรู้ด้านการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาว่าหมายถึงการที่นักเรียนมีความรู้และเข้าใจเกี่ยวกับความสำคัญและลักษณะของแต่ละสาขาวิชา บุคลิกภาพของผู้เรียนในแต่ละสาขาวิชา และการเตรียมตัวเลือกสาขาวิชาเพื่อศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา 3. ให้นักเรียนแต่ละคนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับหัวข้อต่อไปนี้ <ol style="list-style-type: none"> 3.1 ความรู้ที่นักเรียนได้รับรู้เกี่ยวกับการตระหนักรู้ด้านการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษามีประโยชน์ต่อนักเรียนมากน้อยเพียงใด นักเรียนจะนำไปประกอบการพิจารณาก่อนจะเตรียมตัวเลือกสาขาวิชาในระดับอุดมศึกษาได้อย่างไร

ครั้งที่	หัวข้อ	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
			<p>3.2 นักเรียนได้ประโยชน์อะไรจากการได้รับคำปรึกษาแบบกลุ่มครั้งนี้</p> <p>4. ผู้ให้คำปรึกษาสรุปผลของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มต่อการตระหนักรู้ด้านการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา ผู้ให้คำปรึกษากล่าวขอพบนักเรียนและกล่าวปิดการทดลอง</p>

หมายเหตุ : การให้คำปรึกษาแบบกลุ่มแต่ละครั้งใช้เวลา 1.30 ชั่วโมง

โปรแกรมการให้คำปรึกษาการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาแบบกลุ่มแบบวิเคราะห์ลักษณะ และองค์ประกอบของบุคคล ตามทฤษฎีการให้คำปรึกษาของวิลเลียมสัน เรื่อง การตระหนักรู้ ด้านการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา

ครั้งที่ 1

ปฐมนิเทศ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อสร้างสัมพันธภาพระหว่างผู้ให้คำปรึกษากับนักเรียนในกลุ่ม และให้นักเรียนในกลุ่มคุ้นเคยและไว้วางใจซึ่งกันและกัน เข้าใจและยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล
2. เพื่อให้นักเรียนทุกคนได้ทราบวัตถุประสงค์ของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม กฎระเบียบของกลุ่ม บทบาทและหน้าที่ของนักเรียนและผู้ให้คำปรึกษา ตลอดจนกำหนดช่วงเวลา จำนวนครั้งและสถานที่ให้คำปรึกษา
3. เพื่อให้นักเรียนได้ทราบถึงความสำคัญ ของการตระหนักรู้ด้านการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา

วิธีการดำเนินการ

1. ผู้ให้คำปรึกษาให้นักเรียนนั่งเป็นวงกลม หันหน้าเข้าหากัน
2. ผู้ให้คำปรึกษากล่าวต้อนรับนักเรียนทุกคน และให้นักเรียนแต่ละคนได้แนะนำตนเอง เพื่อสร้างสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนภายในกลุ่ม และผู้ให้คำปรึกษาโดยใช้กิจกรรม "วนพัน" มีขั้นตอนดังนี้
 - 2.1 แจกกระดาษให้นักเรียนคนละ 1 แผ่น
 - 2.2 ให้นักเรียนแต่ละคนเขียนเกี่ยวกับอาชีพที่ตนเองอยากจะเป็นในอนาคต คนละ 1 อย่าง

2.3 ให้นักเรียนเสนออาชีพที่ตนเขียนให้นักเรียนคนอื่นทราบทีละคน เปิดโอกาสให้นักเรียนคนอื่น ๆซักถามตนเองว่าสิ่งที่ตนเองอยากทราบจนครบทุกคน

3. ผู้ให้คำปรึกษากล่าวถึงวัตถุประสงค์ของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม กฎระเบียบของกลุ่ม บทบาทหน้าที่ของผู้ให้คำปรึกษาและนักเรียนที่ต้องปฏิบัติในการเข้าร่วมกลุ่ม

4. ผู้ให้คำปรึกษาอธิบายให้นักเรียนทราบถึง ความสำคัญของการตระหนักรู้ด้าน การศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา

5. ผู้ให้คำปรึกษานัดหมายการให้คำปรึกษาครั้งต่อไป

อุปกรณ์

1. กระดาษ
2. ปากกา

การประเมินผล

1. สังเกตจากความสนใจและความร่วมมือในการทำกิจกรรม
2. สังเกตจากการแสดงความคิดเห็น

ครั้งที่ 2

การรู้จักและเข้าใจเกี่ยวกับความถนัดของตนเอง

วัตถุประสงค์

เพื่อให้นักเรียนในกลุ่มรู้จักและเข้าใจตนเอง โดยให้นักเรียนสำรวจความถนัดด้านตัวเลข ด้านเหตุผลและด้านมิติสัมพันธ์

วิธีดำเนินการ

1. **ขั้นเริ่มต้นให้คำปรึกษา** ผู้ให้คำปรึกษาทบทวนเรื่องที่สนทนาครั้งที่แล้ว และชี้แจงวัตถุประสงค์ของการให้นักเรียนในกลุ่มสำรวจความถนัดด้านตัวเลข ด้านเหตุผลและด้านมิติสัมพันธ์ เพื่อให้นักเรียนในกลุ่มรู้จักและเข้าใจตนเอง
2. **ขั้นดำเนินการให้คำปรึกษา** ผู้ให้คำปรึกษาดำเนินการตามขั้นตอนต่อไปนี้ โดยเปิดโอกาสให้นักเรียนในกลุ่มแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและประสบการณ์ ตลอดทั้งอภิปรายร่วมกัน นอกจากนี้ผู้ให้คำปรึกษาจะใช้เทคนิคต่าง ๆ ในการให้คำปรึกษา ซึ่งได้แก่ การใช้คำถามปลายเปิด-ปลายปิด การอธิบาย การให้ข้อเสนอแนะ และการให้กำลังใจแก่นักเรียนในกลุ่ม
 - 2.1 ผู้ให้คำปรึกษาให้นักเรียนในกลุ่มตอบแบบสอบถามความถนัด แล้วแจกข้อมูลต่าง ๆ
 - 2.2 ผู้ให้คำปรึกษาวิเคราะห์และแปลผลแบบทดสอบความถนัดแก่นักเรียนในกลุ่ม
 - 2.3 ผู้ให้คำปรึกษาสังเคราะห์ข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้จากการวิเคราะห์และแปลผลแบบทดสอบความถนัด
 - 2.4 ผู้ให้คำปรึกษาและนักเรียนในกลุ่มร่วมกันวินิจฉัยข้อมูลต่าง ๆ จากการสังเคราะห์แบบทดสอบความถนัด
 - 2.5 ผู้ให้คำปรึกษาให้คำปรึกษานักเรียนในกลุ่มเกี่ยวกับคุณสมบัติต่าง ๆ ของนักเรียนเพื่อช่วยเหลือนักเรียนในกลุ่มในการเตรียมตัวเลือกสาขาวิชาที่จะศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา

2.6 ผู้ให้คำปรึกษาติดตามผลการให้คำปรึกษาหลังจากนักเรียนในกลุ่มได้รับคำปรึกษา แล้วนักเรียนแต่ละคนสามารถรู้จักและเข้าใจตนเองเพียงใด

3. ขึ้นอยู่กับการให้คำปรึกษา ผู้ให้คำปรึกษาให้นักเรียนแต่ละคนสรุปผลของการให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการรู้จักและเข้าใจตนเอง แล้วผู้ให้คำปรึกษาสรุปเพิ่มเติม

4. ผู้ให้คำปรึกษานัดหมายการให้คำปรึกษาครั้งต่อไป

อุปกรณ์

แบบทดสอบความถนัด (ส่วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2527 : 164 - 217)

ได้แก่

1. แบบทดสอบความถนัดด้านตัวเลข
2. แบบทดสอบความถนัดด้านเหตุผล
3. แบบทดสอบความถนัดด้านมิติสัมพันธ์

การประเมินผล

1. สังเกตจากความสนใจและความร่วมมือในการตอบแบบทดสอบความถนัด
2. สังเกตจากการร่วมอภิปรายและสรุปของนักเรียน

ครั้งที่ 3

การรู้จักและเข้าใจเกี่ยวกับความสนใจของตนเอง

วัตถุประสงค์

เพื่อให้นักเรียนในกลุ่มรู้จักและเข้าใจตนเอง โดยให้นักเรียนในกลุ่มสำรวจความสนใจ

วิธีดำเนินการ

1. ขึ้นเริ่มต้นให้คำปรึกษา ผู้ให้คำปรึกษาทบทวนเรื่องที่สนทนาครั้งที่แล้ว และชี้แจงวัตถุประสงค์ของการให้นักเรียนในกลุ่มสำรวจความสนใจ เพื่อให้นักเรียนในกลุ่มรู้จักและเข้าใจตนเอง
2. ขึ้นดำเนินการให้คำปรึกษา ผู้ให้คำปรึกษาดำเนินการตามขั้นตอนต่อไปนี้ โดยเปิดโอกาสให้นักเรียนในกลุ่มแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและประสบการณ์ ตลอดทั้งอภิปรายร่วมกัน นอกจากนี้ผู้ให้คำปรึกษาจะใช้เทคนิคต่าง ๆ ในการให้คำปรึกษา ซึ่งได้แก่ การใช้คำถามปลายเปิด-ปลายปิด การอธิบาย การให้ข้อเสนอแนะ และการให้กำลังใจแก่นักเรียนในกลุ่ม
 - 2.1 ผู้ให้คำปรึกษาให้นักเรียนในกลุ่มตอบแบบสอบถามความสนใจ
 - 2.2 ผู้ให้คำปรึกษาวิเคราะห์และแปลผลแบบสอบถามความสนใจแก่นักเรียนในกลุ่ม
 - 2.3 ผู้ให้คำปรึกษาสังเคราะห์ข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้จากการวิเคราะห์และแปลผลแบบสอบถามความสนใจ
 - 2.4 ผู้ให้คำปรึกษาและนักเรียนในกลุ่มร่วมกันวินิจฉัยข้อมูลต่าง ๆ จากการสังเคราะห์แบบสอบถามความสนใจ
 - 2.5 ผู้ให้คำปรึกษาให้คำปรึกษานักเรียนในกลุ่มเกี่ยวกับคุณสมบัติต่าง ๆ ของนักเรียนเพื่อช่วยเหลือนักเรียนในกลุ่มในการเตรียมตัวเลือกสาขาวิชาที่จะศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา

2.6 ผู้ให้คำปรึกษาติดตามผลการให้คำปรึกษาหลังจากนักเรียนในกลุ่มได้รับคำปรึกษาแล้วนักเรียนแต่ละคนสามารถรู้จักและเข้าใจตนเองเพียงใด

3. ขั้นตอนการให้คำปรึกษา ผู้ให้คำปรึกษาให้นักเรียนแต่ละคนสรุปผลของการให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการรู้จักและเข้าใจตนเอง แล้วผู้ให้คำปรึกษาสรุปเพิ่มเติม

4. ผู้ให้คำปรึกษานัดหมายการให้คำปรึกษาครั้งต่อไป

อุปกรณ์

แบบสอบถามความสนใจอาชีพ (เพ็ญศรี จินดาศักดิ์. 2535 : 109 - 119 ; อ้างอิงมาจาก The Psychological Corporation. 1990)

การประเมินผล

1. สังเกตจากความสนใจและความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม
2. สังเกตจากการร่วมอภิปรายและสรุปของนักเรียน

ครั้งที่ 4

การรู้จักและเข้าใจเกี่ยวกับค่านิยมของตนเอง

วัตถุประสงค์

เพื่อให้นักเรียนในกลุ่มรู้จักและเข้าใจตนเอง โดยให้นักเรียนในกลุ่มสำรวจค่านิยม

วิธีดำเนินการ

1. ขึ้นเริ่มต้นให้คำปรึกษา ผู้ให้คำปรึกษาทบทวนเรื่องที่สนทนาครั้งที่แล้ว และชี้แจงวัตถุประสงค์ของการให้นักเรียนในกลุ่มสำรวจค่านิยม เพื่อให้ นักเรียนในกลุ่มรู้จักและเข้าใจตนเอง
2. ขึ้นดำเนินการให้คำปรึกษา ผู้ให้คำปรึกษาดำเนินการตามขั้นตอนต่อไปนี้ โดยเปิดโอกาสให้นักเรียนในกลุ่มแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและประสบการณ์ ตลอดทั้งอภิปรายร่วมกัน นอกจากนี้ผู้ให้คำปรึกษาจะใช้เทคนิคต่าง ๆ ในการให้คำปรึกษา ซึ่งได้แก่ การใช้คำถามปลายเปิด-ปลายปิด การอธิบาย การให้ข้อเสนอแนะ และการให้กำลังใจแก่นักเรียนในกลุ่ม
 - 2.1 ผู้ให้คำปรึกษาให้นักเรียนในกลุ่มตอบแบบสอบถามค่านิยม
 - 2.2 ผู้ให้คำปรึกษาวิเคราะห์และแปลผลแบบสอบถามค่านิยมแก่นักเรียนในกลุ่ม
 - 2.3 ผู้ให้คำปรึกษาสังเคราะห์ข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้จากการวิเคราะห์และแปลผลแบบสอบถามค่านิยม
 - 2.4 ผู้ให้คำปรึกษาและนักเรียนในกลุ่มร่วมกันวินิจฉัยข้อมูลต่าง ๆ จากการสังเคราะห์แบบสอบถามค่านิยม
 - 2.5 ผู้ให้คำปรึกษาให้คำปรึกษานักเรียนในกลุ่มเกี่ยวกับคุณสมบัติต่าง ๆ ของนักเรียนเพื่อช่วยเหลือนักเรียนในกลุ่มในการเตรียมตัวเลือกสาขาวิชาที่จะศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา
 - 2.6 ผู้ให้คำปรึกษาติดตามผลการให้คำปรึกษาหลังจากนักเรียนในกลุ่มได้รับคำปรึกษาแล้ว นักเรียนแต่ละคนสามารถรู้จักและเข้าใจตนเองเพียงใด

3. ขั้นตอนการให้คำปรึกษา ผู้ให้คำปรึกษาให้นักเรียนแต่ละคนสรุปผลของการให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการรู้จักและเข้าใจตนเอง แล้วผู้ให้คำปรึกษาสรุปเพิ่มเติม
4. ผู้ให้คำปรึกษานัดหมายการให้คำปรึกษาครั้งต่อไป

อุปกรณ์

แบบสอบถามค่านิยมในอาชีพ (เพ็ญศรี จินดาศักดิ์. 2535 : 120 - 124 ; อ้างอิงมาจาก Super. 1970)

การประเมินผล

1. สังเกตจากความสนใจและความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม
2. สังเกตจากการร่วมอภิปรายและสรุปของนักเรียน

ครั้งที่ 5

การรู้จักและเข้าใจเกี่ยวกับบุคลิกภาพของตนเอง

วัตถุประสงค์

เพื่อให้ให้นักเรียนในกลุ่มรู้จักและเข้าใจเกี่ยวกับบุคลิกภาพของตนเองและผู้อื่นเป็น
อย่างไรและสัมพันธ์กับสาขาวิชาใด

วิธีดำเนินการ

1. ขั้นเริ่มต้นให้คำปรึกษา ผู้ให้คำปรึกษาทบทวนเรื่องที่สนทนาครั้งที่แล้ว และ
ชี้แจงวัตถุประสงค์ของการให้นักเรียนในกลุ่มตอบแบบสอบถามบุคลิกภาพของฮอลแลนด์ เพื่อให้
นักเรียนแต่ละคนรู้และเข้าใจบุคลิกภาพของผู้เรียนในแต่ละสาขา
2. ขั้นดำเนินการให้คำปรึกษา ผู้ให้คำปรึกษาดำเนินการตามขั้นตอนต่อไปนี้ โดย
เปิดโอกาสให้นักเรียนในกลุ่ม แลกเปลี่ยนความคิดเห็นและประสบการณ์ ตลอดทั้งอภิปราย
ร่วมกัน นอกจากนี้ผู้ให้คำปรึกษาจะใช้เทคนิคต่าง ๆ ในการให้คำปรึกษา ซึ่งได้แก่ การใช้
คำถามปลายเปิด-ปลายปิด การอธิบาย การให้ข้อเสนอแนะ และการให้กำลังใจแก่นักเรียน
ในกลุ่ม
 - 2.1 ผู้ให้คำปรึกษาให้นักเรียนในกลุ่มตอบแบบสอบถามบุคลิกภาพของฮอลแลนด์
 - 2.2 ผู้ให้คำปรึกษาวิเคราะห์และแปลผลแบบสอบถามบุคลิกภาพของฮอลแลนด์
แก่นักเรียนในกลุ่ม
 - 2.3 ผู้ให้คำปรึกษาสังเคราะห์ข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้จากการวิเคราะห์และแปลผล
แบบสอบถามบุคลิกภาพของฮอลแลนด์
 - 2.4 ผู้ให้คำปรึกษาและนักเรียนในกลุ่มร่วมกันวินิจฉัยข้อมูลต่าง ๆ จากการ
สังเคราะห์เกี่ยวกับบุคลิกภาพ ให้สัมพันธ์กับลักษณะของสาขาวิชาในระดับอุดมศึกษา

2.5 ผู้ให้คำปรึกษาให้คำปรึกษานักเรียนในกลุ่มเกี่ยวกับบุคลิกภาพ 6 กลุ่มของฮอลแลนด์ เพื่อช่วยเหลือนักเรียนในกลุ่มในการเตรียมตัวเลือกสาขาวิชาที่จะศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา

3. ขั้นตอนการให้คำปรึกษา ผู้ให้คำปรึกษาให้นักเรียนแต่ละคนสรุปผลของการให้คำปรึกษาเกี่ยวกับบุคลิกภาพของผู้เรียนในแต่ละสาขา แล้วผู้ให้คำปรึกษาสรุปเพิ่มเติม

4. ผู้ให้คำปรึกษานัดหมายการให้คำปรึกษาครั้งต่อไป

อุปกรณ์

แบบสอบถามบุคลิกภาพของฮอลแลนด์

การประเมินผล

1. สังเกตจากความสนใจและความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม
2. สังเกตจากการร่วมอภิปรายและสรุปของนักเรียน

ครั้งที่ 6

ความสำคัญและลักษณะของสาขาวิชาวิศวกรรมศาสตร์

วัตถุประสงค์

เพื่อให้ให้นักเรียนในกลุ่มมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับความสำคัญ วัตถุประสงค์และเป้าหมายของสาขาวิชาวิศวกรรมศาสตร์

วิธีดำเนินการ

1. ขึ้นเริ่มต้นให้คำปรึกษา ผู้ให้คำปรึกษาทบทวนเรื่องที่สนทนาครั้งที่แล้ว และชี้แจงวัตถุประสงค์ของการให้นักเรียนในกลุ่มมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับความสำคัญ วัตถุประสงค์และเป้าหมายของสาขาวิชาวิศวกรรมศาสตร์ เพื่อให้นักเรียนแต่ละคนได้รู้จักและเข้าใจความสำคัญและลักษณะของสาขาวิชาวิศวกรรมศาสตร์
2. ขึ้นดำเนินการให้คำปรึกษา ผู้ให้คำปรึกษาดำเนินการตามขั้นตอนต่อไปนี้ โดยเปิดโอกาสให้นักเรียนในกลุ่ม แลกเปลี่ยนความคิดเห็นและประสบการณ์ ตลอดทั้งอภิปรายร่วมกัน นอกจากนี้ผู้ให้คำปรึกษาจะใช้เทคนิคต่าง ๆ ในการให้คำปรึกษา ซึ่งได้แก่ การใช้คำถามปลายเปิด-ปลายปิด การอธิบาย การให้ข้อเสนอแนะ และการให้กำลังใจแก่นักเรียนในกลุ่ม
 - 2.1 ผู้ให้คำปรึกษาให้นักเรียนในกลุ่มศึกษาความสำคัญและลักษณะของสาขาวิชาวิศวกรรมศาสตร์จากเอกสารเรื่องความสำคัญและลักษณะของสาขาวิชาในระดับอุดมศึกษา
 - 2.2 ผู้ให้คำปรึกษาให้นักเรียนในกลุ่มวิเคราะห์ข้อมูลต่าง ๆ ของสาขาวิชาวิศวกรรมศาสตร์
 - 2.3 ผู้ให้คำปรึกษาให้นักเรียนในกลุ่มสังเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสาขาวิชาวิศวกรรมศาสตร์ ให้สอดคล้องกับความถนัด ความสนใจ ค่านิยมและบุคลิกภาพของตนเอง
 - 2.4 ผู้ให้คำปรึกษาและนักเรียนร่วมกันวินิจฉัยข้อมูลต่าง ๆ จากการสังเคราะห์มาประกอบกับลักษณะสาขาวิชาวิศวกรรมศาสตร์

2.5 ผู้ให้คำปรึกษาให้คำปรึกษานักเรียนในกลุ่มเกี่ยวกับหลักสูตรวิชา
วิศวกรรมศาสตร์ เพื่อช่วยเหลือนักเรียนแต่ละคนในการเตรียมตัวเลือกสาขาวิชา
วิศวกรรมศาสตร์

2.6 ผู้ให้คำปรึกษาติดตามผลการให้คำปรึกษาว่า หลังจากนักเรียนในกลุ่ม
ได้รับคำปรึกษาแล้ว นักเรียนแต่ละคนสามารถรู้และเข้าใจความสำคัญและลักษณะของสาขา
วิศวกรรมศาสตร์เพียงใด

3. ขั้นตอนการให้คำปรึกษา ผู้ให้คำปรึกษาให้นักเรียนแต่ละคนสรุปผลของการให้
คำปรึกษาเกี่ยวกับความสำคัญและลักษณะของสาขาวิชาวิศวกรรมศาสตร์ แล้วผู้ให้คำปรึกษา
สรุปเพิ่มเติม

4. ผู้ให้คำปรึกษานัดหมายการให้คำปรึกษาครั้งต่อไป

อุปกรณ์

เอกสารเรื่อง ความสำคัญและลักษณะของสาขาวิชาในระดับอุดมศึกษา

การประเมินผล

สังเกตจากการตอบคำถามและการสรุปของนักเรียน

ครั้งที่ 7

ความสำคัญและลักษณะของสาขาวิชาวิทยาศาสตร์

วัตถุประสงค์

เพื่อให้นักเรียนในกลุ่มมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับความสำคัญ วัตถุประสงค์และเป้าหมายของสาขาวิชาวิทยาศาสตร์

วิธีดำเนินการ

1. ขั้นเริ่มต้นให้คำปรึกษา ผู้ให้คำปรึกษาทบทวนเรื่องที่สนทนาครั้งที่แล้ว และชี้แจงวัตถุประสงค์ของการให้นักเรียนในกลุ่มมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับความสำคัญ วัตถุประสงค์และเป้าหมายของสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ เพื่อให้นักเรียนแต่ละคนได้รู้จักและเข้าใจความสำคัญ และลักษณะของสาขาวิชาวิทยาศาสตร์
2. ขั้นดำเนินการให้คำปรึกษา ผู้ให้คำปรึกษาดำเนินการตามขั้นตอนต่อไปนี้ โดยเปิดโอกาสให้นักเรียนในกลุ่มแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและประสบการณ์ ตลอดทั้งอภิปรายร่วมกัน นอกจากนี้ผู้ให้คำปรึกษาจะใช้เทคนิคต่าง ๆ ในการให้คำปรึกษา ซึ่งได้แก่ การใช้คำถาม ปลายเปิด-ปลายปิด การอธิบาย การให้ข้อเสนอแนะ และการให้กำลังใจแก่นักเรียนในกลุ่ม
 - 2.1 ผู้ให้คำปรึกษาให้นักเรียนในกลุ่มศึกษาความสำคัญและลักษณะของสาขาวิชาวิทยาศาสตร์จากเอกสารเรื่องความสำคัญและลักษณะของสาขาวิชาในระดับอุดมศึกษา
 - 2.2 ผู้ให้คำปรึกษาให้นักเรียนในกลุ่มวิเคราะห์ข้อมูลต่าง ๆ ของสาขาวิชาวิทยาศาสตร์
 - 2.3 ผู้ให้คำปรึกษาให้นักเรียนในกลุ่มสังเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ให้สอดคล้องกับความถนัด ความสนใจ ค่านิยม และบุคลิกภาพของตนเอง
 - 2.4 ผู้ให้คำปรึกษาและนักเรียนร่วมกันวินิจฉัยข้อมูลต่าง ๆ จากการสังเคราะห์มาประกอบกับลักษณะสาขาวิชาวิทยาศาสตร์

2.5 ผู้ให้คำปรึกษาให้คำปรึกษานักเรียนในกลุ่มเกี่ยวกับหลักสูตรวิทยาศาสตร์ เพื่อช่วยเหลือนักเรียนแต่ละคนในการเตรียมตัวเลือกสาขาวิชาวิทยาศาสตร์

2.6 ผู้ให้คำปรึกษาติดตามผลการให้คำปรึกษาว่า หลังจากนักเรียนในกลุ่มได้รับคำปรึกษาแล้ว นักเรียนแต่ละคนสามารถรู้และเข้าใจความสำคัญและลักษณะของสาขาวิทยาศาสตร์เพียงใด

3. ขั้นตอนการให้คำปรึกษา ผู้ให้คำปรึกษาให้นักเรียนแต่ละคนสรุปผลของการให้คำปรึกษาเกี่ยวกับความสำคัญและลักษณะของสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ แล้วผู้ให้คำปรึกษาสรุปเพิ่มเติม

4. ผู้ให้คำปรึกษานัดหมายการให้คำปรึกษาครั้งต่อไป

อุปกรณ์

เอกสาร เรื่องความสำคัญและลักษณะของสาขาวิชาในระดับอุดมศึกษา

การประเมินผล

สังเกตจากการตอบคำถามและการสรุปของนักเรียน

ครั้งที่ 8

ความสำคัญและลักษณะของสาขาวิชา เกษตรศาสตร์

วัตถุประสงค์

เพื่อให้แก่นักเรียนในกลุ่มมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับความสำคัญ วัตถุประสงค์และเป้าหมายของสาขาวิชา เกษตรศาสตร์

วิธีดำเนินการ

1. ขึ้นเริ่มต้นให้คำปรึกษา ผู้ให้คำปรึกษาทบทวนเรื่องที่สนทนาครั้งที่แล้ว และชี้แจงวัตถุประสงค์ของการให้นักเรียนในกลุ่มมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับความสำคัญ วัตถุประสงค์และเป้าหมายของสาขาวิชา เกษตรศาสตร์ เพื่อให้แก่นักเรียนแต่ละคนได้รู้จักและเข้าใจความสำคัญและลักษณะของสาขาวิชา เกษตรศาสตร์
2. ขึ้นดำเนินการให้คำปรึกษา ผู้ให้คำปรึกษาดำเนินการตามขั้นตอนต่อไปนี้ โดยเปิดโอกาสให้นักเรียนในกลุ่ม แลกเปลี่ยนความคิดเห็นและประสบการณ์ ตลอดทั้งอภิปรายร่วมกัน นอกจากนี้ผู้ให้คำปรึกษาจะใช้เทคนิคต่าง ๆ ในการให้คำปรึกษา ซึ่งได้แก่ การให้คำถามปลายเปิด-ปลายปิด การอธิบาย การให้ข้อเสนอแนะ และการให้กำลังใจแก่นักเรียนในกลุ่ม
 - 2.1 ผู้ให้คำปรึกษาให้นักเรียนในกลุ่มศึกษาความสำคัญและลักษณะของสาขาวิชา เกษตรศาสตร์จากเอกสารเรื่อง ความสำคัญและลักษณะของสาขาวิชาในระดับอุดมศึกษา
 - 2.2 ผู้ให้คำปรึกษาให้นักเรียนในกลุ่มวิเคราะห์ข้อมูลต่าง ๆ ของสาขาวิชา เกษตรศาสตร์
 - 2.3 ผู้ให้คำปรึกษาให้นักเรียนในกลุ่มสังเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสาขาวิชา เกษตรศาสตร์ให้สอดคล้องกับความถนัด ความสนใจ ค่านิยม และบุคลิกภาพของตนเอง
 - 2.4 ผู้ให้คำปรึกษาและนักเรียนร่วมกันวินิจฉัยข้อมูลต่าง ๆ จากการสังเคราะห์มาประกอบกับลักษณะสาขาวิชา เกษตรศาสตร์

2.5 ผู้ให้คำปรึกษาให้คำปรึกษานักเรียนในกลุ่มเกี่ยวกับหลักสูตรวิชาเกษตรศาสตร์ เพื่อช่วยเหลือนักเรียนแต่ละคนในการเตรียมตัวเลือกสาขาวิชาเกษตรศาสตร์

2.6 ผู้ให้คำปรึกษาติดตามผลการให้คำปรึกษาว่า หลังจากนักเรียนในกลุ่มได้รับคำปรึกษาแล้ว นักเรียนแต่ละคนสามารถรู้และเข้าใจความสำคัญและลักษณะของสาขาเกษตรศาสตร์เพียงใด

3. ขั้นตอนการให้คำปรึกษา ผู้ให้คำปรึกษาให้นักเรียนแต่ละคนสรุปผลของการให้คำปรึกษาเกี่ยวกับความสำคัญและลักษณะของสาขาวิชาเกษตรศาสตร์ แล้วผู้ให้คำปรึกษาสรุปเพิ่มเติม

4. ผู้ให้คำปรึกษานัดหมายการให้คำปรึกษาครั้งต่อไป

อุปกรณ์

เอกสารเรื่องความสำคัญและลักษณะของสาขาวิชาในระดับอุดมศึกษา

การประเมินผล

สังเกตจากการตอบคำถามและการสรุปของนักเรียน

เอกสารเรื่องความสำคัญและลักษณะของสาขาวิชาในระดับอุดมศึกษา

1. สาขาวิชาวิศวกรรมศาสตร์

1.1 ความสำคัญและลักษณะของวิชา

วิศวกรรมศาสตร์ เป็นวิชาชีพเกี่ยวกับการประดิษฐ์ คิดค้นวิธีการ ที่จะนำทรัพยากรธรรมชาติมาใช้ให้เกิดประโยชน์ ต่อมนุษยชาติอย่างเหมาะสมที่สุด การศึกษาวิศวกรรมศาสตร์ประกอบด้วยวิชาทางด้านวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ มนุษยศาสตร์และสังคม รวมทั้งศิลปะในการประยุกต์วิทยาการต่าง ๆ เพื่อตอบสนองความต้องการของมนุษย์และสังคม วิศวกร คือ ผู้ที่ทำหน้าที่เชื่อมโยงระหว่างความต้องการของมนุษย์กับความรู้ทางวิศวกรรมศาสตร์ เข้าด้วยกัน กล่าวคือ วิศวกรทำหน้าที่ประยุกต์คณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ เพื่อสนองความต้องการของสังคม นำวิชาการมาช่วยบริหารคน เงิน เครื่องจักร และวัสดุ ในขณะเดียวกัน วิศวกร ต้องมีความรู้ด้านกฎหมาย เศรษฐศาสตร์ และข้อจำกัดของสังคม แม้ว่าวิศวกรต้องเป็นผู้มีทักษะทางตรรก คือเป็นผู้รู้จักชี้เหตุผล แต่คุณสมบัติที่สำคัญของวิศวกรประการหนึ่งที่สำคัญได้ คือต้องเป็นผู้ที่มีวิจารณ์ญาณของความเป็นช่าง มีความมุ่งมั่น อุตสาหะ ทั้งทางด้านการศึกษาค้นคว้าและการทำงาน

1.2 หลักสูตรของสาขาวิชาวิศวกรรมศาสตร์

การศึกษาในระดับปริญญาตรีของสาขาวิชาวิศวกรรมศาสตร์เป็นการศึกษาหลักสูตร 4 ปี เมื่อสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร จะได้รับปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต (วศ.บ.) หลักสูตรสาขาวิชาวิศวกรรมศาสตร์ที่เปิดสอนโดยทั่วไปในระดับอุดมศึกษา ได้แก่

1.2.1 สาขาวิชาวิศวกรรมเครื่องกล ศึกษาเกี่ยวกับเครื่องจักรและเครื่องยนต์ชนิดต่าง ๆ พลังงานในรูปแบบต่าง ๆ และการแปรรูปพลังงาน การทำความเย็นและการปรับอากาศ วิศวกรรมยานยนต์ การออกแบบเครื่องจักรกลและระบบต่าง ๆ เครื่องจักรที่ใช้กำเนิดพลังงาน ระบบควบคุมและระบบอัตโนมัติต่าง ๆ รวมทั้งการนำคอมพิวเตอร์มาช่วยในการออกแบบและผลิต

1.2.2 สาขาวิชาวิศวกรรมไฟฟ้า ศึกษาและประยุกต์ใช้ทฤษฎีพื้นฐานหลักทางด้านไฟฟ้า อิเลคทรอนิกส์ สนามและคลื่นแม่เหล็กไฟฟ้า เพื่อวิเคราะห์และออกแบบระบบที่ผลิตหรือใช้ไฟฟ้า ได้แก่ ระบบผลิต ระบบจ่ายกำลังไฟฟ้า ระบบคอมพิวเตอร์ ระบบสื่อสาร

ระบบควบคุมอัตโนมัติและเครื่องมือวัด เป็นต้น นอกจากนี้ยังศึกษาการออกแบบและการนำไปใช้งานของอุปกรณ์ไฟฟ้าต่าง ๆ เช่น วงจรอิเล็กทรอนิกส์รวม สายอากาศ คอมพิวเตอร์ และระบบดิจิทัลต่าง ๆ เครื่องจักรกลไฟฟ้า ระบบขับเคลื่อนไฟฟ้า เลเซอร์และใยแสง สำหรับการสื่อสาร

1.2.3 สาขาวิศวกรรมโยธา ศึกษาเกี่ยวกับคุณสมบัติต่าง ๆ ของดิน เหล็ก คอนกรีต และวัสดุอื่น ๆ ที่ใช้ในการก่อสร้าง การออกแบบอาคารต่าง ๆ สะพาน เขื่อนดินและคอนกรีต การสำรวจภูมิประเทศ การวางแผนและออกแบบแนวทางหลวง การประปา การกำจัดน้ำเสียและสิ่งโสโครก การวางแผนและการบริหารการก่อสร้าง

1.2.4 สาขาวิชาวิศวกรรมอุตสาหการ ศึกษาเกี่ยวกับขั้นตอนการผลิต การออกแบบโรงงาน การตัดสินใจและขั้นตอนในการแก้ปัญหาต่าง ๆ การวางแผนและการควบคุมการผลิต การศึกษาการทำงาน การควบคุมคุณภาพ และการประยุกต์ใช้หลักทฤษฎีของการวิจัย การปฏิบัติงานในการแก้ปัญหา รวมทั้งการศึกษาจิตวิทยาในโรงงานและทฤษฎีต่าง ๆ ของผู้จัดการ

1.2.5 สาขาวิศวกรรมเคมี ศึกษาเกี่ยวกับวิศวกรรมปิโตรเลียม และปิโตรเคมีคอลเทคโนโลยี การออกแบบทางวิศวกรรมเคมี การถ่ายเทความร้อนทางเคมี เทคนิคทางชีวเคมี เคมีโพลีเมอร์และเซรามิกส์ กระบวนการแยกส่วนและวิศวกรรมก๊าซ กระบวนการเคมีอุตสาหกรรม และมลพิษทางอุตสาหกรรมเคมี และอื่น ๆ

2. สาขาวิชาวิทยาศาสตร์

2.1 ความสำคัญและลักษณะของวิชา

วิทยาศาสตร์เป็นวิชาเกี่ยวกับการคิด สังเกต วิเคราะห์ สังเคราะห์ วิจัย อย่างมีเหตุผล และการแก้ปัญหาได้อย่างมีหลักการ นักวิทยาศาสตร์คือ ผู้ที่ทําหน้าที่ในการทดลอง ด้านกายภาพ ชีวภาพ และปรากฏการณ์ทางธรรมชาติ เพื่อจะได้เข้าใจ และควบคุมปรากฏการณ์นั้น นักวิทยาศาสตร์ต้องเป็นผู้รู้จักใช้เหตุผล มีจิตใจใฝ่รู้ ศึกษาด้วยตนเอง รู้จักคิดเป็น แก้ปัญหาที่สลับซับซ้อนได้ และมีคุณธรรมสูง

2.2 หลักสูตรของสาขาวิทยาศาสตร์

การศึกษาในระดับปริญญาตรีของสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ เป็นการศึกษาหลักสูตร 4 ปี เมื่อสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร จะได้รับปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต (วท.บ.) หลักสูตรสาขาวิทยาศาสตร์ ที่เปิดสอนโดยทั่วไปในระดับอุดมศึกษา ได้แก่

2.2.1 สาขาวิชาชีววิทยา เป็นการศึกษาชีววิทยาของคนเป็นหลัก เพื่อนำไปสู่ความเข้าใจวิชา กายวิภาคศาสตร์และสรีรวิทยา

2.2.2 สาขาวิชาเคมี ศึกษาเพื่อให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการทำงานในระดับโมเลกุลของเซลล์ต่าง ๆ ของร่างกายที่เกี่ยวกับสุขภาพและโรค

2.2.3 สาขาวิชาคณิตศาสตร์ เป็นการศึกษาความรู้ทางสถิติ ความน่าจะเป็น เพื่อให้สามารถติดตามและเข้าใจรายงานสภาพการวิจัย ช่วยให้เกิดเป็น และรู้จักการวางแผนปฏิบัติเกี่ยวกับเวชศาสตร์ชุมชน และเป็นพื้นฐานให้มีความเข้าใจเกี่ยวกับเกณฑ์ของฟิสิกส์ เคมี และชีววิทยา

2.2.4 สาขาวิชาฟิสิกส์ ศึกษาเกี่ยวกับกลศาสตร์เบื้องต้น ความร้อน แสง เสียง แม่เหล็ก ไฟฟ้า อิเล็กทรอนิกส์ และนิวเคลียร์ฟิสิกส์ หลักฟิสิกส์ในการใช้รังสีและอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ในการตรวจวินิจฉัยโรคและการรักษา การใช้พลังงานจากแสงแดด การใช้หลักฟิสิกส์เพื่อการทรงตัวที่ดี การประหยัคพลังงาน และการควบคุมความร้อน แสง เสียง ในชีวิตประจำวัน

2.2.5 สาขาวิชาวิทยาศาสตร์และสิ่งแวดล้อม เป็นการศึกษาชีวิตที่มีความสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตให้มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น

3. สาขาวิชาเกษตรศาสตร์

เกษตรศาสตร์ เป็นวิชาที่เกี่ยวกับการเพาะปลูกและการเลี้ยงสัตว์ การผลิตจากที่ดิน การใช้เครื่องทุ่นแรงทางการเกษตร รวมทั้งการใช้เทคโนโลยีเพื่อพัฒนาการเพาะปลูกและการเลี้ยงสัตว์ ซึ่งเป็นเศรษฐกิจหลักของประเทศ ผู้ที่ทำหน้าที่เกษตรกร ต้องเป็นผู้ที่ชอบทำงานกลางแจ้ง รักต้นไม้และสัตว์ มีความอดทน และมีความบากบั่น ควรจะเป็นผู้ที่สนใจเรื่อง

การเกษตร มีความสนใจใฝ่รู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีแผนใหม่ทางการเกษตร และมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการพัฒนาการเกษตร

3.2 หลักสูตรของสาขาวิชาเกษตรศาสตร์

การศึกษาในระดับปริญญาตรีของสาขาเกษตรศาสตร์ เป็นการศึกษาหลักสูตร 4 ปี เมื่อสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร จะได้รับปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต (เกษตรศาสตร์) (วท.บ.) หลักสูตรสาขาเกษตรศาสตร์ที่เปิดสอนโดยทั่วไปในระดับอุดมศึกษา ได้แก่

3.2.1 สาขาวิชากีฏวิทยา ศึกษาและบริการงานวิชาการที่เกี่ยวกับ ทฤษฎีและปฏิบัติในเรื่องวิทยาศาสตร์ที่เกี่ยวกับแมลง พร้อมดำเนินการวิจัยทั้งขั้นพื้นฐานและการประยุกต์ในสาขาต่าง ๆ ของวิทยาการทางกีฏวิทยา เช่น แมลงศัตรูพืช สัตว์ แมลงที่มีประโยชน์ทั้งในด้านการป้องกันกำจัดแมลงและเพื่อการอุตสาหกรรม อันได้แก่ ผึ้ง ไหม และครั่ง เป็นต้น

3.2.2 สาขาวิชาเกษตรกลวิธาน ศึกษาเกี่ยวกับเครื่องยนต์ เครื่องทุ่นแรง การเกษตร เช่น เครื่องมือในการเตรียมดิน เครื่องปลูก เครื่องเก็บเกี่ยว เครื่องนวด เครื่องสี เครื่องมือกลการเกษตรก่อนปลูกพืชและหลังการเก็บเกี่ยว ตลอดจนเครื่องมือต่าง ๆ ที่ใช้ในการเกษตร การเลือกใช้เครื่องมือต่าง ๆ ที่ใช้ในการเกษตร การเลือกใช้เครื่องมือเครื่องทุ่นแรงให้เหมาะแก่พืช และสภาพของดิน การอนุรักษ์ดิน การบำรุงรักษาและซ่อมแซม เครื่องยนต์ เครื่องทุ่นแรงและอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่ใช้ในการเกษตร วิธีการวางผังไฟฟ้าในไร่นา และการให้น้ำแก่พืช

3.2.3 สาขาวิชาปฐพีวิทยา ศึกษาเกี่ยวกับดิน สมบัติของดิน การแก้ไขปรับปรุงสภาวะทางเคมี ทางกายภาพและทางชีวภาพของดิน การสำรวจดิน การจำแนกดิน การทำแผนที่ดิน การไถพรวน การจัดการด้านความอุดมสมบูรณ์ของดิน ตลอดจนการเลือก การไถ การบำรุงรักษาและการฟื้นฟูดินให้เหมาะสมในการเพาะปลูกพืชที่สำคัญต่อเศรษฐกิจของประเทศ

3.2.4 สาขาพืชไร่นา ศึกษาเกี่ยวกับพืชไร่นาทั่วไป เช่น ธัญพืช พืชหัว พืชน้ำตาล พืชอาหารสัตว์ และพืชน้ำมัน ฯลฯ เริ่มตั้งแต่กรรมวิธีการผลิตและคุณภาพของพืชผลสรีรวิทยา การผลิต การเก็บรักษาพืชผล การปรับปรุงพันธุ์เหล่านี้ให้มีลักษณะและมี

คุณสมบัติตามต้องการ เช่น ให้ผลผลิตสูง มีคุณภาพสูง มีคุณภาพดี ทนต่อสภาพแห้งแล้ง โรค และศัตรู

3.2.5 สาขาวิชาพืชสวน ศึกษาเกี่ยวกับเทคโนโลยีการปลูก การผลิต การบำรุงรักษา การปรับปรุงพันธุ์ การเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ การเก็บเกี่ยว และการปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยวของผลไม้ ผัก ไม้ดอก ไม้ประดับ พืชสมุนไพร และเครื่องเทศ รวมทั้งในการศึกษาเกี่ยวกับหลักการในการจัดสวน การตกแต่งสถานที่และวิชาการทางภูมิสถาปัตยกรรม

3.2.6 สาขาวิชาโรคพืช ศึกษาเกี่ยวกับโรคชนิดต่าง ๆ ที่ทำความเสียหายแก่พืชและผลผลิตทางการเกษตรหลังจากการเก็บเกี่ยวอันมีสาเหตุมาจาก เชื้อรา แบคทีเรีย ไวรัส มายโคพลาสมา ไวส์เดือนฝอย และสิ่งไม่มีชีวิตอื่น ๆ ศึกษาถึงความสัมพันธ์ทางพันธุศาสตร์ของเชื้อกับพืชที่เป็นโรคและวิธีป้องกันกำจัด

3.2.7 สาขาวิชาสัตวบาล ศึกษาเกี่ยวกับการผลิตและการพัฒนาการผลิตสัตว์ฟาร์ม ที่เป็นประโยชน์ทางเศรษฐกิจของประเทศ เช่น สัตว์ปีก สัตว์ให้นม และเนื้อ เช่น โค กระบือ แพะ แกะ สุกร และผลผลิตขั้นประถมจากสัตว์

แหล่งที่มา : คู่มือการศึกษา 2537 - 2538 ของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
และมหาวิทยาลัยรังสิต

ครั้งที่ 9

การเตรียมตัวเลือกสาขาวิชาเพื่อศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา : ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับตนเอง

วัตถุประสงค์

เพื่อให้ให้นักเรียนในกลุ่มเตรียมตัวเลือกสาขาวิชาเพื่อศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาให้เหมาะสมกับตนเอง

วิธีดำเนินการ

1. ขึ้นเริ่มต้นให้คำปรึกษา ผู้ให้คำปรึกษาทบทวนเรื่องที่สนทนาครั้งที่แล้ว และชี้แจงวัตถุประสงค์ของการเตรียมตัวเลือกสาขาวิชาเพื่อศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา เพื่อให้ให้นักเรียนในกลุ่มมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับตนเองมาประกอบการเลือกศึกษาต่อในแต่ละสาขาวิชาในระดับอุดมศึกษา
2. ขึ้นดำเนินการให้คำปรึกษา ผู้ให้คำปรึกษาดำเนินการตามขั้นตอนต่อไปนี้ โดยเปิดโอกาสให้นักเรียนในกลุ่มแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและประสบการณ์ ตลอดทั้งอภิปรายร่วมกัน นอกจากนี้ ผู้ให้คำปรึกษาจะนำเทคนิคต่าง ๆ ในการให้คำปรึกษา ซึ่งได้แก่ การใช้คำถาม ปลายเปิด-ปลายปิด การอธิบาย การให้ข้อเสนอแนะ และการให้กำลังใจแก่นักเรียนในกลุ่ม
 - 2.1 ผู้ให้คำปรึกษาให้นักเรียนในกลุ่มเลือกสาขาวิชาที่ต้องการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาให้สอดคล้องเหมาะสมกับตนเองในด้านความถนัด ความสนใจ และค่านิยม
 - 2.2 ผู้ให้คำปรึกษาให้นักเรียนในกลุ่มช่วยกันวิเคราะห์สาขาวิชาที่เลือกว่าเหมาะสมกับตนเองและคนอื่นเพียงใด
 - 2.3 ผู้ให้คำปรึกษาและนักเรียนในกลุ่มสังเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์สาขาวิชาที่นักเรียนในกลุ่มเลือกเพื่อให้นักเรียนแต่ละคนรู้จักและเข้าใจตนเองมากยิ่งขึ้น
 - 2.4 ผู้ให้คำปรึกษาและนักเรียนในกลุ่มร่วมกันวินิจฉัยข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้จากการสังเคราะห์เกี่ยวกับการเลือกสาขาวิชาในระดับอุดมศึกษากับการตระหนักรู้ด้านการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา

2.5 ผู้ให้คำปรึกษาให้คำปรึกษานักเรียนในกลุ่มเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับตนเองให้เหมาะสมกับการเลือกสาขาวิชา ได้แก่ ด้านความถนัด ความสนใจและค่านิยม เพื่อช่วยเหลือนักเรียนในกลุ่มในการเตรียมตัวเลือกสาขาวิชาที่จะศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา

2.6 ผู้ให้คำปรึกษาติดตามผลการให้คำปรึกษาว่า หลังจากนักเรียนในกลุ่มได้รับคำปรึกษาเกี่ยวกับการเตรียมตัวเพื่อเข้าศึกษาต่อในแต่ละสาขาวิชาในระดับอุดมศึกษาแล้ว นักเรียนแต่ละคนเลือกสาขาวิชาที่เหมาะสมกับตนเองเพียงใด

3. ขั้นตอนการให้คำปรึกษา ผู้ให้คำปรึกษาให้นักเรียนแต่ละคนสรุปผลของการให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการเตรียมตัวเพื่อนเลือกศึกษาต่อในแต่ละสาขาวิชา แล้วผู้ให้คำปรึกษาสรุปเพิ่มเติม

4. ผู้ให้คำปรึกษานัดหมายการให้คำปรึกษาครั้งต่อไป

อุปกรณ์

การประเมินผล

1. สังเกตจากความสนใจและความร่วมมือในการเลือกสาขาวิชาต่าง ๆ
2. สังเกตจากการร่วมอภิปรายและสรุปของนักเรียน

ครั้งที่ 10

การเตรียมตัวเลือกสาขาวิชาเพื่อศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา : บุคลิกภาพ

วัตถุประสงค์

เพื่อให้ นักเรียนในกลุ่มเตรียมตัวเลือกสาขาวิชาเพื่อศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาให้เหมาะสมกับบุคลิกภาพของตนเอง

วิธีดำเนินการ

1. ขึ้นเริ่มต้นให้คำปรึกษา ผู้ให้คำปรึกษาทบทวนเรื่องที่สนทนาครั้งที่แล้ว และชี้แจงวัตถุประสงค์ของการเตรียมตัวเลือกสาขาวิชาเพื่อศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา เพื่อให้ นักเรียนในกลุ่มบุคลิกภาพของตนมาประกอบการเลือกศึกษาต่อในแต่ละสาขาวิชาในระดับอุดมศึกษา
2. ขึ้นดำเนินการให้คำปรึกษา ผู้ให้คำปรึกษาดำเนินการตามขั้นตอนต่อไปนี้
 - 2.1 ผู้ให้คำปรึกษาให้นักเรียนในกลุ่มเลือกสาขาวิชาที่ต้องการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาให้สอดคล้องเหมาะสมกับบุคลิกภาพของตนเอง
 - 2.2 ผู้ให้คำปรึกษาให้นักเรียนในกลุ่มช่วยกันวิเคราะห์สาขาวิชาที่เลือกว่าเหมาะสมกับตนเองและคนอื่นเพียงใด
 - 2.3 ผู้ให้คำปรึกษาส่งวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์สาขาวิชาที่นักเรียนในกลุ่มเลือก เพื่อให้ นักเรียนแต่ละคนรู้จักและเข้าใจบุคลิกภาพของตนเองมากยิ่งขึ้น

2.4 ผู้ให้คำปรึกษาและนักเรียนในกลุ่มร่วมกันวินิจฉัยข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้จากการสังเคราะห์เกี่ยวกับการเลือกสาขาวิชาในระดับอุดมศึกษากับการตระหนักรู้ด้านการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา

2.5 ผู้ให้คำปรึกษาให้คำปรึกษานักเรียนในกลุ่มเกี่ยวกับบุคลิกภาพของตนเอง ให้เหมาะสมกับการเลือกสาขาวิชา ได้แก่ ลักษณะบุคลิกภาพทั้ง 6 ด้าน ของฮอลแลนด์ เพื่อช่วยเหลือนักเรียนในกลุ่มในการเตรียมตัวเลือกสาขาวิชาที่จะศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา

2.6 ผู้ให้คำปรึกษาติดตามผลการให้คำปรึกษาว่า หลังจากนักเรียนในกลุ่มได้รับคำปรึกษาเกี่ยวกับการเตรียมตัวเพื่อเข้าศึกษาต่อในแต่ละสาขาวิชาในระดับอุดมศึกษาแล้ว นักเรียนแต่ละคนเลือกสาขาวิชาที่เหมาะสมกับตนเอง เพียงใด

3. ขั้นตอนการให้คำปรึกษา ผู้ให้คำปรึกษาให้นักเรียนแต่ละคนสรุปผลของการให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการเตรียมตัวเพื่อเลือกศึกษาต่อในแต่ละสาขาวิชา แล้วผู้ให้คำปรึกษาสรุปเพิ่มเติม

4. ผู้ให้คำปรึกษานัดหมายการให้คำปรึกษาครั้งต่อไป

อุปกรณ์

-

การประเมินผล

1. สังเกตจากความสนใจและความร่วมมือในการเลือกสาขาวิชาต่าง ๆ
2. สังเกตจากการร่วมอภิปรายและสรุปของนักเรียน

ครั้งที่ 11

การเตรียมตัวเลือกสาขาวิชาเพื่อศึกษาในระดับอุดมศึกษา : ลักษณะของวิชาในแต่ละสาขาวิชา

วัตถุประสงค์

เพื่อให้ให้นักเรียนในกลุ่มเตรียมตัวเลือกสาขาวิชาเพื่อศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาที่เหมาะสมกับตนเองและลักษณะของสาขาวิชาในแต่ละสาขาวิชา

วิธีดำเนินการ

1. ขึ้นเริ่มต้นให้คำปรึกษา ผู้ให้คำปรึกษาทบทวนเรื่องที่สนทนาครั้งที่แล้ว และชี้แจงวัตถุประสงค์ของการเตรียมตัวเลือกสาขาวิชาเพื่อศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา เพื่อให้นักเรียนในกลุ่มนำลักษณะของวิชาในแต่ละสาขาวิชามาประกอบการเลือกสาขาวิชาเพื่อศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา
2. ขึ้นดำเนินการให้คำปรึกษา ผู้ให้คำปรึกษาดำเนินการตามขั้นตอนต่อไปนี้ โดยเปิดโอกาสให้นักเรียนในกลุ่มแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและประสบการณ์ ตลอดทั้งอภิปรายร่วมกัน นอกจากนี้ผู้ให้คำปรึกษาจะใช้เทคนิคต่าง ๆ ในการให้คำปรึกษา ซึ่งได้แก่ การใช้คำถาม ปลายเปิด-ปลายปิด การอธิบาย การให้ข้อเสนอแนะ และการให้กำลังใจแก่นักเรียนในกลุ่ม
 - 2.1 ผู้ให้คำปรึกษาให้นักเรียนในกลุ่มเลือกสาขาวิชาที่ต้องการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาให้สอดคล้องเหมาะสมกับตนเอง
 - 2.2 ผู้ให้คำปรึกษาให้นักเรียนในกลุ่มช่วยกันวิเคราะห์ลักษณะสาขาวิชาที่เลือก ว่าเหมาะสมกับตนเองและคนอื่นเพียงใด
 - 2.3 ผู้ให้คำปรึกษาสังเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์ลักษณะสาขาวิชาที่นักเรียนในกลุ่มเลือกเพื่อให้แต่ละคนรู้จักและเข้าใจตนเองมากยิ่งขึ้น
 - 2.4 ผู้ให้คำปรึกษาและนักเรียนในกลุ่มร่วมกันวินิจฉัยข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้จากการสังเคราะห์เกี่ยวกับการเลือกสาขาวิชาในระดับอุดมศึกษา กับการตระหนักรู้ด้านการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา

2.5 ผู้ให้คำปรึกษาให้คำปรึกษานักเรียนในกลุ่มเกี่ยวกับการเลือกสาขา วิชา ในระดับคะแนนสูง-ต่ำ รายวิชาที่ต้องสอบของแต่ละสาขาวิชา เพื่อช่วยเหลือนักเรียนในกลุ่มในการเตรียมตัวเลือกสาขาวิชาที่จะศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา

2.6 ผู้ให้คำปรึกษาติดตามผลการให้คำปรึกษาว่า หลังจากนักเรียนในกลุ่มได้รับคำปรึกษาเกี่ยวกับการเตรียมตัวเพื่อเข้าศึกษาต่อในแต่ละสาขาวิชาในระดับอุดมศึกษาแล้ว นักเรียนแต่ละคนเลือกสาขาวิชาที่เหมาะสมกับตนเองเพียงใด

3. ขันยุดติการให้คำปรึกษา ผู้ให้คำปรึกษาให้นักเรียนแต่ละคนสรุปผลของการให้คำปรึกษาเกี่ยวกับตนเองเพื่อเลือกศึกษาต่อในแต่ละสาขาวิชา แล้วผู้ให้คำปรึกษาสรุปเพิ่มเติม

4. ผู้ให้คำปรึกษานัดหมายการให้คำปรึกษาครั้งต่อไป

อุปกรณ์

1. ตารางคะแนนสูง-ต่ำของวิชาต่าง ๆ ในระดับอุดมศึกษา ปีการศึกษา 2536
2. รายชื่อวิชาต่าง ๆ ที่นักเรียนใช้สอบในแต่ละสาขาวิชาในระดับอุดมศึกษา

การประเมินผล

1. สังเกตจากความสนใจและความร่วมมือในการเลือกสาขาวิชาต่าง ๆ
2. สังเกตจากการร่วมอภิปรายและสรุปของนักเรียน

ครั้งที่ 12

ปัจจัยนิเทศ

วัตถุประสงค์

เพื่อให้นักเรียนในกลุ่มสรุปผลที่ได้รับจากการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม และนักเรียนได้เรียนรู้เกี่ยวกับการตระหนักรู้ด้านการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา

วิธีดำเนินการ

1. ผู้ให้คำปรึกษาและนักเรียนนั่งเป็นวงกลมหันหน้าเข้าหากัน
2. ผู้ให้คำปรึกษาและนักเรียนร่วมกันสรุป การตระหนักรู้ด้านการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาว่า หมายถึง การที่นักเรียนมีความรู้และเข้าใจเกี่ยวกับความสำคัญและลักษณะของแต่ละสาขาศิลปะของนักเรียนแต่ละสาขา และการเตรียมตัวเลือกสาขาวิชาเพื่อศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา
3. ให้นักเรียนแต่ละคนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับหัวข้อต่อไปนี้
 - 3.1 ความรู้ที่นักเรียนได้รับเกี่ยวกับการตระหนักรู้ด้านการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา มีประโยชน์ต่อนักเรียนมากน้อยเพียงใด นักเรียนจะนำไปประกอบการพิจารณา ก่อนจะเตรียมตัวเลือกสาขาวิชาในระดับอุดมศึกษาได้อย่างไร
 - 3.2 นักเรียนได้รับประโยชน์อะไรจากการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มครั้งนี้
4. ผู้ให้คำปรึกษาสรุปเกี่ยวกับผลของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มต่อการตระหนักรู้ด้านการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา ผู้ให้คำปรึกษากล่าวขอบคุณนักเรียนและกล่าวปิดการทดลอง

อุปกรณ์

-

การประเมินผล

สังเกตจากความสนใจ การแสดงความคิดเห็นและการสรุปของนักเรียน

โปรแกรมการให้คำปรึกษาด้านการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาแบบรายบุคคลแบบ
วิเคราะห์ลักษณะและองค์ประกอบของบุคคล ตามทฤษฎีการให้คำปรึกษาของวิลเลียมสัน

ครั้งที่	หัวข้อ	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
1	ปฐมนิเทศ	<ol style="list-style-type: none"> 1. เพื่อสร้างสัมพันธภาพระหว่างผู้ให้คำปรึกษากับนักเรียน ให้นักเรียนรู้สึกอบอุ่น ไร้ความกังวล และคุ้นเคยกับผู้ให้คำปรึกษา 2. เพื่อให้นักเรียนทราบวัตถุประสงค์ของการให้คำปรึกษาแบบรายบุคคล กฎ ระเบียบ บทบาทหน้าที่ของนักเรียน และผู้ให้คำปรึกษา ตลอดจนกำหนดช่วงเวลา จำนวนครั้งและสถานที่ให้คำปรึกษา 3. เพื่อให้นักเรียนทราบ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ผู้ให้คำปรึกษาและนักเรียนแนะนำตนเองต่อกันฝ่ายหนึ่ง 2. ผู้ให้คำปรึกษาทักทายและซักถามเรื่องทั่วไปของนักเรียน 3. ผู้ให้คำปรึกษาชี้แจงวัตถุประสงค์ของการให้คำปรึกษาแบบรายบุคคล กฎ ระเบียบ บทบาทหน้าที่ของผู้ให้คำปรึกษาและนักเรียน 4. ผู้ให้คำปรึกษาอธิบายให้นักเรียนทราบถึงความสำคัญของการตระหนักรู้ด้านการศึกษาต่อ 5. ผู้ให้คำปรึกษานัดหมายการให้คำปรึกษาครั้งต่อไป

ครั้งที่	หัวข้อ	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
2 - 4	การรู้จัก และเข้าใจ ตนเอง	เพื่อให้นักเรียนได้รู้จัก และเข้าใจตนเอง โดย ให้นักเรียนสำรวจ ความถนัด ความสนใจ ค่านิยม และบุคลิกภาพ	<p>1. ขั้นเริ่มต้นให้คำปรึกษา ผู้ให้คำปรึกษา ทบทวนเรื่องที่สนทนาครั้งที่แล้วและ ชี้แจงวัตถุประสงค์ของการให้นักเรียน สำรวจความถนัด ความสนใจ ค่านิยม และบุคลิกภาพเพื่อให้นักเรียนรู้จักและ เข้าใจตนเอง</p> <p>2. ขั้นดำเนินการให้คำปรึกษา</p> <p>2.1 ผู้ให้คำปรึกษาจําแนกข้อมูลต่าง ๆ โดยให้นักเรียนตอบแบบทดสอบ ความถนัด แบบสอบถามความสนใจ ค่านิยม และบุคลิกภาพ</p> <p>2.2 ผู้ให้คำปรึกษาวิเคราะห์และแปลผล แบบทดสอบและแบบสอบถามต่าง ๆ แก่นักเรียน</p> <p>2.3 ผู้ให้คำปรึกษาสังเคราะห์ข้อมูล ต่าง ๆ ที่ได้จากการวิเคราะห์และ แปลผลแบบทดสอบและแบบสอบถาม ต่าง ๆ</p> <p>2.4 ผู้ให้คำปรึกษาและนักเรียนร่วมกัน วินิจฉัยข้อมูลต่าง ๆ จากการ สังเคราะห์เกี่ยวกับความถนัด ความสนใจ และบุคลิกภาพ</p> <p>2.5 ผู้ให้คำปรึกษาให้คำปรึกษานักเรียน</p>

ครั้งที่	หัวข้อ	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
5	<p>ความสำคัญ และลักษณะ ของแต่ละ สาขาวิชา</p>	<p>เพื่อให้นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับ ความสำคัญของวัตถุประสงค์ และเป้าหมายของแต่ละ สาขาวิชา</p>	<p>เกี่ยวกับคุณสมบัติต่าง ๆ ของ นักเรียนในการเตรียมตัวเลือกสาขา วิชาที่จะศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา</p> <p>2.6 ผู้ให้คำปรึกษาติดตามผลการรับ คำปรึกษา</p> <p>2.7 ผู้ให้คำปรึกษาว่าหลังจากนักเรียน ได้รับคำปรึกษาแล้วนักเรียนสามารถ รู้และเข้าใจตนเองได้อย่างไร เหมาะสมเพียงใด</p> <p>3. ขั้นตอนการให้คำปรึกษา ผู้ให้คำปรึกษาให้ นักเรียนสรุปผลของการให้คำปรึกษา เกี่ยวกับการรู้จักและเข้าใจตนเองแล้ว ผู้ให้คำปรึกษาสรุปเพิ่มเติม</p> <p>4. ผู้ให้คำปรึกษานัดหมายการให้คำปรึกษา ครั้งต่อไป</p> <p>1. ชั้นเริ่มต้นให้คำปรึกษา ผู้ให้คำปรึกษา ทบทวนเรื่องที่สนทนาครั้งที่แล้วและ ชี้แจงวัตถุประสงค์ของการให้นักเรียนมี ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับความสำคัญ ของวัตถุประสงค์และเป้าหมายของ แต่ละสาขาวิชา เพื่อนักเรียนได้รู้และ เข้าใจถึงความสำคัญและลักษณะของ แต่ละสาขาวิชา</p>

ครั้งที่	หัวข้อ	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
			<p>2. ขั้นตอนการให้คำปรึกษา</p> <p>2.1 ผู้ให้คำปรึกษาอธิบายความสำคัญ และลักษณะของแต่ละสาขาวิชา ที่นักเรียนต้องการจะศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา</p> <p>2.2 ผู้ให้คำปรึกษาให้นักเรียนวิเคราะห์ ข้อมูลต่าง ๆ ของแต่ละสาขาวิชาที่นักเรียนต้องการศึกษาต่อในระดับ อุดมศึกษา</p> <p>2.3 ผู้ให้คำปรึกษาให้นักเรียนสังเคราะห์ ข้อมูลเกี่ยวกับสาขาวิชาที่นักเรียน ต้องการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา ว่าสอดคล้องกับความถนัด ความสนใจ ค่านิยมและบุคลิกภาพของตนเอง</p> <p>2.4 ผู้ให้คำปรึกษาและนักเรียนร่วมกัน วิเคราะห์ข้อมูลต่าง ๆ จากการ สังเคราะห์ความถนัด ความสนใจ ค่านิยม และบุคลิกภาพของตนเอง ประกอบกับลักษณะสาขาวิชาต่าง ๆ ในระดับอุดมศึกษา</p> <p>2.5 ผู้ให้คำปรึกษา ให้คำปรึกษานักเรียน เกี่ยวกับหลักสูตรวิชาต่าง ๆ ของ แต่ละสาขาวิชาในระดับอุดมศึกษา</p>

ครั้งที่	หัวข้อ	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
6	การเตรียมตัวเลือกสาขาวิชาเพื่อศึกษาต่อในแต่ละสาขาวิชา	เพื่อให้นักเรียนเตรียมตัวเลือกสาขาวิชาเพื่อการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาให้เหมาะสมกับตนเอง	<p>เพื่อช่วยเหลือนักเรียนในการเตรียมตัวเลือกสาขาวิชาที่จะศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา</p> <p>2.6 ผู้ให้คำปรึกษาติดตามผลการให้คำปรึกษาว่าหลังจากนักเรียนได้รับคำปรึกษาแล้ว นักเรียนสามารถรู้และเข้าใจความสำคัญและลักษณะของแต่ละสาขาวิชาในระดับอุดมศึกษาได้อย่างเหมาะสมเพียงใด</p> <p>3. ขันยุติการให้คำปรึกษาให้นักเรียนสรุปผลของการให้คำปรึกษาเกี่ยวกับความสำคัญและลักษณะของสาขาวิชา แล้วผู้ให้คำปรึกษาสรุปเพิ่มเติม</p> <p>4. ผู้ให้คำปรึกษานัดหมายการให้คำปรึกษาครั้งต่อไป</p> <p>1. ขึ้นเริ่มต้นให้คำปรึกษา ปรึกษาทบทวนเรื่องที่สนทนาครั้งที่แล้ว และชี้แจงวัตถุประสงค์ของการเตรียมตัวเลือกสาขาวิชา เพื่อศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา</p> <p>เพื่อให้นักเรียนนำความรู้ ความเข้าใจตนเอง บุคลิกภาพของผู้เรียน รวมทั้งความสำคัญและลักษณะของวิชาในแต่ละ</p>

ครั้งที่	หัวข้อ	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
			<p>สาขาวิชามาประกอบการ เลือกศึกษาต่อในแต่ละสาขาวิชาในระดับอุดมศึกษา</p> <p>2. ขั้นตอนการให้คำปรึกษา</p> <p>2.1 ผู้ให้คำปรึกษาให้นักเรียนเลือกสาขาวิชาที่ต้องการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาให้สอดคล้องเหมาะสมกับตนเอง</p> <p>2.2 ผู้ให้คำปรึกษาให้นักเรียนวิเคราะห์สาขาวิชาที่เลือกว่าเหมาะสมกับตนเองเพียงใด</p> <p>2.3 ผู้ให้คำปรึกษาสังเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์สาขาวิชาที่นักเรียนเลือกเพื่อให้นักเรียนรู้จักและเข้าใจตนเองมากยิ่งขึ้น</p> <p>2.4 ผู้ให้คำปรึกษาและนักเรียนร่วมกันวินิจฉัยข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้จากการสังเคราะห์เกี่ยวกับการเลือกสาขาวิชาในระดับอุดมศึกษากับการตระหนักรู้ด้านการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา</p> <p>2.5 ผู้ให้คำปรึกษาให้คำปรึกษาแก่นักเรียนเกี่ยวกับการเลือกสาขาวิชา ได้แก่ ระดับคะแนนสูง-ต่ำ รายวิชาที่สอบของแต่ละสาขาวิชาเพื่อช่วยเหลือ</p>

ครั้งที่	หัวข้อ	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
7	ปัจจัยมณฑล	เพื่อให้ให้นักเรียนสรุปผลที่ได้รับจากการให้คำปรึกษาแบบรายบุคคลและนักเรียนได้เรียนรู้เกี่ยวกับการตระหนักรู้ด้านการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา	<p>นักเรียนในการเตรียมตัวเลือกสาขาวิชาที่จะศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา</p> <p>2.6 ผู้ให้คำปรึกษาติดตามผลการให้คำปรึกษาว่าหลังจากนักเรียนได้รับคำปรึกษาเกี่ยวกับการเตรียมตัวเลือกศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาแล้วนักเรียนเลือกสาขาวิชาที่เหมาะสมกับตนเองเพียงใด</p> <p>3. ขันยุติการให้คำปรึกษา ผู้ให้คำปรึกษาให้นักเรียนสรุปผลของการให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการเตรียมตัวเพื่อเลือกศึกษาต่อในแต่ละสาขาวิชา แล้วผู้ให้คำปรึกษาสรุปเพิ่มเติม</p> <p>4. ผู้ให้คำปรึกษานัดหมายการให้คำปรึกษาครั้งต่อไป</p> <p>1. ผู้ให้คำปรึกษาให้นักเรียนสรุปผลการให้คำปรึกษาและการตระหนักรู้ด้านการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา</p> <p>2. ผู้ให้คำปรึกษากล่าวขอจบนักเรียนและกล่าวปิดการทดลอง</p>

หมายเหตุ : การให้คำปรึกษาแบบรายบุคคลแต่ละครั้งใช้เวลา 50 นาที

โปรแกรมการให้คำปรึกษาด้านการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา แบบรายบุคคลแบบวิเคราะห์ลักษณะและองค์ประกอบของบุคคล ตามทฤษฎีการให้คำปรึกษาของวิลเลียมสัน เรื่อง การตระหนักรู้ด้านการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา

ครั้งที่ 1

ปฐมนิเทศ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อสร้างสัมพันธภาพระหว่างผู้ให้คำปรึกษากับนักเรียน ให้นักเรียนรู้สึกอบอุ่นไว้วางใจ และคุ้นเคยกับผู้ให้คำปรึกษา
2. เพื่อให้นักเรียนได้ทราบวัตถุประสงค์ของการให้คำปรึกษา แบบรายบุคคล ภาวะเปรียบเทียบ บทบาทหน้าที่ของนักเรียนและผู้ให้คำปรึกษา ตลอดจนกำหนดช่วงเวลา จำนวนครั้ง และสถานที่ให้คำปรึกษา
3. เพื่อให้นักเรียนได้ทราบถึงความสำคัญของการตระหนักรู้ด้านการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา

วิธีดำเนินการ

1. ผู้ให้คำปรึกษาและนักเรียนแนะนำตนเองต่ออีกฝ่ายหนึ่ง
2. ผู้ให้คำปรึกษาทักทายและซักถามเรื่องทั่วไปของนักเรียน
3. ผู้ให้คำปรึกษาชี้แจงวัตถุประสงค์ของการให้คำปรึกษาแบบรายบุคคล ภาวะเปรียบเทียบ บทบาทหน้าที่ของผู้ให้ปรึกษาและนักเรียน
4. ผู้ให้คำปรึกษาอธิบายให้นักเรียนทราบถึงความสำคัญของการตระหนักรู้ด้านการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา
5. ผู้ให้คำปรึกษานัดหมายการให้คำปรึกษาครั้งต่อไป

อุปกรณ์

-

การประเมินผล

สังเกตจากความสนใจ และการแสดงความคิดเห็นของนักเรียน

ครั้งที่ 2

การรู้จักและเข้าใจเกี่ยวกับความถนัดของตนเอง

วัตถุประสงค์

เพื่อให้นักเรียนรู้จักและเข้าใจตนเอง โดยให้นักเรียนสำรวจความถนัด

วิธีดำเนินการ

1. ขึ้นเริ่มต้นให้คำปรึกษา ผู้ให้คำปรึกษาทบทวนเรื่องที่สนทนาครั้งที่แล้ว และชี้แจงวัตถุประสงค์ของการให้นักเรียนสำรวจความถนัดเพื่อให้นักเรียนรู้จักและเข้าใจตนเอง
2. ขึ้นดำเนินการให้คำปรึกษา ผู้ให้คำปรึกษาดำเนินการตามขั้นตอนต่อไปนี้ โดยเปิดโอกาสให้นักเรียนแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและประสบการณ์ ตลอดทั้งอภิปรายร่วมกับผู้ให้คำปรึกษา นอกจากนี้ผู้ให้คำปรึกษาจะใช้เทคนิคต่าง ๆ ในการให้คำปรึกษา ซึ่งได้แก่การใช้คำถามปลายเปิด-ปลายปิด การอธิบายการให้ข้อเสนอแนะ และการให้กำลังใจแก่นักเรียน
 - 2.1 ผู้ให้คำปรึกษาให้นักเรียนตอบแบบทดสอบความถนัดแล้วแจกข้อมูลต่าง ๆ
 - 2.2 ผู้ให้คำปรึกษาวิเคราะห์และแปลผลทดสอบความถนัดแก่นักเรียน
 - 2.3 ผู้ให้คำปรึกษาสังเคราะห์ข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้จากการวิเคราะห์และแปลผลแบบทดสอบความถนัด
 - 2.4 ผู้ให้คำปรึกษาและนักเรียนร่วมกันวินิจฉัยข้อมูลต่าง ๆ จากการสังเคราะห์เกี่ยวกับความถนัด
 - 2.5 ผู้ให้คำปรึกษาให้คำปรึกษานักเรียนเกี่ยวกับคุณสมบัติต่าง ๆ ของนักเรียนเพื่อช่วยเหลือนักเรียนในการเตรียมตัวเลือกสาขาวิชาที่จะศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา
 - 2.6 ผู้ให้คำปรึกษาติดตามผลการให้คำปรึกษาหลังจากหลังจากนักเรียนได้รับคำปรึกษาแล้ว นักเรียนสามารถรู้จักและเข้าใจตนเองได้อย่างเหมาะสมเพียงใด
3. ขึ้นยุติการให้คำปรึกษา ผู้ให้คำปรึกษาให้นักเรียนสรุปผลของการให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการรู้จักและเข้าใจตนเอง และผู้ให้คำปรึกษาสรุปเพิ่มเติม

4. ผู้ให้คำปรึกษานัดหมายการให้คำปรึกษาครั้งต่อไป

อุปกรณ์

แบบทดสอบความถนัด (ส่วน สายยศ และอัจฉณา สายยศ. 2527 : 164 - 217)

ได้แก่

1. แบบทดสอบความถนัดด้านตัวเลข
2. แบบทดสอบความถนัดด้านเหตุผล
3. แบบทดสอบความถนัดด้านมิติสัมพันธ์

การประเมินผล

1. สืบเกิดจากความสนใจและความร่วมมือในการตอบแบบทดสอบความถนัด
2. สืบเกิดจากการร่วมอภิปรายและสรุปของนักเรียน

ครั้งที่ 3

การรู้จักและเข้าใจเกี่ยวกับความสนใจและค่านิยมของตนเอง

วัตถุประสงค์

เพื่อให้ นักเรียนรู้จักและเข้าใจตนเอง โดยให้นักเรียนสำรวจความสนใจและค่านิยม

วิธีดำเนินการ

1. ขั้นเริ่มต้นให้นักศึกษา ผู้ให้คำปรึกษาทบทวนเรื่องที่สนทนาครั้งที่แล้ว และชี้แจงวัตถุประสงค์ของการให้นักเรียนสำรวจความสนใจและค่านิยม เพื่อให้ นักเรียนรู้จักและเข้าใจตนเอง
2. ขั้นดำเนินการให้นักศึกษา ผู้ให้คำปรึกษาดำเนินการตามขั้นตอนต่อไปนี้ โดยเปิดโอกาสให้นักเรียนแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและประสบการณ์ ตลอดทั้งอภิปรายร่วมกับผู้ให้คำปรึกษา นอกจากนี้ผู้ให้คำปรึกษาจะใช้เทคนิคต่าง ๆ ในการให้คำปรึกษา ซึ่งได้แก่การชี้คำถามปลายเปิด-ปลายปิด การอธิบาย การให้ข้อเสนอแนะ และการให้กำลังใจแก่นักเรียน
 - 2.1 ผู้ให้คำปรึกษาให้นักเรียนตอบแบบสอบถามความสนใจและค่านิยมมาอาชีพแล้ว จากนั้นแจกข้อมูลต่าง ๆ
 - 2.2 ผู้ให้คำปรึกษาวิเคราะห์และผลแบบสอบถามความสนใจและค่านิยมแก่นักเรียน
 - 2.3 ผู้ให้คำปรึกษาสังเคราะห์ข้อมูลต่าง ๆ จากการสังเคราะห์แบบสอบถามความสนใจ และค่านิยม
 - 2.4 ผู้ให้คำปรึกษาและนักเรียนร่วมกันวินิจฉัยข้อมูลต่าง ๆ จากการสังเคราะห์แบบสอบถามความสนใจและค่านิยม
 - 2.5 ผู้ให้คำปรึกษาให้คำปรึกษานักเรียนเกี่ยวกับคุณสมบัติต่าง ๆ ของนักเรียน เพื่อช่วยเหลือนักเรียนในการเตรียมตัวเลือกสาขาวิชาที่จะศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา
 - 2.6 ผู้ให้คำปรึกษาติดตามการให้คำปรึกษา หลังจากนักเรียนได้รับคำปรึกษาแล้ว นักเรียนสามารถรู้จักและเข้าใจตนเองเพียงใด

3. ขั้นตอนการให้คำปรึกษา ผู้ให้คำปรึกษาให้นักเรียนสรุปผลของการให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการรู้จักและเข้าใจตนเอง แล้วผู้ให้คำปรึกษาสรุปเพิ่มเติม
4. ผู้ให้คำปรึกษานัดหมายการให้คำปรึกษาครั้งต่อไป

อุปกรณ์

1. แบบสอบถามความสนใจในอาชีพ (เพ็ญศรี จินตศักดิ์. 2535 : 109-119 ; อ้างอิงมาจาก The Psychological Corporation. 1990)
2. แบบสอบถามค่านิยมในอาชีพ (เพ็ญศรี จินตศักดิ์. 2535 : 120-124 ; อ้างอิงมาจาก Super. 1970)

การประเมินผล

1. สังเกตความสนใจและความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม
2. สังเกตจากการร่วมอภิปรายและสรุปของนักเรียน

ครั้งที่ 4

การรู้จักและเข้าใจเกี่ยวกับบุคลิกภาพของตนเอง

วัตถุประสงค์

เพื่อให้นักเรียนรู้และเข้าใจว่าบุคลิกภาพของตนเองเป็นอย่างไร และสัมพันธ์กับสาขาวิชาใด

วิธีดำเนินการ

1. ขั้นเริ่มต้นให้คำปรึกษา ผู้ให้คำปรึกษาทบทวนเรื่องที่สนทนาในครั้งที่แล้วและชี้แจงวัตถุประสงค์ของการให้นักเรียนตอบแบบสอบถามบุคลิกภาพของฮอลแลนด์ เพื่อให้นักเรียนรู้แล้วเข้าใจบุคลิกภาพของผู้เรียนในแต่ละสาขา
2. ขั้นดำเนินการให้คำปรึกษา ผู้ให้คำปรึกษาดำเนินการตามขั้นตอนต่อไปนี้ โดยเปิดโอกาสให้นักเรียน แลกเปลี่ยนความคิดเห็นและประสบการณ์ ตลอดทั้งอภิปรายร่วมกับผู้ให้คำปรึกษา นอกจากนี้ผู้ให้คำปรึกษาจะใช้เทคนิคต่าง ๆ ในการให้คำปรึกษา ซึ่งได้แก่ การใช้คำถามปลายเปิด-ปลายปิด การอธิบาย การให้ข้อเสนอแนะ และการให้กำลังใจแก่นักเรียน
 - 2.1 ผู้ให้คำปรึกษาให้นักเรียนตอบแบบสอบถามบุคลิกภาพของฮอลแลนด์
 - 2.2 ผู้ให้คำปรึกษาวิเคราะห์และแปลผลแบบสอบถามบุคลิกภาพของฮอลแลนด์แก่นักเรียน
 - 2.3 ผู้ให้คำปรึกษาสังเคราะห์ข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้จากการวิเคราะห์และแปลผลแบบสอบถามบุคลิกภาพของฮอลแลนด์
 - 2.4 ผู้ให้คำปรึกษาและนักเรียนร่วมกันวินิจฉัยข้อมูลต่าง ๆ จากการสังเคราะห์เกี่ยวกับบุคลิกภาพให้สัมพันธ์กับลักษณะสาขาวิชาในระดับอุดมศึกษา
 - 2.5 ผู้ให้คำปรึกษาให้คำปรึกษานักเรียนเกี่ยวกับบุคลิกภาพ 6 กลุ่มของฮอลแลนด์ เพื่อช่วยเหลือนักเรียนในการเตรียมตัวเลือกสาขาวิชาที่ศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา

2.6 ผู้ให้คำปรึกษาติดตามผลการให้คำปรึกษา ว่าหลังจากนักเรียนได้รับคำปรึกษาเกี่ยวกับบุคลิกภาพแล้วนักเรียนสามารถเลือกสาขาวิชาที่เหมาะสมกับตนเพียงใด

3. ขั้นตอนการให้คำปรึกษา ผู้ให้คำปรึกษาให้นักเรียนสรุปผลของการให้คำปรึกษาเกี่ยวกับบุคลิกภาพของผู้เรียนในแต่ละสาขา แล้วผู้ให้คำปรึกษาสรุปเพิ่มเติม

4. ผู้ให้คำปรึกษานัดหมายการให้คำปรึกษาครั้งต่อไป

อุปกรณ์

แบบสอบถามบุคลิกภาพของฮอลแลนด์

การประเมินผล

1. สังเกตจากความสนใจ และความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม
2. สังเกตจากการแสดงความคิดเห็นและสรุปของนักเรียน

ครั้งที่ 5

ความสำคัญและลักษณะของแต่ละสาขาวิชา

วัตถุประสงค์

เพื่อให้ นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับความสำคัญ วัตถุประสงค์ และ เป้าหมายของแต่ละสาขาวิชาในระดับอุดมศึกษา

วิธีดำเนินการ

1. ขึ้นเริ่มต้นให้คำปรึกษา ผู้ให้คำปรึกษาทบทวนเรื่องที่สนทนาในครั้งที่แล้ว และชี้แจงวัตถุประสงค์ของการให้นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับความสำคัญ วัตถุประสงค์และเป้าหมายของแต่ละวิชา เพื่อให้ นักเรียนได้รู้และเข้าใจถึงความสำคัญ วัตถุประสงค์และเป้าหมายของแต่ละวิชา เพื่อให้ นักเรียนได้รู้และเข้าใจถึงความสำคัญและลักษณะของแต่ละสาขาวิชา

2. ขึ้นดำเนินการให้คำปรึกษา ผู้ให้คำปรึกษาดำเนินการตามขั้นตอนต่อไปนี้
 2.1 เปิดโอกาสให้นักเรียน แลกเปลี่ยนความคิดเห็น และประสบการณ์ ตลอดทั้งอภิปรายร่วมกับผู้ให้คำปรึกษา นอกจากนี้ ผู้ให้คำปรึกษาจะใช้เทคนิคต่าง ๆ ในการให้คำปรึกษา ซึ่งได้แก่ การใช้คำถามปลายเปิด-ปลายปิด การอธิบาย การให้ข้อเสนอแนะ และการให้กำลังใจแก่นักเรียน

2.1 ผู้ให้คำปรึกษาอธิบายเกี่ยวกับความสำคัญ และลักษณะของแต่ละสาขาวิชา ที่นักเรียนต้องการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา ได้แก่

2.1.1 สาขาวิชาวิศวกรรมศาสตร์

2.1.2 สาขาวิชาวิทยาศาสตร์

2.1.3 สาขาวิชาเกษตรศาสตร์

2.2 ผู้ให้คำปรึกษาให้นักเรียนวิเคราะห์ข้อมูลหนึ่ง ๆ ของสาขาวิชาที่นักเรียนต้องการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา

2.3 ผู้ให้คำปรึกษาให้นักเรียนสังเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสาขาวิชาที่นักเรียนต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษา ให้สอดคล้องกับความถนัด ความสนใจ ค่านิยม และบุคลิกภาพของตนเอง

2.4 ผู้ให้คำปรึกษาและนักเรียนร่วมกันวินิจฉัยข้อมูลต่าง ๆ จากการสังเคราะห์มา ประกอบกันกับลักษณะสาขาวิชาต่าง ๆ ที่นักเรียนต้องการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา

2.5 ผู้ให้คำปรึกษาให้คำปรึกษานักเรียนเกี่ยวกับหลักสูตรวิชาต่าง ๆ ของแต่ละสาขาวิชาที่นักเรียนต้องการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา เพื่อช่วยเหลือนักเรียนในการเตรียมตัวเลือกสาขาวิชาที่ศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา

2.6 ผู้ให้คำปรึกษาติดตามผลการให้คำปรึกษาว่า หลังจากนักเรียนได้รับคำปรึกษาแล้วนักเรียนสามารถรู้ และความเข้าใจถึงความสำคัญและลักษณะของสาขาวิชาที่นักเรียนต้องการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาได้อย่างเหมาะสมเพียงใด

3. ขั้นตอนการให้คำปรึกษา ผู้ให้คำปรึกษาให้นักเรียนสรุปผลของการให้คำปรึกษาเกี่ยวกับความสำคัญและลักษณะของแต่ละสาขาวิชา แล้วผู้ให้คำปรึกษาสรุปเพิ่มเติม

4. ผู้ให้คำปรึกษานัดหมายการให้คำปรึกษาครั้งต่อไป

อุปกรณ์

เอกสาร เรื่อง ความสำคัญและลักษณะของสาขาวิชาในระดับอุดมศึกษา

การประเมินผล

สังเกตจากการตอบคำถามและการสรุปของนักเรียน

ครั้งที่ 6

การเตรียมตัวเพื่อเลือกศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา

วัตถุประสงค์

เพื่อให้ นักเรียนเตรียมตัวเลือกสาขาวิชาเพื่อศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา ให้เหมาะสมกับตนเอง

วิธีดำเนินการ

1. ขึ้นเริ่มต้นให้คำปรึกษา ผู้ให้คำปรึกษาทบทวนเรื่องที่สนทนากันครั้งที่แล้ว และชี้แจงวัตถุประสงค์ของการเตรียมตัวและเลือกสาขาวิชาเพื่อศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา เพื่อให้ นักเรียนนำความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับตนเอง ความสำคัญและลักษณะของวิชาในแต่ละสาขา รวมทั้งบุคลิกภาพของผู้เรียนในแต่ละสาขา มาประกอบการเลือกศึกษาต่อในแต่ละสาขาในระดับอุดมศึกษา

2. ขึ้นดำเนินการให้คำปรึกษา ผู้ให้คำปรึกษาดำเนินการตามขั้นตอนต่อไปนี้ โดยเปิดโอกาสให้นักเรียนแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและประสบการณ์ ตลอดทั้งอภิปรายร่วมกับผู้ให้คำปรึกษา นอกจากนี้ ผู้ให้คำปรึกษาจะใช้เทคนิคต่าง ๆ ในการให้คำปรึกษา ซึ่งได้แก่ การใช้คำถามปลายเปิด-ปลายปิด การอธิบาย การให้ข้อเสนอแนะ และการให้กำลังใจแก่นักเรียน

2.1 ผู้ให้คำปรึกษาให้นักเรียนเลือกสาขาวิชาที่ต้องการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาให้สอดคล้องเหมาะสมกับตนเอง

2.2 ผู้ให้คำปรึกษาให้นักเรียนวิเคราะห์สาขาวิชาที่เลือกกว่าเหมาะสมกับตนเองเพียงใด

2.3 ผู้ให้คำปรึกษาสังเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์สาขาวิชาที่นักเรียนเลือกให้นักเรียนรู้จักและเข้าใจตนเองมากยิ่งขึ้น

2.4 ผู้ให้คำปรึกษาและนักเรียนร่วมกันวินิจฉัยข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้จากการสังเคราะห์เกี่ยวกับการเลือกสาขาวิชาในระดับอุดมศึกษากับการตระหนักรู้ด้านการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา

2.5 ผู้ให้คำปรึกษาให้คำปรึกษานักเรียนเกี่ยวกับการเลือกสาขาวิชา ได้แก่ ระดับคะแนนสูง-ต่ำ รายวิชาที่สอบของแต่ละสาขา เพื่อช่วยเหลือนักเรียนในการเตรียมตัวเลือกสาขาวิชาที่ศึกษาในระดับอุดมศึกษา

2.6 ผู้ให้คำปรึกษาติดตามผลการให้คำปรึกษาว่า หลังจากนักเรียนได้รับปรึกษาเกี่ยวกับการเตรียมตัวเพื่อเลือกศึกษาต่อในแต่ละสาขาในระดับอุดมศึกษาแล้ว นักเรียนเลือกสาขาวิชาที่เหมาะสมกับตนเองเพียงใด

3. ขันยุดำให้คำปรึกษา ผู้ให้คำปรึกษาให้นักเรียนสรุปผลของการให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการเตรียมตัวเพื่อเลือกศึกษาต่อในแต่ละสาขา แล้วผู้ให้คำปรึกษาสรุปเพิ่มเติม

4. ผู้ให้คำปรึกษานัดหมายการให้คำปรึกษาครั้งต่อไป

อุปกรณ์

1. ตารางคะแนนสูง-ต่ำ ของแต่ละสาขาวิชาต่าง ๆ ในระดับอุดมศึกษา ในปีการศึกษา 2536
2. รายชื่อวิชาต่าง ๆ ที่นักเรียนใช้สอบในแต่ละสาขาวิชาในระดับอุดมศึกษา

การประเมินผล

1. สังเกตจากความสนใจและความร่วมมือในการเลือกสาขาวิชาต่าง ๆ
2. สังเกตจากการแสดงความคิดเห็นและการสรุปของนักเรียน

ครั้งที่ 7

ปัจฉิมนิเทศ

วัตถุประสงค์

เพื่อให้นักเรียนสรุปผลที่ได้จากการให้คำปรึกษาแบบรายบุคคล และนักเรียนได้เรียนรู้เกี่ยวกับการตระหนักรู้ด้านการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา

วิธีดำเนินการ

1. ผู้ให้คำปรึกษาให้นักเรียนสรุปผลการให้ศึกษา และการตระหนักรู้ด้านการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา
2. ผู้ให้คำปรึกษากล่าวขอบคุณนักเรียนและกล่าวปิดการทดลอง

อุปกรณ์

–

การประเมินผล

สังเกตจากความสนใจ การแสดงความคิดเห็นและการสรุปของนักเรียน

ภาคผนวก ค

- ตารางแสดงคะแนนการตระหนักรู้ด้านการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ 7 ก่อนได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม กับนักเรียนกลุ่มทดลองที่ 2 ก่อนได้รับการให้คำปรึกษาแบบรายบุคคล
- ตารางแสดงคะแนนการตระหนักรู้ด้านการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ 1 ก่อนและหลังการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม
- ตารางแสดงคะแนนการตระหนักรู้ด้านการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ 2 ก่อนและหลังการให้คำปรึกษาแบบรายบุคคล
- ตารางแสดงผลต่างของคะแนนการตระหนักรู้ด้านการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ 1 ที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม และนักเรียนกลุ่มทดลองที่ 2 ที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบรายบุคคล

ตาราง 7 แสดงคะแนนการตระหนักรู้ด้านการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาของนักเรียน
 กลุ่มทดลองที่ 1 ก่อนได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม กับนักเรียนกลุ่มทดลองที่ 2
 ก่อนได้รับการให้คำปรึกษาแบบรายบุคคล

นักเรียนคนที่	กลุ่มทดลองที่ 1	อันดับ	กลุ่มทดลองที่ 2	อันดับ
1	4	1	10	2.5
2	10	2.5	11	4.5
3	11	4.5	12	7
4	12	7	12	7
5	13	9.5	13	9.5
6	14	13	14	13
7	14	13	14	13
8	15	16	14	13

$$R_1 = 66.5 \quad R_2 = 69.5$$

$$U = 30.5$$

ตาราง 8 แสดงคะแนนการตระหนักรู้ด้านการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาของนักเรียน

กลุ่มทดลองที่ 1 ก่อนและหลังการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม

นักเรียนคนที่	กลุ่มทดลองที่ 1	อันดับ	กลุ่มทดลองที่ 2	อันดับ	R-	R +
1	16	4	12	8		+ 8
2	17	10	7	6.5		+ 6.5
3	18	11	7	6.5		+ 6.5
4	18	12	6	4		+ 4
5	19	13	6	4		+ 4
6	19	14	5	1.5		+ 1.5
7	20	14	6	4		+ 4
8	20	15	5	1.5		+ 1.5
รวม					0	36

$$T = 0 **$$

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตาราง 9 แสดงคะแนนการตระหนักรู้ด้านการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาของนักเรียน

กลุ่มทดลองที่ 2 ก่อนและหลังการให้คำปรึกษาแบบรายบุคคล

นักเรียน คนที่	การตระหนักรู้ด้านการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา		ผลต่างของการตระหนักรู้ ด้านการศึกษาต่อในระดับ อุดมศึกษา	อันดับ	R-	R+
	หลังการทดลอง	ก่อนการทดลอง				
1	17	10	7	7		+ 7
2	18	11	7	7		+ 7
3	18	12	6	3.5		+ 3.5
4	19	12	7	7		+ 7
5	19	13	6	3.5		+ 3.5
6	19	14	5	1		+ 1
7	20	14	6	3.5		+ 3.5
8	20	14	6	3.5		+ 3.5
รวม					0	36

$$T = 0^{**}$$

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตาราง 10 แสดงความแตกต่างของคะแนนการตระหนักรู้ด้านการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา ก่อนและหลังการทดลองของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ 1 ที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม และนักเรียนกลุ่มทดลองที่ 2 ที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบรายบุคคล

นักเรียน คนที่	ผลต่างของการตระหนักรู้ ด้านการศึกษาต่อในระดับ อุดมศึกษาของกลุ่มทดลอง ที่ 1	อันดับ	ผลต่างของคะแนนการตระหนักรู้ ด้านการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา ของกลุ่มทดลองที่ 2	อันดับ
1	12	16	7	13
2	7	13	7	13
3	7	13	6	7
4	6	7	7	13
5	6	7	6	7
6	5	2	5	2
7	6	7	6	7
8	5	2	6	7

$$RE_1 = 67 \quad RE_2 = 69$$

$$U = 31$$

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ นางสาวสนธิ	ชื่อสกุล จันทร์ทองดี
เกิดวันที่	31 ธันวาคม พุทธศักราช 2509
สถานที่เกิด	อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	310/4 ซอยเศรษฐกิจ 22-7 หมู่บ้านเศรษฐกิจ แขวงบางแคเหนือ เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร 10160
ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน	อาจารย์ 1 ระดับ 4
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนวัดนวลนรดิศ เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร
ประวัติการศึกษา	
	พ.ศ. 2527 เติร์ยมอุดมศึกษา (แผนกการเขียนศิลป์-คำนวณ) จากโรงเรียนสตรีวัดอัมพรสวรรค์ จังหวัดกรุงเทพมหานคร
	พ.ศ. 2531 ค.บ. (วิชาเอกสังคมศึกษา) จากสถาบันราชภัฏ บ้านสมเด็จเจ้าพระยา
	พ.ศ. 2537 กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว) จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร